

CONCEPT-PROGRAMMABEGROTING

2021-2024

Programmabegroting 2021-2024

Aanbiedingsbrief	3
Algemene inleiding	6
Programma 1 Inclusief	7
Programma 2 Energiek	14
Programma 3 Duurzaam	18
Programma 4 Ruimte	22
Programma 5 Ondernemend	28
Programma 6 Veilig	34
Programma 7 Organisatie en Financiën	39
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	42
Paragrafen	45
Paragraaf 1 Lokale heffingen	46
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	50
paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	55
Paragraaf 4 Financiering	60
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	63
Paragraaf 6 Verbonden partijen	68
Paragraaf 7 Grondbeleid	75
Financiële begroting	79
Bijlage 1 Overzicht taakvelden	87
Bijlage 2 Overzicht taakvelden naar programma	89
Bijlage 3 Overzicht reserves en voorzieningen	91

Aanbiedingsbrief

Aan de raad,

Hierbij bieden wij u de concept-programmabegroting 2021-2024 aan. In onze voorjaarsbrief hebben wij uitgesproken dat we verwachtten een sluitende meerjarenbegroting te presenteren, mits zich geen nieuwe tegenvallers zouden voordoen. Hierbij hebben we destijds ook de contouren van de nodige ingrijpende bezuinigingsmaatregelen gepresenteerd. Ondanks het feit dat zich wel nieuwe tegenvallers hebben voorgedaan, kunnen we gelukkig toch een sluitende meerjarenbegroting presenteren. Een begroting die laat zien dat veel zaken in Nijkerk doorgaan zoals we gewend zijn, maar waarbij we ook zorgen dat de oplopende tekorten, die zich voornamelijk in het sociaal domein bevinden, zoveel en zo snel als mogelijk worden gestabiliseerd. Om dit te bereiken zijn bezuinigingen onontkoombaar.

Het participatieproces voor deze begroting is uitgebreider dan voorgaande jaren. Het participatietraject is voorzien tussen 24 september en 12 november, het moment van besluitvorming over de begroting. Voorafgaand aan 12 november kunt u een tweede versie van deze concept-programmabegroting 2021-2024 verwachten. Onze separate voorstellen van 8 september over de transformatie sociaal domein en de bezuinigingsmaatregelen in het sociaal domein zijn onderwerp van hetzelfde participatietraject.

In deze begroting hebben we overigens geen voorschot genomen op mogelijk ongedekte extra uitgaven als gevolg van de huidige coronacrisis anders dan dit als risico te beoordelen.

Financiële uitkomsten

In de volgende tabel wordt de meerjarige ontwikkeling van de begroting weergegeven

	<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>							
	2021		2022		2023		2024	
Saldo begroting 2020-2023 (volgens de 1e BERAP 2020)	-2,1	N	-2,3	N	-1,8	N	-1,9	N
Saldo conceptbegroting 2021-2024	-1,3	N	-0,6	N	-0,7	N	0,0	V

Het bovenstaande budgettaire resultaat is het gevolg van autonome ontwikkelingen, bezuinigingen en beleidsintensivering. In de tabel op pagina 80 van deze begroting vindt u een overzicht, met bedragen. Ook hiervan hebben we in onze voorjaarsbrief de contouren al geschetst. De uitwerking in deze begroting valt binnen die contouren en is op hoofdlijnen als volgt.

Autonome ontwikkelingen

Bij de autonome ontwikkelingen zijn er structurele mee- en tegenvallers. Meevallers zijn er op het gebied van de algemene uitkering als gevolg van de nadere uitwerking van de meicirculaire en de lokale heffingen. Tegenvallers zijn er vooral te melden op het gebied van het sociaal domein en het taakveld parkeren. Voor de goede orde, de forse tegenvallers in het sociaal domein zijn op basis van de recentste prognoses en komen bovenop de tegenvallers die bij de Eerste bestuursrapportage 2020 al zijn ingeboekt.

Bezuinigingen divers

Naast de voorstellen met betrekking tot het sociaal domein kunnen we de gemeentelijke uitgaven verder beheersen door op sommige gebieden minder te investeren dan oorspronkelijk de ambitie was en door het versoberen en temporiseren van uitgaven, bijvoorbeeld op beheerplannen voor wegen. We blijven zeker investeren in onze gemeente, maar op een iets lager niveau of uitgesmeerd over een langere periode. Ook het kostendekkend maken van een aantal leges / gemeentelijke taken gaat helpen bij het in balans brengen van onze jaarlijks terugkerende inkomsten en uitgaven. Dit kan bijvoorbeeld door het invoeren van een heffing voor kadegelden en het verhogen van de opbrengsten voor omgevingsvergunningen.

Bezuinigingen sociaal domein

Tegenover de jaarlijkse groei in uitgaven in het sociaal domein staat geen inkomstenstijging vanuit het Rijk. Als gemeente hebben we de afgelopen jaren er steeds extra geld bijgelegd, maar dit is niet vol te houden.

Wanneer we niets doen blijft het tekort jaarlijks substantieel oplopen. Door in het sociaal domein te stabiliseren op het niveau van eind 2019 zorgen we ervoor dat we structureel op een betaalbaar niveau blijven en de jaarlijkse groei stopt.

We vinden het belangrijk dat de inwoners die écht aangewezen zijn op hulp, deze blijven krijgen. Om dit te kunnen borgen is het wel noodzakelijk om samen kritisch te kijken naar de manier waarop zorg en hulp is georganiseerd, of er alternatieven zijn en wat inwoners en aanbieders hier zelf in kunnen betekenen. Dit is niet alleen een kwestie van het aanscherpen van regels en maatregelen vanuit de gemeente, maar een beroep op een ieder om mee te denken over alternatieve oplossingen. Alleen op die manier blijft het mogelijk om de hulp te blijven bieden waar het echt nodig is.

In onze voorjaarsbrief hebben we als uitgangspunt voor het opstellen van deze begroting een bezuiniging op het sociaal domein opgenomen met een bandbreedte van € 1,5 tot € 2,0 miljoen bovenop de al bestaande taakstelling van € 0,6 miljoen. Mede door de nieuwe tegenvallers in het sociaal domein, die we met deze begroting ook weer afdekken, zijn we met de bezuiniging op het sociaal domein op de bovenkant van de bandbreedte gaan zitten. De bezuinigingsstelpost voor het sociaal domein is daarom met € 2,0 miljoen verhoogd naar € 2,6 miljoen.

Onze separate voorstellen van 8 september over de transformatie sociaal domein en de bezuinigingsmaatregelen in het sociaal domein bieden voldoende mogelijkheden de stelpost volledig in te vullen.

In onze voorjaarsbrief hebben we ook nog als kader opgenomen dat een aanzienlijk deel van de benodigde bezuinigen (in het sociaal domein) binnen de open einde regelingen Jeugd, Wmo en Participatiewet wordt gerealiseerd. Dit laatste vinden we een voorwaarde om de olopende tekorten te kunnen stabiliseren.

Beleidsintensivering

De komende jaren willen wij extra investeren in het versterken van de lokale economie, het uitvoeren van ons duurzaamheidsprogramma en de strategische agenda van Food Valley. Ook is (extra) budget nodig om personeel te vervangen bij ziekte, zodat werkzaamheden door kunnen blijven gaan. Dit hebben we ook al bepleit in onze voorjaarsbrief. In de paragraaf bedrijfsvoering van deze begroting gaan we dieper in op de ontwikkelingen die we voor onze organisatie voorstaan.

Nijkerk heeft een goede financiële reserve. Omdat we deze maar één keer kunnen besteden kiezen we daar zorgvuldig een bestemming voor. Een deel van onze reserve willen we als volgt inzetten. Ten eerste voor de gemeentelijke organisatie, beschreven in het Mijlpalenplan. Met een dergelijke investering brengen we de organisatie op het benodigde niveau, zowel qua systemen en dienstverlening, als op beschikbare expertise en vakbekwaamheid. Ten tweede willen we vanuit de reserves investeren in de samenleving. Hiervoor kunt u binnenkort de plannen tegemoet zien.

Beheerste lokale lastendruk

In lijn met het coalitieakkoord blijven we ons inspannen om onze ambities waar te maken, samen met de samenleving. Hierbij houden we de lastendruk zo beperkt mogelijk. In de Atlas van de lokale lasten 2020 (COELO) is te zien dat Nijkerk zich in de absolute top van gemeenten met de laagste gemeentelijke woonlasten bevindt. Doordat wij de gemeentelijke lasten zeer beperkt verhogen boven de prijsstijging verwachten we voor 2021 een vergelijkbare gunstige positie te behouden.

Actualiseren uitvoeringsprogramma

In deze begroting hebben wij de programma's geactualiseerd op basis van ons uitvoeringsprogramma. Op deze wijze willen wij het actualiseren van het uitvoeringsprogramma onderdeel laten uitmaken van de reguliere Planning & Control-cyclus.

Tenslotte

De komende periode breekt voor uw raad een drukke periode aan met daarbij moeilijke keuzes met gevolgen voor de samenleving en de organisatie. Dit is een opgave waar we samen voor staan. Wij hopen dat het geplande participatieproces helpt om de juiste keuzes te maken, zodat onze gemeente een aantrekkelijke gemeente blijft om in te wonen, werken en te ondernemen.

8 september 2020

Burgemeester en Wethouders van Nijkerk,

De secretaris,

De burgemeester,

Mevrouw drs. R.C.B. de Jong

de heer mr. drs. G.D. Renkema

Toelichting en leeswijzer

Via de programmabegroting accordeert de gemeenteraad wat zij ten aanzien van de verschillende programma's gerealiseerd wenst te zien. Programma's zijn daarbij gericht op het bereiken van doelen. De raad stelt daarnaast de budgetten beschikbaar door vaststelling van de financiële begroting. Het college is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de programma's en de bijbehorende doelstellingen, de paragrafen en de financiële begroting, en is verder verantwoordelijk voor de uitvoering van de begroting samen met de inwoners, bedrijven en organisaties.

Programma-indeling

Deze begroting bouwt, net als die van 2020, verder op het uitvoeringsprogramma 2019-2022 waarover in de raadsvergadering van 31 januari 2019 besluitvorming heeft plaatsgevonden. Het uitvoeringsprogramma kent een zestal thema's plus een apart thema voor organisatie en financiën. Deze indeling is overgenomen in de huidige begroting. Al enige jaren streven we ernaar om het aantal doelen dat we volgen in de reguliere P&C-producten te beperken of in ieder geval niet te laten uitdijen. Dat streven zien we in deze programmabegroting 2021-2024 terug. Per programma is een overzichtelijk aantal doelen opgenomen waar vaak ook aanzienlijke inzet op wordt gepleegd. Over deze doelen en bijbehorende activiteiten zullen we in ieder geval in de bestuursrapportages en de jaarstukken kwalitatief inhoudelijk rapporteren.

Doelstellingen die we bereiken middels samenwerkingsverbanden vinden we niet altijd terug in de tabel Doelstellingen en prestaties van de programma's maar in de tabel Samenwerkingsverbanden van de programma's. Brede samenwerkingsverbanden komen soms over meerdere programma's terug.

We hebben de door het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) verplichte beleidsindicatoren verdeeld over de programma's opgenomen. Niet bij iedere indicator is de relatie met wat wij willen bereiken en wat we daarvoor doen even sterk of duidelijk. Het zijn echter wel de indicatoren die ook op Waarstaatjegemeente.nl worden gepubliceerd. Op de betreffende website kan iedereen die dat wil het verloop van de betreffende indicator bekijken of vergelijken met andere gemeenten.

De opzet van de programma's

In de programma's staan de volgende vragen centraal:

1. **Wat willen we bereiken?**

Elk programma start met de maatschappelijke opgave die bij dat programma hoort. Vervolgens is, de ontwikkeling op een aantal focusambities uitgeschreven.

De programmabegroting staat niet op zichzelf. De doelstellingen komen tot stand vanuit een combinatie van wensen vanuit de samenleving, wettelijke verplichtingen en aanvullend bestaand beleid. Voor een deel zijn doelstellingen uitgewerkt in visies en uitwerkingsdocumenten van dialooggroepen en voor een deel in beleidsnota's. In de verschillende programma's is een beleidskader vermeld, waarbij in een tabel de nota's zijn aangegeven die de hoofdzaak van het gemeentelijk beleid aangeven.

2. **Wat moet daarvoor gebeuren?**

In de tabel met doelstellingen bij elk programma is ook aangegeven wat het college, o.a. ook in samenwerking met de inwoners van Nijkerk, daarvoor gaat doen. De doelstellingen zijn de basis voor de uit te voeren activiteiten

3. **Wat mag het kosten?**

Bij elk programma horen baten en lasten. De raad stelt het beleid vast op het niveau van de programma's en autoriseert de bijbehorende baten en lasten. Autorisatie gebeurt meer specifiek door vaststelling van de financiële begroting. Daarin zijn ook de mutaties in de reserves vermeld en een aantal niet bij de programma's vermelde investeringskredieten. Binnen de bedragen van de programma's heeft het college de vrijheid om te schuiven met de middelen. Echter, die vrijheid is beperkt omdat de door de raad gestelde doelen en prioriteiten wel bereikt moeten worden. Bij afwijkingen daarin zal de raad geïnformeerd worden. Overschrijding van het budget van een programma behoeft altijd de goedkeuring van de raad.

Thema Inclusief: we zijn sociaal en gastvrij, er is ruimte voor iedereen om mee te doen

Maatschappelijke opgave:

Nijkerk is een gemeente waar mensen naar elkaar omkijken en elkaar ondersteunen waar dat mogelijk is. En waar iedereen de mogelijkheden krijgt om naar vermogen mee te doen. We zijn een inclusieve gemeente. Wanneer het mensen niet of tijdelijk niet lukt om zichzelf te redden en waar ook partners die algemeen toegankelijk zijn geen oplossing bieden zorgen wij voor tijdelijke ondersteuning of bieden wij een vangnet.

Ondersteuning afgestemd op daadwerkelijke behoefte

Als gemeente werken we integraal en nauw samen met organisaties op het gebied van zorg en welzijn en we leggen verbindingen binnen en buiten de organisatie. We ondersteunen om de zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving van de inwoner te versterken. Ons uitgangspunt is de noodzakelijke behoefte aan ondersteuning welke overblijft nadat de eigen kracht en het netwerk van de zorgvrager eerst zijn ingezet. De ondersteuning die ingezet wordt is in eerste instantie collectief en vanuit de algemeen toegankelijke voorzieningen. Te denken valt aan informatie en advies, opvoedondersteuning en hulp bij de administratie. Zo nodig wordt maatwerk ingezet voor een korte periode met doel de zelfredzaamheid en de kracht van het eigen netwerk te versterken. Als gemeente ondersteunen we en vormen een vangnet waar dat nodig is.

Het tijdig signaleren van problemen

Binnen de gemeente Nijkerk zijn er hechte verbanden tussen de inwoners onderling en tussen de vele organisaties. Via het verenigingsleven, het onderwijs, geloofsgemeenschappen, buurtgroepen en op straat ontmoeten inwoners elkaar. Doordat mensen elkaar kennen worden problemen eerder gesignaleerd. Ook weten inwoners de toegang tot de gemeente beter te vinden of worden zij hier door de organisaties de weg gewezen. Een hulpvraag pakken we zo integraal mogelijk op en waar noodzakelijk voeren we actieve regie. Dit is in lijn met de jeugdnota, de visie op werk en de nota volwassenen en ouderen die in ontwikkeling is. Via beleid en uitvoering zijn de uitvoering van de drie transities, de transformatie en de bezuinigingen inhoudelijk verankerd. Via de monitor sociaal domein sturen we op resultaten en financiën.

Preventie

Bij alle onderdelen van het sociaal domein, jeugd, volwassenen en ouderen en participatie speelt preventie een belangrijke rol. Zaken als veiligheid, gezonde leefstijl, armoedebestrijding en sport en bewegen worden ingezet voor de gezondheid van onze inwoners. Er wordt actief ingezet op samenwerking met de partners in het voorliggend veld, het onderwijs, verenigingen en geloofsgemeenschappen. Het programma stop drugs Nijkerk wordt en 2021 geactualiseerd.

Prestatie gerichte inkoop

De inkoop richten we in 2021 via prestatie afspraken actiever in op maatschappelijk te behalen resultaten zoals: actief meedoen, vermindering van eenzaamheid en preventieve activiteiten voor jong en oud. In 2021 worden hernieuwde prestatieafspraken gemaakt met de partners Sigma, MEE, UVV, Welzin, bibliotheek en jeugd en jongerenwerk.

Jeugdzorg

Nijkerk heeft de jeugdhulp binnen de regio Foodvalley ingekocht. In 2021 worden de inkoopvoorwaarden aangepast zodat er beter actieve regie gevoerd kan worden op uitvoering, budget en resultaat. De afgelopen jaren zijn de kosten voor jeugdhulp fors gestegen en deze stijging willen we waar mogelijk tegengaan. Besparingsvoorstellen worden in 2021 actief geïmplementeerd, het effect van deze besparingen zal grotendeels

vanaf 2022 zichtbaar worden. In de lokale jeugdnota zijn de rechten van het kind leidend. Met de nota is actief ingezet op het versterken van preventieve maatregelen. Samenwerking met de vele partners in het 'voorliggend veld', het onderwijs en de toegang is noodzakelijk. Zaken als veiligheid, gezonde leefstijl, armoede en benutten van speelgelegenheden zijn belangrijk. Het lopende programma Stop Drugs Nijkerk wordt in 2021 geactualiseerd.

Wmo

De Wmo kent de onderdelen wonen, vervoer, hulp bij het huishouden, begeleiding en beschermd wonen. De Wmo zet ook in op ondersteuning uit algemeen toegankelijke voorzieningen. Voorbeelden daarvan zijn de huisbezoeken aan mensen van 75 jaar en ouder, het organiseren van ontmoeting en het tegengaan van eenzaamheid. Ook zal er aandacht zijn voor dementie. De afgelopen periode is het abonnementstarief ingevoerd waardoor het beroep op de Wmo is toegenomen. We doen een uitdrukkelijk beroep op die inwoners die zelf hun hulp bij het huishouden of hulpmiddelen kunnen financieren om dat ook te doen. Het solidariteitsbeginsel is iets waarmee inwoners ervoor kunnen zorgen dat de schaarse middelen goed terecht komen, namelijk bij die inwoners die zelf geen mogelijkheden hebben.

Iedereen met een (bijstand)uitkering is in beeld en zit in een traject richting betaald werk, vrijwilligerswerk of een dagbesteding gericht op zelfvoorzienendheid.

Door de maatregelen rondom COVID-19 krijgt de economie een flinke klap. Het kan niet anders dat er een effect optreedt voor het bijstandsbestand. De verwachting is daardoor dat in 2021 er grofweg twee doelgroepen zijn te onderscheiden binnen het bijstandsbestand:

1. de huidige niet-werkfitte inwoner met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;
2. de werkfitte inwoner die recent nog werk had en naar verwachting zelfredzaam is.

De uitgangspunten van de strategische beleidsvisie blijven onverminderd van kracht. Het leidende principe (een integrale aanpak op maat) is voor beide doelgroepen van belang om tot duurzame plaatsingen te komen.

Begeleiding richt zich enerzijds op de werkfitte inwoners om deze zo snel mogelijk richting betaald werk te begeleiden, waarbij maximaal een beroep wordt gedaan op de aanwezige zelfredzaamheid (eigen kracht). Om zo te voorkomen dat nieuwe instroom langdurig bijstandsgerechtigd wordt. Anderzijds richt begeleiding zich op de niet werkfitte inwoners. Een stapsgewijze ontwikkeling richting participatie en/of (on-)betaald werk, waarbij vaak sprake is van complexe problematiek. Hiermee wordt zo veel mogelijk de investering en de ontwikkeling van de afgelopen jaren geborgd.

Naast de "corona-crisis" spelen in 2021 ook andere autonome ontwikkelingen:

- nieuwe taken vanwege de nieuwe inburgeringswet vanaf 1 juli 2021;
- maatregelen vanaf 1 juli 2021 om de arbeidskansen van inwoners met een arbeidsbeperking te verhogen (Breed offensief);
- continuering instroom van inwoners die voor 2015 een beroep konden doen op de Wajong en nu door de gemeente worden begeleid.

Komende periode vormt met dit alles een uitdaging voor de uitvoerende teams en vraagt van hen een flexibele inzet en werkwijzen. Het kan er wel voor zorgen dat blijvend een goede invulling wordt gegeven aan de wettelijke taak: uitvoering geven aan de Participatiewet voor alle betrokken inwoners.

We zijn gastvrij voor mensen die zich in de gemeente Nijkerk vestigen.

Het jaar 2021 staat in het teken van de invoering van de nieuwe inburgeringswet. Een inburgeringsstelsel dat een tijdige start en de snelheid van de inburgering borgt, dat uitgaat van maatwerk en dualiteit (oftewel het combineren van het leren van de taal en participatie) en dat bovendien kwaliteit garandeert. Gemeenten krijgen de regie over de inburgering en moeten vormgeven aan een aantal nieuwe taken. Voor een goede voorbereiding zetten we hiervoor verschillende stappen. Bijvoorbeeld met het realiseren van een voorzieningenaanbod (als leerroutes en maatschappelijke begeleiding), werkprocessen (b.v. ontzorgen en het doen van brede intake) en aanpassen van ICT-systemen.

Bij de implementatie van de nieuwe taken betrekken we, naast de interne collega's, periodiek het netwerk rondom statushouders, zoals we dat de afgelopen jaren ook hebben gedaan. Bijvoorbeeld de Sociaal domeinraad, de klankbordgroep van statushouders, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties.

Doelen

K	ambitie	Wat gaan we doen?
---	---------	-------------------

Omdat er op het moment dat deze doelen beschreven worden nog geen keuzes gemaakt zijn over waar de bezuinigingen gaan vallen is het uitvoeren van onderstaande ambities daarvan afhankelijk.

13	We werken zoveel mogelijk gebiedsgericht, dichtbij de inwoners zelf. De uitvoerende teams zijn goed vindbaar en toegankelijk. Ze werken proactief, snel en adequaat. De kwaliteit en capaciteit zijn in lijn daarmee. De deskundigheid van de professionals is op niveau.	De medewerkers van de uitvoerende teams worden getraind en gecoached op de Nijkerkse route. Een integrale toegang, met een integrale intake, regievoering, resultaat gericht werken en kosten efficiëntie vormen de norm.
16	Er is een goede afstemming tussen de gemeente en zorg- en vrijwilligersorganisaties ten behoeve van optimale ondersteuning voor mensen vanuit hun eigen omgeving.	Nijkerk voert de hulp bij het huishouden, begeleiding en dagbesteding lokaal uit. Jeugdhulp wordt via de Foodvalley in gezamenlijkheid ingekocht en uitgevoerd. Met partijen is regelmatig afstemming over de uitvoering, kansen en knelpunten. Voor onze inwoners betekent dit een divers aanbod aan aanbieders en activiteiten op maat.
17	Mantelzorgers en vrijwilligers zijn van grote waarde voor onze samenleving. Wij ondersteunen hen bij de uitvoering van hun taken.	Mantelzorgondersteuning staat goed op de kaart. In nauwe samenwerking met stakeholders kijken we hoe we potentiële vrijwilligers en vrijwilligersinitiatieven kunnen blijven stimuleren.
18	We zetten zoveel mogelijk in op preventie om (zwaardere) zorg in de toekomst te voorkomen.	Het preventief aanbod is de afgelopen jaren bewust door gemeentelijke inzet gegroeid. Het gebruik ervan stijgt en dit is een gewenste ontwikkeling. Deze toename levert naar verwachting aan de uitgavenkant uiteindelijk lagere kosten op. In de nota volwassenen/ouderen krijgt preventie een plek. Binnen de jeugdhulp is preventie van belang. Het programma Stop drugs Nijkerk wordt in 2021 geactualiseerd.
110	Kinderen ontvangen waar nodig (maatwerk) efficiënte ondersteuning via een gevarieerd aanbod van aanbieders.	Via de samenwerking in de FoodValley zijn contracten met aanbieders Jeugdhulp afgesloten. De inkoopcriteria worden in 2021 aangepast. Op de uitvoering en facturatie vindt een nauwgezette monitoring plaats. Diverse trajecten zijn in gang gezet om de uitgaven te dempen. Dit is een meerjarig proces met inzet dat gefaseerd resultaat zal laten zien.
111	Inwoners met een (bijstand) uitkering zijn in beeld en het doel is om iedereen in een traject te hebben richting betaald werk, vrijwilligerswerk of een dagbesteding gericht op zelfvoorzienendheid.	In beeld houden van inwoners die vanuit de Participatiewet begeleiding ontvangen. De gemeente biedt ondersteuning en begeleiding (maatwerk) richting participatie of (betaald) werk. De werkgeversbenadering willen we intensiveren met als doel het realiseren van een toename van werkervaringsplaatsen en duurzame plaatsingen. Zeker gezien de economische omstandigheden is inzet in 2021 en 2022 noodzakelijk.

115	Wij zijn gastvrij voor mensen die zich in de gemeente Nijkerk vestigen. Wij vinden het belangrijk dat nieuwkomers zo snel mogelijk volwaardig en zelfstandig deelnemen aan onze samenleving.	Het is belangrijk dat statushouders in een vroeg stadium meedoen in de samenleving. Begeleiding vanuit werk en inkomen is hierop gericht en leidt zo snel als mogelijk naar participatie, scholing en werk. Waar dit kan naast het inburgeringstraject. Aanvullend wordt via Vluchtelingenwerk de doelgroep ondersteund in taalontwikkeling, het dagelijks leven, opleiding en werk. De nieuwe wet inburgering start in 2021: gemeenten krijgen hierdoor meer regie.
Bg	Minder huishoudens die (problematische schulden) hebben.	Het bieden van voorzieningen op het gebied van schuldhulpverlening inclusief preventie en vroeg signalering. In combinatie met de economische ontwikkelingen wordt vanuit de gemeente gerichte focus en inzet verwacht. Integraal handelen, samenwerking met voorliggende partijen en het sociaal domein is noodzakelijk. Hiervoor zijn een aantal projecten gestart gericht op preventie (vroegsignalering) en snel ingrijpen.

(Verplichte) beleidsindicatoren

De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator (jeugd)	Htv	Eenheid	2017	2018	2019	Bron
1. Absoluut verzuim per 1.000 inw. leerplichtigen	4.	Aantal per 1.000 inw. 5-18 jr.	0,8	0,8	-*	DUO/Ingrado
2. Relatief verzuim per 1.000 inw. leerplichtigen	4.	Aantal per 1.000 inw.5-18 jr.	43	37	-*	DUO/Ingrado
3. Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (%)	4.	% van het totaal aantal leerlingen 12-23 jaar	1,3	1,4	-	DUO/Ingrado
4. Jongeren met jeugdhulp	6.	% van alle jongeren tot 18 jaar	9,5	10,7	10,4	CBS
5. Jongeren met jeugdbescherming	6.	%	0,9	1,0	1,1	CBS
6. Jongeren met jeugdreclassering	6.	%	0,3	0,3	0,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
7. Jongeren met een delict voor de rechter	6.	%	0,0	0,0	-*	CBS
8. Personen met een bijstandsuitkering	6.	Aantal per 10.000 inw.	183,8	190,3	183,7	CBS
9. Lopende re-integratievoorzieningen	6.	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	129,4	203,1	139,0	CBS
10. Kinderen in een uitkeringsgezin	6.	% kinderen tot 18 jaar	3,0	3,0	-*	CBS
11. Werkloze jongeren	6.	%	1,0	1,0	-	CBS
12. Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	6.	Per 10.000 inw	-	550	-	CBS

1. Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtigen en of kwalificatie plichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven, per 1.000 inwoners.
2. Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel staat ingeschreven op een school, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt, per 1.000 inwoners.
3. Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

4. Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014) Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische en psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedproblemen van de ouders.
5. Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen.
6. Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
7. Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
8. Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak—en thuislozen zijn niet inbegrepen.
9. Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar.
10. Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan.
11. Personen van 16 jaar t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie
12. Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de WMO. Voor de WMO-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Verordening en beleidsregel Meedoen	2008 en verder	2012
Regionaal Voortijdig schoolverlaten programma	2017 – 2020	2017
Wmo beleidsplan gemeente Nijkerk	2012 – 2015	2012
Visie op de vernieuwing van het Sociaal Domein	2015 – en verder	2013
Visiedocument Dialooggroep Sociaal Domein	2017 – en verder	2017
Uitwerkingsdocument Dialooggroep Sociaal Domein	2017 – en verder	2017
Jeugdprogramma: een kind- en gezinsvriendelijke gemeente	2019 – 2023	2018
Regiovisie: huiselijk geweld en kindermishandeling	2014 – 2018	2014
Uitvoeringsplan Preventie van schulden	2017 – en verder	2016
Hoofdpijnnota "Op weg naar een vernieuwd sociaal domein"	2015 en verder	2014
Aanvullend beleidskader sociaal domein	2015 en verder	2014
Beleidsplan Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	2016 – 2019	2016
Jaarplan Kind & Gezinsvriendelijke gemeente	2019 en verder	2019
Visie op werk	2019 – 2022	2018

Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doelstelling
VGGM	Op het gebied van de volksgezondheid zijn, door de decentralisaties, per 1 januari 2015 Jeugdzorg, Awbz/Wmo en Participatie tot het takenpakket van de gemeente gaan behoren. De VGGM ondersteunt en adviseert de gemeente bij de beantwoording van de centrale sturingsvragen hierover.
Foodvalley: Jeugdhulp & Verwijsindex	De inkoop jeugdhulp is per 2015 in nauwe afstemming opgezet. Met aanbieders is via accounthouderschappen contact, zodat de uitvoering actief wordt gevolgd en waar nodig bijgesteld. Via het Knooppunt Foodvalley verloopt de facturatie, monitoring en vindt beleidsmatige aansturing plaats.
Noord-Veluwe: Passend Onderwijs* Regio Amersfoort:	Scholen hebben in de Wet Passend Onderwijs de zorgplicht gekregen. Dit betekent dat het verplicht is om voor alle kinderen een passende plek / een passend onderwijsprogramma te bieden. Als dat niet binnen de school kan, dan is de school verantwoordelijk om een andere school (binnen of buiten het samenwerkingsverband) te vinden waar dit wel kan. Thuiszitters zouden

hierdoor niet meer voor moeten komen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de leerplicht. Er is een regionaal ambtelijk overleg met de verantwoordelijk wethouders.

Regionale Meld- en
Coördinatiefunctie
(RMC)*

Doelstelling is om meer zicht en een betere grip op de grootste groep voortijdig schoolverlaters, de 18+ te krijgen. Er is regionale samenwerking op het administratieve vlak waarbij sturing mogelijk is op de gewenste samenwerking met het sociaal domein. Het doel van de RMC-functie is het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (in de leeftijdsgroep tot 23 jaar).

Regio Amersfoort:
Volwasseneducatie*

Het uitvoeren van het Regionaal Plan Educatie. Daarnaast wordt overlegd over de lokale inzet van de regionale middelen op het gebied van volwasseneducatie.

Regio Amersfoort:
Maatschappelijke
opvang & beschermd*
wonen

Amersfoort is centrumgemeente en regelt tot op heden de maatschappelijke opvang en het beschermd wonen voor inwoners in de regio Amersfoort. Nijkerk valt voor wat betreft de maatschappelijke opvang en beschermd wonen tot 2020 onder Amersfoort. Vanaf 2021 worden gemeenten hier zelf verantwoordelijk voor.

Regio Amersfoort:
Regionaal werkbedrijf
& Werkgevers
Servicepunt*

De economische oriëntatie van veel inwoners en bedrijven vanuit Nijkerk is op Amersfoort gericht. Vanuit economisch belang en de Participatiewet wordt vanuit Nijkerk zodoende actief samengewerkt in dit regionale verband. In 2018 is de Visie op Werk vastgesteld.

Inclusief Groep N.V.
(IG)

Nijkerk is (sinds 2017) met gesloten beurs aandeelhouder geworden van 9% van de aandelen in het kapitaal van IG voor een bedrag van € 240.300 (huidige boekwaarde).

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Inclusief verbonden zijn.

<i>-/- = nadeel</i>	2021	2022	2023	2024
Lasten	38.207	37.799	37.749	37.692
Baten	6.690	6.612	6.612	6.612
Saldo programma	-31.517	-31.187	-31.137	-31.080

Budget

Bij het programma Inclusief horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2021 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.532	15	-2.517
6.2	Gebiedsteams	2.597	-	-2.597
6.3	Inkomensregelingen	8.997	6.349	-2.648
6.4	Begeleide participatie	1.851	-	-1.851
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.368	51	-1.317
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	7.008	197	-6.811
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	13.629	78	-13.551
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	225	-	-225
		38.207	6.690	-31.517

Thema Energiek: een vitale en betrokken samenleving

Maatschappelijke opgave:

In Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk is het goed leven en verblijven. Wederzijds inlevingsvermogen en verbinding met elkaar dragen daar aan bij. Een gezonde leefstijl en een prettige leefomgeving zijn belangrijk voor het welzijn. Religie, sport, kunst en cultuur leggen verbindingen, brengen ontspanning en geven betekenis. Er is aandacht voor groepen en individuen om het meedoen te vergroten met ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en vitaliteit op sociaal, geestelijk, lichamelijk en maatschappelijk gebied. We koesteren onze vrijwilligers.

Maatwerk met resultaat

We willen minder regelgeving, maatwerk, ruimte voor innovatie. Initiatiefnemers worden uitgedaagd om samen te werken.

Voor een vitale en betrokken samenleving leggen we voor 2021 de focus op de volgende onderwerpen:

Er is een breed en gevarieerd aanbod van goede en veilige sportvoorzieningen. We gaan uit van de zelfstandigheid van verenigingen en stimuleren verenigingen om hun maatschappelijke rol op te pakken. Veel inwoners ontmoeten elkaar wekelijks via de binnen- en/of buitensport. Er loopt een proces om sportverenigingen meer verantwoordelijk te geven bij het beheer en onderhoud van de terreinen en de gebouwen.

Onze voorzieningen passen bij een goed woonklimaat. We geven via het subsidie- en tarievenbeleid richting aan het maatschappelijk vastgoed.

De gemeente investeert jaarlijks miljoenen in goede onderwijshuisvesting, sportvoorzieningen, jeugdhonken, de bibliotheek, etc. Via subsidies worden inwoners en organisaties ondersteund om lokaal activiteiten te organiseren. In 2021 zullen wij het aangepaste subsidie- en tarievenbeleid vaststellen met als resultaat eenduidige en transparante tarieven en subsidies die de vitaliteit en actieve betrokkenheid van de inwoners stimuleren.

Kunst en cultuur heeft onze aandacht. We gaan zorgvuldig om met ons cultureel erfgoed en stimuleren cultuureducatie.

Nijkerk is een oude stad en in de 3 kernen en het buitengebied zijn veel monumenten waar we trots op zijn. Veel inwoners zijn actief binnen het aanbod van kunst- en cultuur: van amateur tot professional. In de visie Eigenheid en Karakter (kansen voor erfgoed in de gemeente Nijkerk) worden 5 kernkwaliteiten van de gemeente Nijkerk benoemd. We nemen elk jaar deel aan de monumentendag en hebben een museum Oud Nijkerk die door vrijwilligers ondersteund wordt. We hebben aandacht voor cultuurparticipatie en cultuureducatie. De cultuurhistorische waardenkaart wordt vastgesteld en geïmplementeerd in het ruimtelijke domein en vormt een belangrijke onderdeel van ons landschapsontwikkelingsplan en de te ontwikkelen omgevingsvisie voor Nijkerk.

Passend onderwijs gaat voor jeugdhulp. Scholen zijn veilige plekken en ze zijn goed bereikbaar. Leerlingenvervoer is veilig en betrouwbaar. We zetten in op het tegengaan van vroegtijdig schoolverlaten en 'thuiszitten'.

In de jeugdnota staat het (jonge) kind op weg naar volwassenheid centraal. Het onderwijs is één van de belangrijkste plaatsen waar kinderen en jongeren werken aan hun ontwikkeling tot gezonde en zelfstandige volwassenen. Goed leerlingenvervoer en actieve preventieve inzet van leerplichtambtenaren dragen hier aan bij. Sinds de Wet Passend Onderwijs van kracht is, is er een zorgplicht bij scholen neergelegd. Scholen zijn verantwoordelijk om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een goede onderwijsplek te bieden. Hiervoor werken scholen in regionale samenwerkingsverbanden samen. Er wordt actief de link gelegd tussen uitval/verzuim via leerplicht én de voorspellende waarde in de jeugdhulp. Het leerlingenvervoer wordt met enkele partnergemeenten binnen de regio Foodvalley uitgevoerd.

Doelen

Kc	ambitie	Wat gaan we doen?
E4	In de gemeente Nijkerk hebben we aandacht voor onze gezondheid. Het huidige gezondheids- en sportbeleid voor kinderen en jongeren zetten we met kracht voort. We stimuleren het sporten en bewegen voor ouderen. We zijn een JOGG-gemeente en zorgen ervoor dat sport- en beweegmogelijkheden in en om onze woonkernen beschikbaar zijn.	Nijkerk is een JOGG-gemeente. Specifieke activiteiten rondom gezondheid zijn opgenomen in de jeugdnota 2019 - 2023. Aansluitend volgt een programma voor Volwassenen en Ouderen.
E5	Met de meeste kinderen in de gemeente Nijkerk gaat het goed en dit willen we ook zo houden. Het is belangrijk om de gezondheidstoestand van de Nijkerkse kinderen te monitoren. Preventieve interventies zetten we indien noodzakelijk in.	De VGGM monitort voor de gemeente Nijkerk de gezondheidstoestand van de Nijkerkse jeugd. Ouders wordt gewezen op eigen kracht om problemen op te lossen. De gemeente zet indien noodzakelijk collectieve preventieve interventies in.
E6	We investeren in een breed en gevarieerd aanbod van voldoende en veilige sportvoorzieningen. We gaan uit van de zelfstandigheid van verenigingen en stimuleren verenigingen om hun maatschappelijke rol op te pakken.	Nijkerk heeft altijd ruimhartig in sport geïnvesteerd. Waar mogelijk krijgen sportverenigingen meer verantwoordelijkheid of worden meer betrokken bij het beheer en onderhoud van de terreinen en gebouwen.
E7	We investeren in voorzieningen die passen bij een goed woonklimaat. We geven daarbij richting aan het subsidie- en tarievenbeleid voor het maatschappelijk vastgoed.	De gemeente investeert actief in goede onderwijshuisvesting, sportterreinen, jeugdhonken, de bibliotheek, etc.. Dit ten behoeve van al onze inwoners. Via subsidies worden aanvullend activiteiten bekostigd.
E8	We hebben aandacht voor kunst en cultuur. We gaan zorgvuldig om met ons cultureel erfgoed en stimuleren cultuureducatie.	Cultuurparticipatie wordt ondersteund. Samen met het primair onderwijs en de culturele instellingen zetten we in op de kwaliteit van cultuureducatie. In de visie Eigenheid en Karakter (kansen voor erfgoed in de gemeente Nijkerk) worden 5 kernkwaliteiten van de gemeente Nijkerk benoemd. We nemen elk jaar deel aan de monumentendag en hebben een museum Oud Nijkerk die door vrijwilligers ondersteund wordt

E12	Passend onderwijs wordt voorafgaand aan jeugdhulp benut. Scholen zijn veilige plekken en ze zijn goed bereikbaar. Leerlingenvervoer is veilig en betrouwbaar. We zetten in op het tegengaan van vroegtijdig schoolverlaten en 'thuiszitten'.	In de jeugdnota staat het (jonge) kind op weg naar volwassenheid centraal. In de basis zijn ouders verantwoordelijk, diverse organisaties ondersteunen hierbij. Via de fiets of het leerlingenvervoer, leerplichtambtenaren die tijdig signaleren en ondersteuning bieden en afstemming met het passend onderwijs wil Nijkerk de jeugd kansen bieden in afstemming met de schoolbesturen.
E13	Wij stimuleren een verbeterde aansluiting van verschillende vormen van onderwijs en de aansluiting van het onderwijs op het bedrijfsleven.	Wij ondersteunen initiatieven die ontstaan vanuit een verbeterde afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven. Een voorbeeld hiervan is de Food Academy Nijkerk.
E15	We stimuleren de taalontwikkeling en zetten in op de aanpak van laaggeletterdheid.	Voor specifieke doelgroepen zoals statushouders en VVE-kinderen (voor- en vroegschoolse educatie) is naast het aanbod vanuit de bibliotheek een gericht taalbeleid ontwikkeld. Statushouders kinderen kunnen naar de Taalklas. Vanuit het Taalhuis wordt ingezet op laaggeletterdheid bij inwoners.

(Verplichte) beleidsindicatoren

Met ingang van dit jaar presenteren we de verplichte beleidsindicatoren niet meer alleen in een bijlage maar ook op de programma's. De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator (jeugd)	Htv	Eenheid	2016	2017	2018	2019	Bron
1. Niet wekelijkse sporters	5.	%	43,1	-*	-*	-*	CBS, RIVM

Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder.

Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Sportnota	2013 – 2025	2013
Nota Maatschappelijk Vastgoed	2013 – 2025	2013
Regionale visie Publieke Gezondheidszorg Gelderland Midden	2017 – 2025	2017
Visiedocument Dialooggroep Leefstijl	2017 – en verder	2017
Uitwerkingsdocument Dialooggroep Leefstijl	2017 – en verder	2017
Beleidsplan Bibliotheekwerk gemeente Nijkerk	2012 - 2018	2012
Geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	2019 – 2035	2018
Convenant resultaatafspraken voor- en vroegschoolse educatie	2015 – en verder	2014

Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doelstelling
VGGM (gezondheidsdeel)	<p>De VGGM ondersteunt de gemeente bij het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van haar inwoners, met extra aandacht voor risicogroepen.</p> <p>Eind 2017 is de gemeente Nijkerk overgestapt naar VGGM met betrekking tot de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar. De gemeente Nijkerk is nu aangesloten bij de regio Gelderland Midden.</p> <p>De nota Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) van het RIVM dient als basis voor de speerpunten in het regionale en lokale beleid en daarmee voor de prioriteiten in 2017 en verder. De nadruk in het landelijke gezondheidsbeleid 2016-2019 en de VTV ligt op de verbinding tussen</p>

Verbonden partijen**Doelstelling**

gezondheidsbeleid en de doelstellingen in het sociaal domein: participatie, zelfregie en zelfredzaamheid. Dit betekent dat er geen aparte lokale gezondheidsnota wordt opgesteld, maar de gezondheidsaspecten terugkomen in sociaal domein brede programma's zoals het vastgestelde Programma Kind en Gezinsvriendelijk Nijkerk 2019-2024.

Regio FoodValley:
onderdeel FrisValley

Regionale samenwerking in de Regio Foodvalley voor een integrale aanpak van de alcoholmatiging bij jongeren.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Energiek verbonden zijn.

<i>-/- = voordeel</i>	2021	2022	2023	2024
Lasten	11.575	11.871	11.760	11.900
Baten	1.316	1.377	1.376	1.376
Saldo programma	-10.259	-10.495	-10.383	-10.523

Budget

Bij het programma Energiek horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2020 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
4.1	Openbaar basisonderwijs	136	-	-136
4.2	Onderwijshuisvesting	2.802	19	-2.783
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.365	689	-1.677
5.1	Sportbeleid en activering	351	-	-351
5.2	Sportaccommodaties	2.578	588	-1.990
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	192	14	-178
5.4	Musea	48	2	-46
5.5	Cultuur erfgoed	178	-	-178
5.6	Media	928	4	-924
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	50	-	-50
7.1	Volksgezondheid	1.947	-	-1.947
		11.575	1.316	-10.259

Thema Duurzaam: we sorteren met de gemeente Nijkerk voor op de toekomst

Maatschappelijke opgave:

We zetten ons in voor een duurzame en toekomstbestendige gemeente Nijkerk. We leven in een waardevolle omgeving waar sociale verbondenheid voelbaar is en ervaren wordt. Een omgeving waarin op een verantwoorde en duurzame wijze wordt omgegaan met de belangen van bewoners, ondernemers, recreanten en natuur. Waar groene ruimte en monumenten rust en inspiratie geven en belangrijk zijn voor het welzijn en de identiteit van onze gemeente.

Het roer moet om

Op het gebied van klimaat en energie gaan we naar een ander tijdperk. Met het vaststellen van de Routekaart Energieneutraal Nijkerk en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma gaat het roer definitief om, omdat we inzien dat de wereld en dus ook onze gemeente Nijkerk op een goede manier moet worden overgedragen aan toekomstige generaties. We hebben op dit punt grote ambities en leggen de lat hoog. We nemen een proactieve en richtinggevende positie in. Duurzaamheid biedt ook volop kansen voor economische ontwikkeling. We zoeken hierbij een actieve samenwerking met partners.

Om de hoge ambities en daarmee een duurzame en toekomstbestendige gemeente Nijkerk waar te maken leggen we de focus op de volgende ambities.

De gemeente Nijkerk is energieneutraal in 2050.

In 2020 is het Uitvoeringsprogramma Nijkerk Energieneutraal vastgesteld. In 2021 gaan we verder met de uitvoering van dit programma. In 2020 heeft een vertaling plaatsgevonden van de Routekaart in het Uitvoeringsprogramma. Daarin zijn keuzes gemaakt gelet op de beperkte beschikbaarheid van personele en financiële middelen. De uiteindelijke ambitie voor een energieneutrale gemeente in 2050 blijft overeind. Bij de uitvoering van het programma zullen we de voortgang in realisatie van onze ambities monitoren.

In het programma staan drie thema's centraal: Energiebesparing, Duurzame Opwek van Elektriciteit en de Warmtetransitie. Om energieneutraal te worden, willen we zo min mogelijk energie gaan gebruiken en de energie die we gebruiken moet dan afkomstig zijn van een duurzame bron. Dit betekent dat we volop inzetten op het reduceren van ons energiegebruik, zowel in woningen als bij bedrijven. Daarnaast bieden we ruimte voor het ontwikkelen van een zonneveld en zetten we de eerste stappen om van het aardgas af te gaan. Om inwoners zo goed en zo vroeg mogelijk bij te betrekken, wordt er flink ingezet op communicatie en participatie. In 2020 is het beleidskader Zon op land opgesteld en vastgesteld. In 2021 wordt het beleidskader Wind op land opgesteld en vastgesteld. In 2020 is de concept-RES (regionale energiestrategie) vastgesteld. Inmiddels is een vervolgotraject gestart dat moet leiden tot een definitieve RES in 2021.

In 2021 wordt de Transitievisie Warmte vastgesteld. Deze wordt opgesteld samen met de WSN, Alliantie, Liander en andere betrokken partijen, en bouwt voort op de in 2019 opgestelde warmteverkenning.

De Transitievisie Warmte beschrijft wanneer welke wijken van het aardgas afgaan en welk alternatief er voor in de plaats komt. Ook beschrijft het de kosten die met deze transitie gepaard gaan en hoe deze gedragen worden. Inwoners worden meegenomen bij het opstellen van dit document. Bij de herinrichting van de wijken Campenbuurt en Renselaer doen we eerste ervaringen op en verzamelen input voor de uitvoering van de warmtetransitie.

De gemeente zet actief in op een duurzame en toekomstbestendige gemeente Nijkerk. Als gemeentelijke organisatie is het dan ook logisch om een voorbeeldfunctie te vervullen bij realisatie en gebruik van onze gebouwen. We onderzoeken daarom hoe ons eigen vastgoed zoals de Flier en de brandweerkazerne verduurzaamd kan worden.

We geven het goede voorbeeld met ons eigen vastgoed. Het gemeentelijk vastgoed kent in 2022 gemiddeld label B. Bij de ontwikkeling van het nieuwe gemeentehuis zetten we hoog in op de duurzaamheidsambities.

De gemeente zet actief in op een duurzame en toekomstbestendige gemeente Nijkerk. Als gemeentelijke organisatie is het dan ook logisch om een voorbeeldfunctie te vervullen bij realisatie en gebruik van onze gebouwen. Onderdeel daarvan is het installeren van zonnepanelen op de brandweerkazerne. Ook andere gemeentelijke gebouwen worden verduurzaamd en krijgen uiterlijk in 2022 label B of beter.

We stimuleren het verduurzamen van het bedrijfsleven en de economie

We doen onderzoek naar restwarmte bij bedrijven. We stimuleren energiebesparing bij bedrijven. Het bedrijfsleven wordt betrokken bij het project Duurzame Verbinding A28.

Te monitoren doelen

Voor dit programma betreft het de volgende:

Kc	ambitie	Wat gaan we doen?
D1	De gemeente Nijkerk is CO2-neutraal in 2035 en energieneutraal in 2050. In 2020 zijn het Uitvoeringsprogramma Nijkerk Energieneutraal en het beleidskader Zon op land vastgesteld. In 2021 hebben we ook een beleidskader wind.	In 2021 stellen we het Beleidskader Wind op land vast. Dit kader beschrijft de richtlijnen voor het realiseren van installaties voor de opwek van duurzame windenergie. Daarnaast gaan we verder met het voorbereiden van projecten voor het opwekken van zonne-energie, onder andere via het project Duurzame Verbinding A28. In 2021 wordt de definitieve RES vastgesteld.
D3	In 2050 is Nijkerk van het aardgas af. Dit draagt bij aan de doelstelling om energieneutraal te worden, omdat we dan niet meer afhankelijk zijn van de fossiele brandstof aardgas. Onderdeel hiervan is het reduceren van de energievraag door middel van verregaande energiebesparingsmaatregelen.	In 2021 stellen we een Transitievisie Warmte op die voor alle wijken beschrijft wanneer zij van het aardgas af gaan en wat het alternatief wordt. Deze visie wordt opgesteld samen met de Nijkerkse inwoners en bedrijven en stakeholders zoals WSN, Alliantie en Liander.
D6	Een aanzienlijk groter deel van het regenwater komt in de bodem terecht in plaats van in het riool. We stimuleren de ontstening en vergroening van de wijken en buurten van onze kernen en zijn zuinig op het groen in ons buitengebied.	We nemen maatregelen ten behoeve van klimaatadaptie en hittestress. We voeren het addendum voor het GRP uit. Hiervoor worden bij de herinrichting en bij nieuwbouwwijken maatregelen getroffen zoals bijvoorbeeld groene daken, meer groen, waterdoorlatende bestrating etc. Daarnaast gaan we intensiever het regenwater scheiden door het aanleggen van een separaat rioolstelsel.
D7	Wij monitoren en sturen actief bij om de hoeveelheid restafval blijvend te verminderen.	Door actief te communiceren willen wij vermindering van GFT en etensresten in restafval nastreven. Deze maken het grootste deel uit van het restafval. We voeren concrete acties op het terugdringen van etensresten in restafval met als doel minder dan 100 kg restafval per inwoner.

D10	We zetten in op het verduurzamen van het bedrijfsleven en de economie.	We doen een haalbaarheidsonderzoek naar het aanhaken van een bedrijf voor het leveren van restwarmte tbv een warmtenet. Meerdere bedrijven doen actief mee in het kader van het project Duurzame Verbinding A28.
-----	--	--

(Verplichte) beleidsindicatoren

Met ingang van dit jaar presenteren we de verplichte beleidsindicatoren niet meer alleen in een bijlage maar ook op de programma's. De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator	Htv	Eenheid	2017	2018	2019	Bron
1. Omvang huishoudelijk restafval	7.	Kg per inwoner	117	114	-*	CBS
2. Hernieuwbare elektriciteit	7.	%	3,0	5,7	-*	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor

1. Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.

2. Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

-* nog geen cijfers beschikbaar

Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Afvalbeleidsplan	2017 en verder	2017
Visie op werk "Op weg naar een duurzaam perspectief"	2019 – 2022	2018
Nijkerk CO2-neutraal in 2035	2012 – 2020	2012
Milieu-uitvoeringsprogramma	2013 – 2016	2013
Routekaart energieneutraal Nijkerk 2050	2019 - 2050	2019
Uitvoeringsprogramma Energieneutraal Nijkerk	2020 - 2023	2020

Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doelstelling
--------------------	--------------

Regio de Vallei

Per medio 2019 zijn de aandelen ARN verkocht.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Duurzaam verbonden zijn.

<i>-/- = voordeel</i>	2021	2022	2023	2024
Lasten	5.743	5.617	5.621	5.621
Baten	5.831	5.832	5.836	5.836
Saldo programma	88	215	215	215

Indicatie budget

Bij het programma Duurzaam horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2021 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
7.2	Riolering	2.109	2.196	87
7.3	Afval	2.948	3.632	684
7.4	Milieubeheer	686	3	-683
		5.743	5.831	88

Thema Ruimte: om in te wonen en verblijven, om te koesteren en zuinig op te zijn

Maatschappelijke opgave:

De gemeente Nijkerk is gunstig gelegen op de grens van Randstad, Veluwe en aan de randmeren. Comfortabel wonen in een geordende omgeving en veel voorzieningen die op korte afstand beschikbaar zijn, dragen bij aan een open en aangenaam leefmilieu. Een levendige, groeiende gemeente met bruisende kernen. Bereikbaarheid en veiligheid vormen de basis voor een aangenaam woon-, verblijfs- en ondernemersklimaat. De bereikbaarheid van Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk over de weg en per spoor staan echter onder druk.

Behoud onderscheidende kwaliteit kernen

De komende jaren komen veel omvangrijke ruimtelijke ontwikkelingen op ons af en neemt de druk op de gemeente Nijkerk toe. De verwachting is dat de mobiliteit en het aantal inwoners in de Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk nog aanzienlijk zullen toenemen. Die groei willen we goed inpassen. De leefbaarheid in de gemeente Nijkerk willen we behouden en – waar mogelijk – verbeteren. Deze ontwikkelingen bieden kansen en mogelijkheden en vragen om zorgvuldige keuzes om onze bijzondere kwaliteiten te behouden en versterken. Voor alle toekomstige ontwikkelingen geldt voor ons dat kwaliteit boven kwantiteit gaat. Ons centrale uitgangspunt is het behouden van de onderscheidende kwaliteit van de kernen Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk alsmede het behouden en versterken van de kwaliteit van de aanwezige landschappen en bufferzones zoals de groene recreatieve zone tussen de gemeente Nijkerk en Amersfoort, inclusief versterking van het Hoevelakense Bos.

Om deze maatschappelijke opgave op te pakken wordt de focus voor 2021 gelegd op opstelling van de Omgevingsvisie, implementatie van de Omgevingswet, het realiseren van woningbouwlocaties, opstelling van de mobiliteitsvisie en een kwalitatief goed beheer van de openbare ruimte.

Implementatie Omgevingswet

Wij bereiden ons sinds enkele jaren voor op de invoering van de Omgevingswet. Een wet met veel impact, die grote veranderingen met zich meebrengt op inhoudelijk/juridisch gebied en op het terrein van informatisering. Maar ook leidt invoering van de wet tot een andere manier van werken.

In april 2020 heeft het kabinet besloten om de invoering van de Omgevingswet met een jaar uit te stellen, tot 1 januari 2022. Dat betekent dat er wat meer ruimte ontstaat tot de invoering, maar dat voor ons de voorbereidingen in volle vaart doorgaan. Daarbij maken we in ieder geval gebruik van de lijst van de VNG 'Minimale acties Omgevingswet', maar brengen wij ook onze eigen accenten aan. Waar mogelijk maken we gebruik van onze samenwerkingsverbanden. Daarin speelt de omgevingsdienst OddV ook een belangrijke rol. Wij hanteren voor de invoering van de Omgevingswet drie sporen: het inhoudelijk/juridische en informatiseringsspoor, en de andere manier van werken. Met name dit laatste spoor zal als gevolg van corona en de verminderde fysiek aanwezigheid extra aandacht vragen voor zowel raad, college als ambtelijke organisatie.

We stellen met brede betrokkenheid van de samenleving een gedragen Omgevingsvisie op waarin we verantwoorde, integrale en duurzame keuzes vastleggen voor de toekomstige (ruimtelijke) ontwikkeling van de gemeente Nijkerk. Duidelijk wordt waar en in welke vorm we in de toekomst nog wel en niet gaan bouwen.

Met brede betrokkenheid van de samenleving wordt momenteel gewerkt aan een langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving; de omgevingsvisie gemeente Nijkerk 2040. Deze visie beschrijft de ontwikkelingen in de gemeente tot 2040, en heeft betrekking op wonen, werken, voorzieningen, mobiliteit, landschap en buitengebied. De gemeente Nijkerk kent een rijk cultuurhistorisch erfgoed en de drie kernen zijn omringd door prachtige landschappen. Ook duurzaamheid is een belangrijk, overkoepelend thema. Op dit moment wordt gewerkt aan een koersdocument. Het koersdocument geldt als kader waarbinnen de ontwerp omgevingsvisie tot stand komt en waarmee het gesprek met de samenleving kan worden gevoerd.

De verwachting is dat de omgevingsvisie (afhankelijk van de snelheid van het proces) in het tweede kwartaal van 2021 aan de raad kan worden aangeboden. In relatie met de omgevingsvisie is of wordt een aantal specifieke beleidsvisies ontwikkeld en uitgewerkt zoals bijvoorbeeld de woonvisie (vastgesteld door de raad) en mobiliteitsvisie. Ook wordt voor het thema duurzaamheid (zon en wind) de verbinding gelegd met de op te stellen regionale energie strategie (RES) en het programma duurzaamheid.

Na vaststelling van de eerste Nijkerkse omgevingsvisie start het traject om te komen tot een daadwerkelijke integrale omgevingsvisie conform de vereisten van de omgevingswet. De eerste vastgestelde omgevingsvisie omvat namelijk slechts een zestal hoofdthema's. De wetgever heeft voor ogen dat de omgevingsvisie de gehele fysieke leefomgeving omvat en ook uitspraken doet over bijvoorbeeld veiligheid, gezondheid, klimaatadaptatie, milieu, bodem, enzovoort. Volgens de huidige berichtgeving vanuit de Rijksoverheid dient de omgevingsvisie uiterlijk in 2024 klaar te zijn.

We verhogen de kwaliteit van de openbare ruimte en het groen in onze wijken en buurten.

Beheervisie Openbare Ruimte.

In de Beheervisie Openbare Ruimte is onder andere vastgelegd dat we het beleidsplan groen, spelen en het hondenbeleid actualiseren. Daarnaast implementeren we de afspraken uit de visie in de organisatie en onze bedrijfsvoering. Daarbij gaat het onder andere om:

- Implementatie van het effectgericht-beheer binnen de organisatie.
- Actualiseren van het klachtenmanagement: hoe kunnen inwoners contact opnemen met de gemeente, hoe blijven ze op de hoogte van de status van hun melding, en welke afspraken maken we daarover?
- Monitoren van gegevens en actualiseren van beheerdata.

Ons groen.

We houden rekening met de opgaven die op ons afkomen, zoals de gevolgen van klimaatverandering, de verhouding tussen vegetatie en bebouwd gebied en de vraag van inwoners en organisaties om mee te praten en eigen initiatieven te stimuleren en te faciliteren. Bij het actualiseren van het groenbeleid doen we een uitspraak over hoe we omgaan met de gevolgen van de klimaatverandering, het zogenaamde "snippergroen" en plagen en ziekten. Daarnaast inventariseren we waar en of de groenstructuurkaart aangepast moet worden en benoemen we locaties waar we de komende vijf jaar groot onderhoud verwachten.

Op basis van inspecties op de technische staat van het groen, schades door droogte en breed gedragen wensen van burgers worden diverse groenrenovaties uitgevoerd. Voor een aantal projecten wordt de groenrenovatie integraal uitgevoerd in combinatie met het grootonderhoud van wegen en/of riolering. Integraal wordt de wijk Rensselaer en de Campenbuurt in 2021 aangepakt.

Spelen bewegen én ontmoeten, voor jong en oud.

Dat is leuk, uitdagend en draagt bij aan de ontwikkeling en gezondheid van inwoners. Om dit te faciliteren richten we speelruimten in. De kaders voor deze ruimten stellen we vast in een speelruimteplan. Het huidige speelruimteplan van de gemeente dateert uit 2003 en is toe aan actualisatie. Daarom zijn we in 2020 gestart met een inventarisatie van de speelruimten in de gemeente Nijkerk, de opgaven inclusief financiering en nieuwe ontwikkelingen. Op basis van deze inventarisatie gaan we aan de slag met een nieuw speelruimteplan waarin we ook de uitgangspunten voor de aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen en ontmoetingsplaatsen omschrijven. Deze uitwerking van het beleid doen we samen met kinderen, jongeren en ouderen in de gemeente.

Honden.

Mede op basis van de bovenstaande beleidsdocumenten actualiseren we de hondenbeleidkaart. Dit doen we samen met hondenbezitters en niet-hondenbezitters.

Algemene begraafplaatsen gemeente Nijkerk.

We werken aan het actualiseren van de beheersverordening en nadere regels voor de algemene begraafplaatsen. Deze worden in 2021 ter besluitvorming voorgelegd. Daarnaast doen we onderzoek naar de capaciteit op de begraafplaatsen, nieuwe ontwikkelmogelijkheden die passen bij de cultuur binnen onze gemeente en de financiering.

Met woningcorporaties, projectontwikkelaars en andere betrokkenen werken we intensief samen om te zorgen voor voldoende woningen passend bij de behoefte, zodat vraag en aanbod in Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk beter op elkaar aansluiten. Daarbij sturen we op afname van de wachtlijsten en betaalbaarheid van woningen.

In juni 2020 is de Woonvisie gemeente Nijkerk 2020+ vastgesteld. In de woonvisies zijn de thema's 'balans in vraag en aanbod', 'wonen en zorg', 'alternatieve en flexibele woonvormen' en 'verduurzaming van de bestaande woonvoorraad' opgenomen. Met deze thema's bouwen we in de gemeente verder aan woningen die passen bij de behoefte en wensen van onze inwoners. In de woonvisie is extra aandacht voor de doelgroepen die de druk op de woningmarkt het sterkst ervaren. Daarbij zetten we in op het realiseren van betaalbare woningen en het stimuleren van doorstroming. Dit doen we onder andere door meer dan voorheen te sturen op het woningbouwprogramma van nieuwbouwprojecten.

We hebben de ambitie om de Havenkom te transformeren naar een aantrekkelijke omgeving om te werken, te wonen en te verblijven zodanig dat het een versterking van de binnenstad oplevert.

De herontwikkeling van de Havenkom levert een aantrekkelijk woon-, werk en leefmilieu op dat een versterking betekent van de binnenstad van Nijkerk en een verbinding vormt tussen het winkelcentrum en de Randmeren. De herontwikkeling van de Havenkom zal in verschillende fases worden uitgevoerd. De eerste fase betreft de herontwikkeling van de huidige locatie van het stadhuis inclusief het historisch stadhuis. Deze locatie wordt ontwikkeld als woningbouwlocatie met een gevarieerd woningbouwprogramma.

Te monitoren doelen

Voor dit programma betreft het de volgende:

Kc	ambitie	Wat gaan we doen?
R2	We investeren in het behoud en de versterking van de natuur en landschappen in de gemeente Nijkerk. We zorgen voor een goed woon- en leefmilieu. De kwaliteiten van polder Arkemheen en het Hoevelakense Bos worden behouden en versterkt.	Begin 2019 is een visie voor het Hoevelakense bos vastgesteld. Momenteel zijn we i.s.m. de eigenaar GLK (Geldersch Landschap en Kastelen) een uitvoeringsplan voor het Hoevelakense Bos aan het opstellen maar ook worden er reeds projecten uitgevoerd (o.a. kids-klompenpad). In het noord-oostelijke deel is aansluitend aan het bos 1e natuur en boscompensatie gerealiseerd t.b.v. reconstructie Knooppunt Hoevelaken Andere locaties, bij voorkeur nabij het Hoevelakense Bos, worden onderzocht voor eenzelfde invulling (besluit in december 2020). In 2021 wordt er uitvoering gegeven aan de zuidelijke deel van het Hoevelakense Bos door GLK i.s.m. gemeente Nijkerk. Begin 2021 wordt project "Nijkerkerveen in 't groen" (adviezen en plantdag t.b.v. landschappelijke inpassing), afgerond. Tevens wordt het project "impuls biodiversiteit" (m.n. bijen-projecten en biodiversiteitsplannen) opgestart en de uitvoering vindt in 2021 tot 2024 plaats (beide met subsidie van de provincie Gelderland en i.s.m. Stichting Landschapsbeheer Gelderland). In polder Arkemheen worden haalbaarheidsstudies uitgevoerd voor "duurzame opwek", hierbij wordt nadrukkelijk kansen voor de natuur- en landschap meegenomen.

R3	We verhogen de kwaliteit van de openbare ruimte en het groen in onze wijken en buurten.	Deze beheervisie openbare ruimte is uitgangspunt voor de kwaliteit van de openbare ruimte en het groen.
R4	Met woningcorporaties, projectontwikkelaars en andere betrokkenen werken we intensief samen om te zorgen voor voldoende woningen passend bij de behoefte, zodat vraag en aanbod in Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk beter op elkaar aansluiten. Daarbij sturen we op de thema's 'balans in vraag en aanbod', 'wonen en zorg', 'alternatieve en flexibele woonvormen' en 'verduurzaming van de bestaande woonvoorraad'	In 2021 werken we aan diverse projecten die zijn opgenomen in de woonvisie. Allereerst komt er een geactualiseerde woningbouwprogrammering die inzicht biedt in opgeleverde woningen en de planvoorraad voor de komende jaren. Daarnaast is er in 2021 aandacht voor de huisvesting van bijzondere doelgroepen. We starten met realisatie van een tweede project met tijdelijke huisvesting op Spookkamp II. En er wordt beleid opgesteld over de huisvesting van arbeidsmigranten. Waarbij onder andere aandacht is voor leefbaarheid en veiligheid van zowel omwonenden als de arbeidsmigranten. Daarnaast worden er jaarlijks met de woningcorporaties en de huurdersverenigingen afspraken gemaakt voor sociale huurwoningen over o.a. de afname van de wachtlijsten en de betaalbaarheid van de woningen (de zogenaamde prestatieafspraken).
R8	We maken een nieuwe, samenhangende en gemeentebrede visie op mobiliteit, om de gemeente Nijkerk een goed bereikbare en aantrekkelijke plek te doen zijn om te wonen, werken en verblijven. In 2021 is de integrale mobiliteitsvisie daartoe gereed. In deze raadsperiode starten we met de uitvoering ervan.	In samenhang met de omgevingsvisie wordt, met brede betrokkenheid van de samenleving, de mobiliteitsvisie verder vormgegeven. Aan de hand hiervan wordt een uitvoeringsprogramma mobiliteit opgesteld.
R9	In de mobiliteitsvisie hebben we extra aandacht voor het gebruik van duurzame vervoersmiddelen. Dat vereist de komende jaren aanvullende investeringen in de infrastructuur. We zetten ons in voor een hogere frequentie van treinen in Nijkerk.	In de op te stellen mobiliteitsvisie is extra aandacht voor duurzame vervoersmiddelen waaronder de fiets. Eind 2019 / begin 2020 zijn er in de spits twee treinen per uur bijgekomen. Naast de aandacht in de mobiliteitsvisie plaatsen we tevens op diverse plekken extra laadpalen voor elektrische auto's.
R11	We gaan voortvarend verder met de ontwikkeling van de Havenkom, overeenkomstig de door de raad van de gemeente Nijkerk genomen besluiten. Daarbij gaan we zorgvuldig om met bestaande belangen in het gebied.	De herontwikkeling van de Havenkom bestaat uit twee fasen. De 1e fase betreft de herontwikkeling van de huidige locatie van het stadhuis. Voor de 1e fase wordt een stedenbouwkundig plan en een bestemmingsplan uitgewerkt. Voor de 2e fase van de Havenkom (ten noorden van het plein) wordt nog een ruimtelijke visie uitgewerkt.

(Verplichte) beleidsindicatoren

De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator	Htv	Eenheid	2017	2018	2019	Bron
1. Woonlasten éénpersoonshuishouden	8.	Euro	574	553	563	COELO
2. Woonlasten meerpersoonshuishouden	8.	Euro	618	582	588	COELO
3. WOZ-waarde woningen	8.	1.000 euro	268	285	307	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
4. Nieuwbouw woningen	8.	aantal per 1.000 woningen	19,9	18,7	12,4	Basisregistratie adressen en gebouwen

1. Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
2. Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
3. De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
4. Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.

Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Handboek groenbeleid	2018-2022	2018
Welstandsnota	Doorlopend	2013
Huisvestingsverordening 2015	Doorlopend	2015
Integraal beheerplan openbare Ruimte IBOR	2004 – en verder	2004
Gemeentelijk Waterplan	2005 – 2030	2006
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP)	2010 – 2020	2011
Groene Buffer	2010 e.v.	2011
Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP)	2018 – 2022	2018
Parkeerbeleidsplan	2014 – 2020	2014
Woonvisie 2015+	2015 en verder	2015
Koepelplan Landgoed Appel	2015 en verder	2015
Visie aantrekkelijk Nijkerk	2016	2016
Landschapsregeling 2016	2016	2016
Beheerplan wegen	2018-2022	2019
Beheerplan sloten, bermen en duikers	2018-2022	2019
Visiedocument Dialooggroep Wonen en Woonomgeving	2017 en verder	2017
Parkeerbeleidsplan	2014 – 2020	2014
Woonvisie 2020+	2020 en verder	2020
Routekaart energieneutraal Nijkerk 2050	2019 - 2050	2019

Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doelstelling
Regio de Vallei	Per medio 2019 zijn de aandelen ARN verkocht. Herbezinning over een samenwerking t.a.v. afvalverwerking vindt eind 2019 plaats.
Regio Amersfoort	Het 'convenant woonruimteverdeling regio Amersfoort' heeft als doel om duidelijkheid te scheppen voor woningzoekenden door alle sociale huurwoningen in Nijkerk én de regiogemeente via één systeem te huur aan te bieden.
Regio Foodvalley	De gemeenteraden hebben de ambities van de regionale samenwerking in de regio via een Uitvoeringsagenda vastgelegd. Bepaald is dat regio Foodvalley zich focust op de taakvelden economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit. Er is tevens extra focus gelegd op de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de kennis- en onderwijsinstellingen en de overheid (genaamd de Triple Helix). Voor Nijkerk specifiek is het onderdeel Foodproductiecluster en de Food Academy Foodvalley uitgewerkt. In 2019 is de Regio Deal met het rijk vastgesteld. De Strategische Agenda Foodvalley is in ontwikkeling.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Ruimte verbonden zijn.

<i>-/- = voordeel</i>	2021	2022	2023	2024
Lasten	21.884	21.601	21.770	21.758
Baten	10.014	9.518	9.586	9.451
Saldo programma	-11.870	-12.083	-12.183	-12.307

Budget

Bij het programma Ruimte horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2020 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	180	163	-17
0.63	Parkeerbelasting	5	394	389
2.1	Verkeer en vervoer	4.675	387	-4.288
2.2	Parkeren	502	55	-447
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.570	16	-4.554
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	533	629	96
8.1	Ruimtelijke ordening	1.206	55	-1.151
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	7.218	6.857	-362
8.3	Wonen en bouwen	2.995	1.458	-1.537
		21.884	10.014	-11.870

Thema Ondernemend; een vitale economie als drager van de samenleving

Maatschappelijke opgave

Een vitale economie is belangrijk voor het leven in Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk. Mensen krijgen de gelegenheid om mee te doen aan de samenleving, de welvaart neemt toe en er is draagvlak voor maatschappelijke en economische voorzieningen. Welke gevolgen de corona op de economische ontwikkelingen in Nijkerk en omgeving heeft zal blijken. De verwachting is dat de mobiliteit in de gemeente Nijkerk verder zal toenemen. Die groei willen we faciliteren en goed inpassen en wij zetten ons in voor het versterken van de economie met een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Bij de uitgifte van bedrijfsterrein hanteren we kwaliteitscriteria met onder andere oog voor innovatie en duurzaamheid. Een gezonde arbeidsmarkt met plek voor jongeren en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We stimuleren en faciliteren een betere aansluiting en samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Samen met betrokken partijen profileren we de gemeente Nijkerk als het Food Production Cluster van regio Foodvalley.

De focus voor het thema ondernemend ligt bij de doorontwikkeling en bestendiging van het Food Production Cluster, de verkoop van bedrijventerrein, het toekomstbestendig maken van bestaande bedrijventerreinen, het stimuleren van de vrijetijdseconomie en het monitoren van ontwikkelingen binnen de economie en op de arbeidsmarkt. Bij dit alles is de regionale positionering en profilering van de gemeente Nijkerk van groot belang. Ontwikkelingen in onze gemeente hangen immers nauw samen met de regio's waarin wij participeren en de beleidskeuzes en inzet van financiële middelen op regionaal niveau.

We zetten ons in voor een duurzame en circulaire economie, maar passen onze inzet aan op de haalbaarheid van maatregelen in de huidige economische situatie.

We faciliteren en stimuleren het bedrijfsleven en onderwijs bij het profileren van de gemeente Nijkerk als Food Production Cluster binnen regio Foodvalley.

De gemeente vindt het versterken van het gehele economische vestigingsklimaat van groot belang. De gemeente Nijkerk kent een sterke vertegenwoordiging van food- en foodgerelateerde bedrijven. We zetten daarom in op de ontwikkeling en profilering van het Food Production Cluster, samen met het bedrijfsleven. Duurzame instroom van goed opgeleid personeel is het eerste concrete thema waarop de betrokken partijen samenwerken. Binnen het Food Production Cluster zetten het bedrijfsleven en onderwijs vol in op de vestiging van Food Academy Nijkerk waarbij de gemeente faciliteert.

In 2020 is ingezet op groei van de Vereniging Food Academy Nijkerk (FAN). Het resultaat is dat de vereniging nu 20 leden (bedrijven) kent. De eerste MBO Beroeps Opleidende Leerweg Food is gestart. Ook de eerste MBO Beroepsbegeleidende Leerweg Food is begonnen, gevolgd door een tweede klas in september. De voorbereidingen zijn getroffen om in het najaar een fysieke locatie voor het opleidingscentrum te kunnen openen.

In 2021 zet de vereniging FAN samen met de partners in op verdere vergroting van de naamsbekendheid van de foodsector uit Nijkerk en directe omgeving, ontwikkeling van een hybride leeromgeving van school en beroepspraktijk en de realisatie van de eerste, tijdelijke FAN locatie (op het terrein van Aeres aan de Luxoolseweg). Verder wordt voortdurend gewerkt aan uitbouw van de vereniging.

We blijven investeren in een aantrekkelijke binnenstad van Nijkerk en winkelcentrum Paasbos en de dorpskernen van Hoevelaken en Nijkerkerveen.

De binnenstad van Nijkerk wordt de komende tijd verder ontwikkeld volgens het uitvoeringsplan van de Visie Aantrekkelijk Nijkerk dat onder andere samen met inwoners en ondernemers is ontwikkeld. Hierbij wordt ingezet op onder andere een aantrekkelijk winkelaanbod, promotie en evenementen. De binnenstad als ontmoetingsplek moet daarin ook steeds meer vorm krijgen. In 2020/2021 wordt gestart met het herinrichten van de Singel/het Plein en een gedeelte van de Kolkstraat. De Bonte Koe zal worden uitgebreid als belangrijk bronpunt voor parkeren. Vooruitlopend op de ontwikkeling van de oude Jumbo locatie (omgeving Kerkplein) zal het gedeelte

Venestraat tussen de Torenstraat en de Holkerstraat worden heringericht. In 2020 zal naast de pijlers NOV (ondernemers), VVN (vastgoed), en gemeente ook een pijler bewoners vertegenwoordigd zijn in het Platform Binnenstad Nijkerk 2.0. Verlevendiging van de binnenstad wordt daarin ook verder uitgewerkt.

Voor Paasbos wordt in samenspraak met de stakeholders en de samenleving een integrale (ruimtelijke en sociale) visie ontwikkeld en in 2021 aan de raad aangeboden. Dan wordt ook bepaald hoe de visie een vervolg krijgt en welke rol de gemeente daarbij zal vervullen.

In het voorjaar 2019 heeft de gemeenteraad kennis genomen van de Centrumvisie Hoevelaken opgesteld door de visiegroep Hoevelaken. In de visie is een groot aantal acties opgenomen om te komen tot een aantrekkelijker centrum van Hoevelaken. Ter verbetering van de openbare ruimte (pleinen, Westerdorpsstaat) worden financiële middelen ingezet. Begin 2021 zal gestart worden met de uitvoering van de eerste fase. Pas op het moment dat ook de vastgoedeigenaren investeringen doen aan hun panden, zal een tweede set van financiële middelen voor de openbare ruimte worden vrijgegeven. Dit heet het principe van 'haasje over'. Voor het centrum van Hoevelaken zal in principe voor de komende jaren een nieuwe Bedrijveninvesteringszone (BIZ) worden ingevoerd. Deze wordt door de ondernemers samen met de gemeente opgezet.

De bouw van het voorzieningencluster Nijkerkerveen is begin 2020 afgerond. Na ingebruikname van het voorzieningencluster is gestart met de realisatie van woningbouw op de locaties voormalige Van Rootselaarschool en Concordia, evenals de herinrichting van de openbare ruimte. De openbare ruimte (dorpsplein en aanloopstraten) zijn in fases heringericht.

We werken aan toekomstbestendige bedrijventerreinen

Bedrijventerreinen zijn belangrijk voor de economie van Nijkerk en de regio. Het is belangrijk dat bedrijventerreinen zo zijn ingericht dat bedrijven er goed kunnen ondernemen en dat ze bijdragen aan de ontwikkeling en transitie van de economie. Bedrijventerreinen spelen bovendien een belangrijke rol bij klimaatadaptatie, veiligheid en biodiversiteit.

We investeren in de vrijetijdseconomie van Nijkerk, op een manier die past bij het karakter van de gemeente.

Toerisme is geen solospeler meer, zij is onderdeel van de dynamiek die economie, cultuur, planologie, buitengebied en mobiliteit met elkaar verbindt. De term 'vrijetijdseconomie' past daarom beter dan de oude term 'toerisme en recreatie'. Het onderscheid tussen bewoners en bezoekers wordt losgelaten, het gaat bij beide om vrijetijdsgenieters. De vrijetijdseconomie is een steeds belangrijker sector in de gemeente. Het zorgt onder andere voor werkgelegenheid, omzet bij ondernemers en inkomsten voor de gemeente (toeristenbelasting en parkeergeld bijvoorbeeld). De vrijetijdseconomie is de afgelopen jaren gegroeid in een tempo dat past bij Nijkerk. We willen dit blijven ondersteunen, ook de komende jaren.

De verbinding tussen het randmeer en de binnenstad van Nijkerk krijgt een impuls.

Wij continueren in 2020 de samenwerking met de ondernemers aan het randmeer om een aantrekkelijk en levendig "Nijkerk aan het water" te ontwikkelen. Een belangrijk element hierbij is de aandacht voor de zwemwaterkwaliteit op de locatie. Als Nijkerk aan het water zich ontwikkeld heeft als een aantrekkelijke en levendige bestemming is een aantrekkelijke route tussen Binnenstad en het randmeer een volgend aandachtspunt.

Te monitoren doelen

Voor dit programma betreft het de volgende:

Kc	ambitie	Wat gaan we doen?
O2	We faciliteren en stimuleren het bedrijfsleven en onderwijs bij het profileren van de gemeente Nijkerk als Food Production Cluster binnen regio Foodvalley.	De gemeente wil het ondernemersklimaat versterken en zet daar vol op in. De gemeente Nijkerk kent daarbinnen een sterke vertegenwoordiging van food- en foodgerelateerde bedrijven. Daarmee neemt de gemeente een bijzondere positie in binnen de Regio Foodvalley. We gaan het Food Production Cluster verder ontwikkelen.
O4	We geven zelf actief invulling aan het Sociaal Akkoord door voldoende mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Ondernemers stimuleren we om dat ook te doen door hen te ontzorgen op dit punt.	Gemeente Nijkerk geeft invulling aan de wet Banenafpraak door het in dienst nemen van nieuwe medewerkers die vallen onder deze wetgeving en door het uitbesteden van werkzaamheden (zoals schoonmaak en postbezorging) aan partijen die medewerkers in dienst hebben die onder deze wetgeving vallen. Als uitvoerder van de wet ondersteunen we ook de ondernemers in de vorm van ontzorgen, faciliteren en risicobeheersing.
O8	We blijven investeren in een aantrekkelijke binnenstad van Nijkerk en winkelcentrum Paasbos en de dorpskernen van Hoevelaken en Nijkerkerveen.	Er wordt verder gewerkt aan uitvoering van Aantrekkelijk Nijkerk voor de binnenstad van Nijkerk. Naast herinrichtingsplannen voor de openbare ruimte wordt samen met vastgoedeigenaren, winkeliers en bewoners ook ingezet op verlevendiging van de binnenstad. In 2020 wordt een integrale visie (sociaal en ruimtelijk) op Paasbos ontwikkeld. We zijn in gesprek met vastgoedeigenaren over investeringen in het centrum van Hoevelaken. In 2021 wordt in principe een nieuwe Bedrijveninvesteringszone (BIZ) ingevoerd. In Nijkerkerveen is het voorzieningencollocatiecluster geopend in 2020 en gestart met de realisatie van woningbouw.
O9	We faciliteren het grote en diverse aanbod aan evenementen. Dit is belangrijk voor de levendigheid in Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk. Daarbij hebben we, zeker op zondag, ook oog voor de behoefte aan rust in tijd en ruimte voor burgers die daar waarde aan hechten.	In 2020 is nieuw Evenementenbeleid vastgesteld. Dit beleid is tot stand gekomen op initiatief vanuit de dialooggroep vanuit Samen aan Zet. We faciliteren evenementen en zetten ons in voor een nauw en goed contact met organisatoren.
O10	We stimuleren de vrijetijdseconomie. We geven hierbij aandacht aan het faciliteren van het dagbezoek, meerdaags verblijf en het zakelijk toerisme.	Waar mogelijk werken we samen met lokale en regionale partners. Hier horen Gastvrije Randmeren, de Veluwe Alliantie en buurgemeenten bij. Binnen de gemeente werken we samen met ondernemers, evenementenorganisatoren, culturele en andere partners die bijdragen aan de vrijetijdseconomie.
Bn	We willen inzetten op toekomstbestendige bedrijventerreinen, in samenspraak met het bedrijfsleven. Dit vraagt onder andere een goed georganiseerd bedrijfsleven per bedrijventerrein.	In de ontwikkeling naar toekomstbestendige bedrijventerreinen starten wij met een verkenning van de mogelijkheden en behoeften in samenspraak met ondernemers op bedrijventerrein Arkervaart-West.

(Verplichte) beleidsindicatoren

Met ingang van dit jaar presenteren we de verplichte beleidsindicatoren niet meer alleen in een bijlage maar ook op de programma's. De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator	Htv	Eenheid	2017	2018	2019	Bron
1. Demografische druk	8.	%	58,9	59,1	59,0	CBS
2. Banen	6.	aantal per 1.000 inw (15-64 jaar)	695,4	714,7	736,1	LISA
3. Vestigingen	3.	aantal per 1.000 inw (15-64 jaar)	146,9	152,3	157,4	LISA
4. Netto arbeidsparticipatie	6.	%	70,4	71,2	71,4	CBS
5. Functiemenging	3.	%	56,7	57,2	57,6	LISA

1. De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
2. Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar . Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.
3. Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
4. Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiele) beroepsbevolking.
5. De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Notitie arbeidsmarktbeleid	2009 – en verder	2009
Beleid promotie en acquisitie bedrijvigheid	2011 – en verder	2011
Structuurvisie Nijkerk-Hoevelaken	2011 – en verder	2011
Binnenstadvisie Nijkerk "Binnenstad als Buitenkans"	2011 – en verder	2011
Centrumvisie Hoevelaken		
Detailhandel structuurvisie		
Evenementenbeleid gemeente Nijkerk	2020 en verder	2020
Strategische agenda FoodValley	2020 – 2025	2020
Re-integratieverordening	2015 en verder	2015
Uitgangspunten Visie "Aantrekkelijk Nijkerk"	2015 en verder	2015
Uitwerkingsdocument Dialooggroep Economie en bedrijfsomgeving	2017 en verder	2017
Strategische beleidsvisie op Werk	2019 – 2022	2018
Uitgiftcriteria bedrijventerreinen	2018 en verder	2018

Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doelstelling
Regio Noord Veluwe	In 2017 is besloten om de gemeenschappelijke regeling RNV op te heffen. Vanaf 1 januari 2018 is de RNV in liquidatie. Tegelijkertijd is besloten om elke betrokken individuele gemeente aandeelhouder te maken van de Inclusief Groep (het bedrijf dat de Wet sociale Werkvoorziening uitvoert). Nijkerk zou al uit het RNV-samenwerkingsverband treden, aangezien Nijkerk uitsluitend voor wat betreft de WSW aan de RNV deelnam. De uittreding respectievelijk de opheffing hebben geen financiële gevolgen voor Nijkerk. Vanaf 1 januari 2018 is de RNV dus geen verbonden partij meer.
Inclusief Groep N.V. (IG)	Nijkerk is sinds 2017 met gesloten beurs aandeelhouder geworden van 9% van de aandelen in het kapitaal van IG voor een bedrag van € 240.300 (huidige boekwaarde).
Leisurelands	Tijdens de aandeelhoudersvergadering van 9 juni 2016 heeft de meerderheid van de aandeelhouders, inclusief de gemeente Nijkerk, ingestemd met een verlenging van 5 jaar. Hierdoor blijft invloed op Leisurelands mogelijk. Op basis van argumenten zoals de financiële positie van Leisurelands en de bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen (o.a. ontwikkelingen m.b.t. strand Hulckesteijn en de wens van uw raad om het aantal verbonden partijen tot het noodzakelijke terug te brengen).

Verbonden partijen	Doelstelling
Coöperatie Gastvrije Randmeren Harderwijk	Per 1 januari 2014 is de gemeenschappelijke regeling Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren opgeheven en is de Coöperatie Gastvrije Randmeren van start gegaan. Zestien gemeenten langs de Randmeren (Naarden, Huizen, Blaricum, Eemnes, Bunschoten, Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Kampen, Dronten, Zeewolde en Almere) hebben de overeenkomst voor de oprichting van de coöperatie getekend. Naast onderhoud en beheer zoals het maaien van de waterplanten, wordt meer focus gelegd op de (landelijke) gebiedspositionering.
Coöperatie Parkeerservice U.A. Amersfoort	Coöperatie van ± 15 gemeentes. Diensten worden afgenomen ten aanzien van onderhoud parkeerautomaten en geldlediging parkeerautomaten.
Regio Amersfoort	De gemeenten van de regio Amersfoort hebben een bestuursconvenant gesloten ten behoeve van samenwerking op verschillende terreinen. De gemeente Nijkerk is geen partij in dit convenant maar haakt wel aan ten aanzien van een aantal onderwerpen zoals sociaal domein, economie, wonen en verkeer & vervoer. Deze samenwerking voldoet niet aan de criteria van een verbonden partij, maar is opgenomen om een compleet beeld te geven van relevante samenwerkingsverbanden. In 2019 wordt een nieuwe Strategische Agenda voor de regio vastgesteld.
Regionaal Werkbedrijf Amersfoort (doelgroep mensen met arbeidsbeperking)	De arbeidsmarktregio Amersfoort omvat het gebied van de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten-Spakenburg, Leusden, Nijkerk, Soest en Woudenberg. Bijna vijftig procent van de werkgelegenheid in deze regio bevindt zich binnen de gemeentegrenzen van Amersfoort, dertien procent binnen die van Nijkerk. Het Werkbedrijf draagt bij aan het doel om binnen de arbeidsmarktregio Amersfoort de banenafpraak zoals vastgelegd in het Sociaal Akkoord te (laten) realiseren. Ter indicatie, cijfers 2016: 285 arbeidsbeperkten op extra banen in marktsector en 85 arbeidsbeperkten op extra banen bij de overheid. Het Werkbedrijf is verantwoordelijk voor de organisatie en het aanjagen van de matching van arbeidsbeperkten met de extra banen. Daarnaast monitort het Werkbedrijf de voortgang van de regionale samenwerkingsafspraken, die worden vastgelegd in een marktbeperkingsplan en bijbehorende jaarplannen.
Werkgevers Servicepunt regio Amersfoort (doelgroep werkzoekenden)	Deze samenwerking draagt bij aan de volgende gemeentelijke doelstellingen: 1. Het binnenhalen van vacatures/banen voor deze doelgroepen en invullen daarvan. 2. Het bieden van één aanspreekpunt voor werkgevers. 3. Het gezamenlijk opbouwen van een groot netwerk aan werkgevers, die bereid zijn mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen.
Regio FoodValley	De gemeenteraden hebben voor de jaren 2017-2019 de ambities van de regionale samenwerking in de regio via een Uitvoeringsagenda vastgelegd. Bepaald is dat regio Foodvalley zich focust op de taakvelden economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit. Er is tevens extra focus gelegd op de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de kennis- en onderwijsinstellingen en de overheid (genaamd de Triple Helix). Voor Nijkerk specifiek is het onderdeel Foodproductiecluster en de Food Academy Foodvalley uitgewerkt. De inwonersbijdrage in 2020 is € 3,05 waardoor de regio Foodvalley de hoge ambities met extra capaciteit en inzet kan waarmaken. In 2019 zijn de Regio Deal met het Rijk en de Strategische Agenda Foodvalley vastgesteld.
Regio Amersfoort: Regionaal werkbedrijf & Werkgevers Servicepunt*	De economische oriëntatie van veel inwoners en bedrijven vanuit Nijkerk is op Amersfoort gericht. Vanuit economisch belang en de Participatiewet wordt vanuit Nijkerk zodoende actief samengewerkt in dit regionale verband. In 2018 is de lokale Visie op Werk vastgesteld. Deze vorm een goede basis in relatie tot de huidige economische situatie (krimp/recessie).

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Ondernemend verbonden zijn.

-/- = voordeel	2021	2022	2023	2024
Lasten	5.283	4.883	4.842	4.841
Baten	4.214	3.725	3.725	3.725
Saldo programma	-1.070	-1.158	-1.117	-1.117

Budget

Bij het programma Ondernemend horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2021 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
2.3	Recreatieve havens	9	8	0

2.4	Economische havens en waterwegen	323	264	-59
3.1	Economische ontwikkeling	482	0	-482
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.226	3.588	362
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	52	66	14
3.4	Economische promotie	357	287	-70
6.5	Arbeidsparticipatie	834	0	-834
		5.283	4.214	-1.070

Thema Veilig: thuis en op straat

Maatschappelijke opgave:

Wonen, werken en ontspannen in Nijkerkerveen, Hoewelaken en Nijkerk moet veilig zijn voor iedere inwoner en bezoeker. Veiligheid in en rond de eigen woning, de openbare ruimte, bij bedrijven en op bedrijventerreinen is een kernwaarde. In de ruimte die we elkaar bieden is het belangrijk rekening te houden met elkaar. Naast ieders eigen én gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben wij als gemeentelijke organisatie een belangrijke rol op het gebied van veiligheid. Waar dat kan in de vorm van preventie, voorlichting en bemiddeling. Waar dat nodig is in de vorm van toezicht en handhaving, waarbij wij ons extra inzetten om te komen tot een brede samenwerking bij de aanpak van overlast en criminaliteit. Wij hechten veel belang aan de zichtbaarheid en bereikbaarheid van hulpverleners en handhavers.

Voor het thema veiligheid gaan we voor de volgende focusambities.

Vanuit een goed evenwicht tussen preventie, handhaving en zorg zetten wij ons in voor vergroting van het veiligheidsgevoel van de inwoners. Criminaliteit en overlast worden aangepakt

Het veiligheidsgevoel van onze inwoners is een belangrijk onderdeel van de kwaliteit van de leefomgeving. Lokaal zijn veel factoren van invloed op het veiligheidsgevoel, zoals bijvoorbeeld overlast door jongeren, het aantal woninginbraken, de mate van sociale cohesie, "blauw" op straat, het zelf actie kunnen ondernemen (1.000 ogen principe). We kunnen het veiligheidsgevoel ondersteunen door een concrete aanpak bij een mogelijke verstoring of bedreiging van de openbare orde. Ook zetten we ons in om samen met initiatiefnemers van evenementen de evenementen zo veilig en met zo min mogelijk overlast te organiseren.

In 2019 is het integraal Veiligheidsplan 2019-2022 vastgesteld. Hiermee is vorm gegeven aan zowel een lokale aanpak van het integraal veiligheidsbeleid als ook gezamenlijk, met de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel. In 2021 blijft de inzet gericht op de daarin bepaalde prioriteiten en vervolg gegeven aan de inzet op onderwerpen vanuit 2020, zoals de bewustwording en signalering van huiselijk geweld en kindermishandeling, als ook de aanpak van het gebruik van drugs en alcohol. In lijn met het in het najaar van 2020 vastgestelde evenementenbeleid wordt onder andere samen met de horeca een verdere invulling gegeven aan de veiligheid bij evenementen. Op gebied van zorg en veiligheid wordt de geïntensiverde samenwerking met externe partijen bestendig en geborgd.

We zetten ons in dat hulpverlening in levensbedreigende situaties snel en veilig beschikbaar is. We onderzoeken de mogelijkheid voor een ambulancestandplaats in de gemeente Nijkerk en behoud van een adequate brandweezorg, waaronder de first responder.

In levensbedreigende situaties is snel en adequaat handelen noodzakelijk. Om dit te borgen onderzoekt de VGGM de mogelijkheid van her-allocatie van ambulancestandplaatsen in de regio. Op basis van de uitkomsten zal de inzet hierop bepaald worden.

Op dit moment beschikt de gemeente Nijkerk over twee (kleine) First Responder Brandweerauto's. Door inzet van de First Responder Brandweer (Frb) kan de brandweer al vaak hulp verlenen voordat de ambulance gearriveerd is. Nijkerk heeft de ervaring dat de twee beschikbare Frb-auto's goed werken.

Als aanvulling hierop en ter uitvoering van de motie "in elke wijk een AED" is een onderzoek, waarin inzichtelijk wordt gemaakt wat er voor nodig is om tot een dekkend AED-netwerk te komen, afgerond. Dit wordt in 2021 geïmplementeerd.

Een gerichte en daadkrachtige aanpak van ondermijning vinden we belangrijk

In 2021 zetten we in Nijkerk wederom in op het bestrijden van witwassen, fraude, hennep-, drugs- en mensenhandel. Voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit hebben we een aantal instrumenten ter beschikking, waaronder de Wet Bibob. Door een verbreding van deze wet is in 2021 het borgen van beleid en uitvoering conform deze lijn één van de aandachtspunten. Verder wordt er een vervolg gegeven aan onderwerpen die benoemd zijn in het plan van aanpak ondermijning, zoals bewustwording in de samenleving met een extra focus op scholieren en ondernemers.

In 2020 is gedurende de coronapandemie een landelijke beeld ontstaan dat het effect en vooral de gevolgen van deze pandemie een hoger risico op ondermijnende activiteiten met zich mee kan brengen. Inwoners en ondernemers zijn door veranderende (financiële) omstandigheden meer kwetsbaar en kunnen daardoor ontvankelijker zijn voor verleiding door de onderwereld. In 2021 is dit dan ook een extra aandachtspunt bij de bestrijding van de ondermijnende activiteiten in Nijkerk.

In 2021 wordt de raad via een aantal kanalen op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in de ondermijningsaanpak. Er volgt in 2021 onder andere een infographic over de voortgang van de ondermijningsaanpak en daarnaast wordt door middel van een themabijeenkomst de raad geïnformeerd.

Te monitoren doelen

Voor dit programma betreft het de volgende:

Kg	ambitie	Wat gaan we doen?
V1	Vanuit een goed evenwicht tussen preventie, handhaving en zorg zetten wij ons in voor vergroting van het veiligheidsgevoel van de inwoners. Criminaliteit en overlast gevend gedrag worden aangepakt.	In 2021 wordt in samenwerking met de veiligheidspartners een vervolg gegeven aan de uitvoering van de prioriteiten die zijn benoemd in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 (IVP), denkende aan voorkomen van (digitale)criminaliteit, incidenten met kwetsbare personen (verward gedrag) en meer integrale samenwerking/ketensamenwerking (zoals persoonsgerichte aanpak).
V2	We geven prioriteit aan de preventie en bestrijding van drank- en drugsmisbruik. We bewaken de voortgang van lopende maatregelen en intensiveren waar nodig.	Met betrekking tot drank- en drugsmisbruik blijven we aan de preventieve kant inzetten door middel van informatie en bewustwording op scholen en bij jongeren d.m.v. het project #Leerlingalert, bij ouders, op evenementen etc. Daarnaast pakken we drugsgebruik en -handel op repressieve wijze aan door gebruik te maken van bestuurlijke bevoegdheden, zorg en via het thema ondermijning.
V3	We zetten ons in voor vergroting van de sociale veiligheid op straat. We stimuleren maatschappelijke initiatieven en maatregelen die hieraan bijdragen.	In 2021 is er blijvende aandacht voor sociale veiligheid (persoons- en gebiedsgerichte aanpak). Dit doen we door een proactieve en preventieve buurt- en wijkgerichte aanpak daar waar dat noodzakelijk is, met als doel het vergroten van de sociale, maar tevens de fysieke veiligheid. De wijze van aanpak wordt hierbij locatie en situationeel bepaald. Een voorbeeld hiervan is de aanpak Paasbos.

V6	Het uitvoeren van de wet Meldcode zodat professionals werken volgens de professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid, zoals huiselijk geweld en/of kindermishandeling.	<p>Het veiligheidsbeleid, zowel voor het sociaal domein als voor de brede samenleving, krijgt de komende jaren gedegen aandacht. Iedere inwoner moet zich in onze gemeente zo veilig mogelijk voelen. Via diverse loketten en de gebiedsteams wordt hierop inzet geleverd en kunnen inwoners zich tot de gemeente wenden.</p> <p>Er is aandacht voor het borgen van veiligheid van inwoners die zich in een kwetsbare positie bevinden of tot een kwetsbare groep behoren. Structureel wordt aandacht gegeven aan het gebruik van de meldcode bij situaties met huiselijk geweld en/of kindermishandeling door lokale en externe professionals die werkzaam zijn in de gezondheidszorg, het onderwijs, de kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en justitie.</p>
V12	Een gerichte en daadkrachtige aanpak van ondermijning vinden we belangrijk.	<p>In 2021 is er specifieke aandacht voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de borging van beleid en uitvoering conform de verbreding Wet Bibob - Er is extra aandacht voor de effecten van de coronapandemie op ondermijnende activiteiten. - Vergroten van bewustwording ondermijning, met een focus op scholieren en ondernemers. - Frequent informeren van de raad over de resultaten van de aanpak ondermijning o.a. via infographic en themabijeenkomst.

(Verplichte) beleidsindicatoren

De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator	Htv	Eenheid	2017	2018	2019	Bron
1. Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1.	aantal per 1.000 inwoners	0,6	0,6	-*	CBS
2. Geweldd misdrijven per 1.000 inwoners	1.	aantal per 1.000 inwoners	3,6	2,9	2,8	CBS
3. Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	1.	aantal per 1.000 inwoners	2,3	2,0	-*	CBS
4. Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde per 1.000 inwoners	1.	aantal per 1.000 inwoners	3,4	4,1	3,5	CBS
5. Verwijzingen Halt	1.	aantal per 10.000 inwoners	66	158	207	Bureau Halt

1. Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

2. Het aantal gewelds- en seksuele misdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldd misdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

3. Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

4. Het aantal vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde en gezag, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte.

5. Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.

* Gegevens nog niet bekend

Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Bestemmingsplannen en beeldkwaliteitsplannen	Doorlopend	Doorlopend
Algemene Plaatselijke Verordening (APV) wijziging sluitingstijden 2015	Doorlopend	2015
Handhavingsbeleid onrechtmatige bewoning recreatieverblijven	Doorlopend	2015
Regionaal Crisisplan deel I	2011 – 2014	2011
Regionaal Crisisplan deel II	2011 – 2014	2012
Drank en horeca nalevingsbeleid	2013 en verder	2013
Evenementenbeleid gemeente Nijkerk	2013 en verder	2013
Drank- en Horecaverordening Nijkerk 2014	2014 – en verder	2014
Nota Preventie- & handhavingsplan alcohol gemeente Nijkerk	2014 – 2019	2014
Integraal Veiligheidsprogramma Nijkerk 2019-2021 (IVP)	2019 - 2021	2019
Beleid Vergunningen, toezicht en handhaving (VTH-beleid)	2016 - 2019	2016
Visiedocument Dialoog V&H: "Nijkerk veilig en leefbaar voor ons allemaal"	2017-2021	2017
Uitwerkingsdocument Dialoog V&H	2017-2021	2017
Beleidsvisie externe veiligheid	doorlopend	2011

Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doelstelling
VGGM (brandweer)	<p>Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden zet op efficiënte wijze haar middelen in voor een optimale waarborging van de kwaliteit van het leven, in casu de veiligheid en de gezondheid, van de inwoners van het verzorgingsgebied. De dienst is dé wettelijk aangewezen hulpverleningsorganisatie op het terrein van brandweer, volksgezondheid en rampen.</p>
Omgevingsdienst de Vallei (OddV)	<p>De 5 gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen en de provincie Gelderland hebben samen Omgevingsdienst de Vallei opgericht (OddV). In de Omgevingsdienst de Vallei werken deze partijen nauw samen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De volgende doelstellingen gelden voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vergunningverlening <ul style="list-style-type: none"> • Vergunningaanvragen moeten binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. • Het, in overeenstemming met het milieubeleid van de deelnemende gemeenten, bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving door het voorkomen van nieuwe geluidshindersituaties en het saneren van bestaande geluidshindersituaties. • Het, met behulp van de Kwaliteitscriteria, verbeteren van de lucht-, bodem- en waterkwaliteit. • Het voorkomen van hinder van bedrijven die binnen de grenzen van de deelnemende gemeenten zijn gelegen. ➤ Toezicht en handhaving <ul style="list-style-type: none"> • Het Programma Handhaving zet zich in voor een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat de kwaliteit van de leefomgeving (veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid) optimaal wordt bevorderd.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Veilig verbonden zijn.

<i>-/- = voordeel</i>	2021	2022	2023	2024
Lasten	4.000	4.001	4.000	3.999
Baten	69	69	69	69
Saldo programma	-3.932	-3.932	-3.931	-3.930

Budget

Bij het programma Veilig horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2020 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.265	70	-3.195
1.2	Openbare orde en veiligheid	735	-2	-737
		4.000	69	-3.932

Inleiding

Dit programma gaat met name in op de wijze waarop het bestuur en de organisatie de komende periode gaan werken. Het "Mijlpalenplan doorontwikkeling organisatie" en de nieuwe huisvesting komen niet in dit programma aan de orde maar in de paragraaf bedrijfsvoering. De wijze van besturen is open en actief, dichtbij en toegankelijk, transparant en controleerbaar. Ook regionale samenwerking en het voor langere termijn inzetten op lage lasten en een gezonde financiële buffer in de vorm van vermogen horen in dit rijtje thuis. Hiervoor zetten we in op de volgende focusambities.

We zijn transparant en te volgen in ons handelen. Door verdere ontwikkeling van het proces van monitoring en control maken we inzichtelijk wat we doen.

Bij een open bestuursstijl hoort onlosmakelijk een goede bewaking van en verantwoording over onze gezamenlijke inspanningen en de bijbehorende resultaten. Wij versterken daarom het proces van monitoring & control de komende jaren verder. Hiermee willen wij nog beter inzicht krijgen in de feitelijke ontwikkelingen en de daarop noodzakelijke bijstellingen in onze aanpak. Vanaf 2019 is gewerkt aan basiskwaliteit van data, informatie en rapportages. Dat zal ook in 2021 nog de nodige inzet vergen. Tijdige signalering is een voorwaarde voor adequate sturing. Hierdoor worden onze inwoners beter geholpen en onnodige kosten voorkomen.

We versterken het integraal werken en investeren waar nodig in ambtelijke capaciteit, kwaliteit en vitaliteit.

Maatschappelijke vraagstukken vragen een integrale benadering, zowel inhoudelijk als in processen. Daarnaast zijn er nieuwe ontwikkelingen die speciale aandacht vragen. Om de vraagstukken op een adequate manier aan te pakken werken we intensief samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen. We stellen onze kennis, techniek en ervaringen ten dienste van de samenleving.

De gemeente Nijkerk is een lerende organisatie. Dit betekent dat we onze organisatie door ontwikkelen op basis van de immer veranderde omgeving en omstandigheden. In de paragraaf bedrijfsvoering gaan we dieper in op de doorontwikkeling van de organisatie.

We hebben de ambitie en zien de financiële ruimte in exploitatie en vermogen om in de gemeente Nijkerk te investeren.

Uit onze recente P&C-producten blijkt dat diverse factoren ertoe hebben geleid dat onze ruimte in exploitatie en vermogen is afgenomen. Voor een groot gedeelte wordt dit veroorzaakt doordat de uitgaven in het sociaal domein nog harder stijgen dan al geprognosticeerd. In de Programmabegroting 2020-2023 waren al bezuinigingsvoorstellen opgenomen. Dat is in deze Programmabegroting 2021-2024 wederom het geval. We kiezen ervoor om de noodzakelijke investeringen in Nijkerk te dekken door te bezuinigen daar waar we denken dat dat haalbaar is. Deze keuze draagt tevens bij aan een laag niveau van lokale lasten. In 2020 zijn voorbereidingen getroffen om vooruitlopend op de omgevingsvisie nog een keuze te kunnen maken voor een aantal investeringen vergelijkbaar met het Programma ruimtelijke en maatschappelijke investeringen (PRMI) uit 2014. Dit zullen zijn investeringen die ongeacht de omgevingsvisie hun nut hebben. Het programma uit 2014 is grotendeels afgerond of in gang gezet.

Overige ambities

We blijven investeren in onze lobby om in regionale netwerken Nijkerk nog beter op de kaart te zetten en onze positie te verstevigen. Door actief een bijdrage te leveren in de verschillende regio's aan de uitvoering van de strategische agenda's willen we kansen pakken. We richten ons op de thema's wonen, economie en duurzaamheid. Met een gerichte aanpak willen we het lokale voorzieningenniveau handhaven en uitbouwen.

Te monitoren doelen

Voor dit programma betreft het de volgende:

Kg ambitie	Wat gaan we doen?
We houden de lastendruk voor onze inwoners laag en wij verhogen de tarieven jaarlijks met de inflatie-index	Via de gemeente begroting en binnen de reguliere P&C-cyclus neemt de gemeenteraad hierover besluiten.
Wij hebben de ambitie en zien de financiële ruimte in exploitatie en vermogen om in de gemeente Nijkerk te investeren. We gaan uitwerken voor welke gebieden en in welke mate dat nodig en verantwoord is. Creatieve oplossingen en alternatieve financieringsmogelijkheden maken daar nadrukkelijk van uit	Via de gemeente begroting en binnen de reguliere P&C-cyclus neemt de gemeenteraad hierover besluiten

(Verplichte) beleidsindicatoren

De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator	Taakveld	eenheid	Nijkerk	Jaar	Bron
Formatie	0. Bestuur en ondersteuning	Fte per 1.000 inwoners	6,8	2021	Begroting 2021
Bezetting	0. Bestuur en ondersteuning	Fte per 1.000 inwoners	6,1	2021	Begroting 2021 (stand 1-8-2020)
Apparaatskosten (kst. gemeentelijke org.)	0. Bestuur en ondersteuning	Kosten per inwoner	602	2021	Begroting 2021
Externe inhuur	0. Bestuur en ondersteuning	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	4,5	2021	Begroting 2021
Overhead	0. Bestuur en ondersteuning	% van totale lasten	12,1	2021	Begroting 2021

Beleidskader

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Nijkerk in de Regio plaatsbepaling	2010 – en verder	2009
Coalitieakkoord “verbinden met ambitie”	2018 – 2022	2018
Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen	2014 – en verder	2014
Veranderplan “Anticiperen op participeren”	2014 – 2020	2014
Regeling zonder meer ‘Samenwerking bedrijfsvoering’	2017 – en verder	2016

Samenwerkingsverbanden

Verbonden partijen	Doelstelling
GBLT	GBLT is de samenwerking op het gebied van uitvoering van de WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. Meer informatie is opgenomen in de paragraaf Lokale Heffingen.
BLNP	BLNP is de samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering. Meer informatie is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Organisatie en Financiën verbonden zijn.

<i>-/- = voordeel</i>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Lasten	15.091	14.755	14.806	14.883
Baten	657	611	559	875
Saldo programma	-14.434	-14.144	-14.247	-14.008

Budget

Bij het programma Organisatie en Financiën horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2021 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
0.1	Bestuur	1.928	-	-1.928
0.2	Burgerzaken	616	520	-96
0.4	Overhead	12.548	138	-12.410
		15.091	657	-14.434

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Inleiding en ontwikkelingen

In aanvulling op de programma's geeft dit hoofdstuk een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen, zoals het Gemeentefonds, worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen. Inzicht in de baten is echter essentieel voor de raad. Daarom maakt het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen ook onderdeel uit van het onderdeel programma's.

De voorgaande zeven programma's omvatten alle baten en lasten die nodig zijn voor de realisering van die programma's. Specifieke gemeentelijke heffingen zoals het rioolrecht en de afvalstoffenheffing zijn opgenomen bij de baten van het betreffende programma. Hetzelfde gebeurt met de specifieke uitkeringen.

Het BBV schrijft in artikel 8 voor dat in de begroting een bedrag wordt opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Het bedrag voor onvoorzien kan, volgens de voorschriften, worden geraamd voor de begroting in zijn geheel of per programma. Er is voor gekozen om de post onvoorzien voor de begroting in zijn geheel op te nemen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De belangrijkste onderdelen van het overzicht algemene dekkingsmiddelen zijn voorgeschreven. Het gaat daarbij om:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is. Dit zijn met name de OZB, de precariobelasting, de toeristenbelasting en de hondenbelasting,
- algemene uitkeringen (gemeentefonds),
- dividend,
- saldo van de financieringsfunctie,
- overige algemene dekkingsmiddelen.

Tabel Specificatie algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)

B A T E N	2021	2022	2023	2024
Algemene dekkingsmiddelen				
Lokale heffingen (OZB)	9.717	9.962	10.162	10.162
Lokale heffingen (precariobelasting)	1.832	-	-	-
Lokale heffingen (overige belastingen)	426	426	426	426
Gemeentefonds	58.243	58.393	58.174	58.500
Dividend	427	427	427	427
Saldo financieringsfunctie	235	162	177	221
Totaal algemene dekkingsmiddelen	70.880	69.370	69.366	69.736
L A S T E N				
Onvoorzien	24	24	24	24

Toelichting

Hieronder wordt in het kort het beleid ten aanzien van de onderwerpen uit de tabel toegelicht.

Lokale heffingen

Het beleid over de lokale heffingen wordt uitvoeriger beschreven in de paragraaf Lokale heffingen van deze begroting.

Gemeentefonds

Het gemeentefonds kent drie soorten uitkeringen:

- De algemene uitkering
- Decentralisatie- en Integratie-uitkeringen

De algemene uitkering

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten met maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor. De maatstaven kunnen voortdurend aan veranderingen onderhevig zijn.

Daarnaast wordt de ontwikkeling van de algemene uitkering voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven (netto gecorrigeerde rijksuitgaven; NGRU). Volgens de normerings-systematiek (trap op trap af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd. De raming van de algemene uitkering is gebaseerd op de meicirculaire 2020.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Deze uitkeringen maken, net als de algemene uitkering, deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling. Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering vrij besteedbaar en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Veel van de uitkeringen zijn verbonden met een zeker doel. Vanuit dat perspectief kan de bestedingsvrijheid formeel niet, maar materieel wel begrensd zijn. Binnen deze uitkeringen zijn geen noemenswaardige ontwikkelingen.

Herijking verdeling Gemeentefonds met ingang van 2022

Met ingang van 2022 gaat het Gemeentefonds zeer waarschijnlijk anders verdeeld worden. Momenteel onderzoekt het Rijk ondersteund door onderzoeksbureaus en geadviseerd door de VNG op welke wijze dit zo objectief mogelijk kan gebeuren. Een andere verdeling van het Gemeentefonds leidt tot herverdeeffecten. Deze kan negatieve of positieve effecten hebben voor onze gemeente. In de tweede helft van 2020 komt er een indicatie over de effecten voor onze gemeente. Deze zal gelet op berichten in de media waarschijnlijk negatief zijn.

Dividend

De gemeente Nijkerk heeft aandelen in Alliander, Vitens en BNG. Voor de aandelen gezamenlijk wordt een opbrengst geraamd van € 427.000 per jaar.

Saldo van de financieringsfunctie

Het betreft hier het saldo van enerzijds de gecalculeerde rentelast en anderzijds de aan diverse programma's doorberekende rentelast. De gecalculeerde netto rentelast voor 2021 is € 0,8 miljoen. Op basis van de door de raad vastgestelde financiële spelregels is € 1,5 miljoen doorbelast aan de diverse programma's. Hierdoor ontstaat een rekenkundig voordeel van € 0,7 miljoen. Dit is een gevolg enerzijds van de toerekening van de rente aan voorzieningen conform de vernieuwde BBV en anderzijds wegens doorbelasting van rente op basis van het voorcalculatorische rente omslagrente in plaats van de werkelijke omslagrente. Het is geen echt budgettair voordeel.

EMU-saldo

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Van dit maximale tekort van 3% van Nederland is 2,5% voor de rijksoverheid en 0,5% voor de decentrale overheden. De EMU-systematiek werkt echter op een andere manier dan het baten-lastenstelsel dat decentrale overheden hanteren. Investerings- en uitgaven die worden gedekt uit reserves tellen bijvoorbeeld niet mee in de uitkomst in het baten-lastenstelsel, maar tellen wel door in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

<i>-/- = voordeel</i>	2021	2022	2023	2024
Lasten	-1.156	-1.415	-1.743	-1.990
Baten	70.560	69.124	69.105	69.431
Saldo programma	71.716	70.539	70.848	71.420

Budget

Bij Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2020 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
0.5	Treasury	-679	465	1.144
0.61	OZB woningen	0	5.617	5.617
0.62	OZB niet-woningen	0	4.100	4.100
0.64	Belastingen overig	558	1.978	1.420
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	5	58.243	58.238
0.8	Overige baten en lasten	-1.240	158	1.398
0.9	Vennootschapsbelasting	200	0	-200
		-1.156	70.560	71.716
0.10	Mutaties reserve	3.162	3.125	-37
		2.006	73.685	71.679

De baten van de belastingen overig wijken af van de lokale heffingen (overig) in de tabel specificatie algemene dekkingsmiddelen. Dit komt doordat de gemeente Nijkerk op programma 5 de inkomsten vanwege de toeristen- en de forensenbelasting verantwoord. Volgens het BBV maken deze onderdeel uit van de algemene dekkingsmiddelen en moeten ze worden verantwoord via de tabel specificatie algemene dekkingsmiddelen.

De paragrafen: zeven dwarsdoorsneden

Naast de zeven programma's en het hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien bestaat de begroting uit een aantal paragrafen. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting, gezien vanuit een bepaald perspectief. Doel van de paragrafen is om inzicht te geven in aspecten die op meerdere programma's betrekking hebben. Via de paragrafen kan de raad ook beleidsuitgangspunten vaststellen ten aanzien van beheersmatige aspecten. Het gaat met name om de beleidslijnen van het beheersproces waarbij sprake kan zijn van een grote financiële impact, een grote politieke betekenis of een aanzienlijk belang voor de realisatie van de programma's. Doel van de paragrafen is de raad een instrument te geven om de beleidskaders van deze diverse onderdelen vast te stellen en om de uitvoering te kunnen controleren.

Thema's van de paragrafen

De volgende paragrafen zijn voorgeschreven.

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

Paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 Wettelijk kader

Voorgeschreven is dat de paragraaf lokale heffingen ten minste bevat:

- de geraamde inkomsten
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen
- een overzicht op hoofdlijnen van kostendekkendheid van de diverse heffingen en de bijbehorende beleidsuitgangspunten
- een aanduiding van de lokale lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden (specifieke heffingen), als op de heffingen waarvan de besteding ongebonden is (algemene dekkingsmiddelen).

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Een overzicht van de lokale heffingen en daarmee meer inzicht is daarom van belang voor de raad. Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

Uitgangspunt in de regelgeving is dat tarieven voor een rechtstreekse dienstverlening niet meer mogen opbrengen dan zij aan werk kosten. Er is geen winstdoelstelling voor deze tarieven. Deze uitgangspunten hebben vooral gevolgen voor het tarievenbeleid van retributies in het algemeen en de tarieven van de afvalstoffenheffing en van het rioolrecht. Bij het onderdeel tarievenbeleid retributies komen wij hierop terug.

1.2 Beleid en inkomsten

De inkomsten uit lokale heffingen worden in 2021 geraamd op € 20,3 miljoen. De opbouw is als volgt:

bedragen x € 1 miljoen

	2019	2020	2021
Belastingen			
OZB woningen	4,9	5,3	5,6
OZB niet woningen	3,6	4,0	4,1
Parkeerbelastingen	0,5	0,6	0,4
Rioolheffing	2,4	2,1	2,2
Afvalstoffenheffing	3,2	3,0	3,0
Precariobelasting	1,8	1,8	1,8
Overige *)	0,3	0,4	0,4
Totaal belastingen	16,7	17,2	17,5
Retributies en leges			
Leges	1,8	1,8	2,0
Lijkbezorgingsrechten	0,6	0,6	0,6
Overige **)	0,2	0,2	0,2
Totaal retributies en leges	2,6	2,6	2,8
Totaal lokale heffingen	19,3	19,8	20,3

* hondenbelasting, forensenbelasting, toeristenbelasting

** haven-, kade- en liggelden

Precario leidingen voor exploitatie nutswerken op gemeentegrond

Met ingang van 2015 wordt precariobelasting geheven op het transport van energie (met name elektriciteit en gas). Nutsbedrijven die kabels en leidingen in/boven grond van de gemeente hebben krijgen een aanslag. De opbrengst is afhankelijk van de totale lengte van deze netwerken.

Per 1 juli 2017 heeft het Kabinet de precariobelasting voor nutswerken afgeschaft. Precariobelasting voor terrassen e.d. blijft wel bestaan. Het kabinet heeft gekozen voor een overgangstermijn tot 1 januari 2022, zodat daarmee de effecten kunnen worden opgevangen van de inkomstenderving veroorzaakt door deze afschaffing. Deze periode kan worden verkort bij een grotere hervorming/verruiming van het gemeentelijk belastinggebied door het Rijk. Het overgangsrecht geldt alleen als een gemeente in 2015 ook daadwerkelijk inkomsten genoot van deze belasting. Dit deed Nijkerk. Onder de overgangsregeling kan een gemeente maximaal heffen naar het tarief dat gold op 10 februari 2016; de datum van de brief waarin de minister van BZK het wetsvoorstel voor afschaffing van de precariobelasting heeft aangekondigd. De opbrengst precarioheffing, voor Nijkerk ongeveer € 1,8 miljoen, wordt toegevoegd aan de reserve precariobelasting en vervolgens doorgestort naar de Algemene Reserve, conform het amendement dat is aangenomen bij de behandeling van de begroting 2020.

Heffing bijdrage Bedrijfsinvesteringszone

Na een zorgvuldige voorbereiding en nauwe samenwerking met de Ondernemersvereniging Hoevelaken is met ingang van 2017 besloten tot invoering van een BIZ voor het centrum van Hoevelaken. De door de gemeente, via dienstverlening door GBLT, te heffen bijdragen worden via een subsidie uitgekeerd aan de Stichting Centrum Hoevelaken.

In 2017 en daarna in 2019 is een draagvlakmeting onder de centrumondernemers van Nijkerk gehouden. Hierin had de gemeente een faciliterende rol. Uit de uitslag van beide stemmingen bleek dat voor invoering van de BIZ in Nijkerk vooralsnog onvoldoende draagvlak is.

Hondenbelasting

In het coalitieakkoord "Verbinden met ambitie" is opgenomen dat wij de inkomsten van de hondenbelasting willen besteden aan de bestrijding van overlast en het faciliteren van het hondenuitlaatbeleid. In de voorjaarsnota 2019 is dit ingaande de begroting 2020 geeffectueerd. Dit is de reden dat het tarief voor 2020 met 40% (€ 100.000) gedaald is. Voor de goede orde melden wij u dat de hondenbelasting geen tot 100% kostendekkendheid gemaximeerde heffing is zoals bijvoorbeeld de rioolrechten dat wel zijn. Tevens is deze belasting vrij besteedbaar.

Tarievenbeleid belastingen

Het beleid van de gemeente, is om de lastendruk voor burgers laag te houden. Daarom bleef de tariefstijging in de regel beperkt tot alleen een inflatiecorrectie. Ten opzichte van 2020 worden de tarieven van de diverse belastingen verhoogd met niet meer dan nodig is om de effecten van de loon- en prijsontwikkelingen op te vangen. Voor 2021 is deze stijging berekend op 2,1%. Daarnaast wordt de OZB overeenkomstig het dekkingsplan van de begroting 2020 met 2,2% extra verhoogd om een extra opbrengst van € 200.000 te genereren.

WOZ/OZB

Met ingang van 2022 moeten alle gemeenten andere gegevens over gebouwen en woningen gaan gebruiken in de basisregistratie (BAG). Deze basisregistratie wordt onder andere gebruikt om de WOZ waardering te bepalen. Tot op heden werd gebruik gemaakt van de inhoud van woningen (m3); vanaf 2022 moet de gemeente de gebruikersoppervlakte (m2) gaan gebruiken. Dit is een regeling van het rijk met als doel om aan te sluiten bij de praktijk dat de waarde van de woning veel meer afhankelijk is van het gebruikersoppervlak dan van de inhoudsmaat. Hierdoor zullen de WOZ waarderingen van woningen beter gaan aansluiten bij de praktijk van de markt. Omdat de WOZ-waarde van de woningen tot stand komt door modelmatige vergelijking van de woningen met andere woningen in dezelfde buurt waarvan een recente verkoopprijs beschikbaar is, zal de waarde van de woningen dus niet of nauwelijks veranderen bij de overgang van waarden op inhoud naar gebruikersoppervlakte. Wel kan logischerwijs de zogenaamde mutatiedetectie (een inhaalslag die gelijktijdig is gestart om op basis van luchtfoto's onder meer vergunningsvrije objecten in kaart te brengen) van invloed zijn op

de hoogte van de aanslag, Nijkerk loopt in de pas; vanaf het belastingjaar 2020 wordt de waardering naar gebruikersoppervlakte gebruikt als basis voor de belastingheffing 2020. Zo ook voor 2021 en verdere jaren.

NCNP

In 2020 heeft het GBLT een pilot gehouden bij de gemeente Leusden en Nijkerk. Burgers konden een afspraak maken met een taxateur bij de gemeente. Deze pilot is onderbroken door de coronacrisis. Echter, de burgers hebben dusdanig positief gereageerd dat e.e.a. in 2021 uitgerold wordt bij alle gemeentelijke deelnemers van GBLT. Naast een stukje extra dienstverlening voor onze burger hopen we ook op deze manier de al maar stijgende kosten van No Cure No Pay (NCNP) terug te dringen.

Tarievenbeleid retributies

Voor de inkomsten uit retributies wordt met kostprijsdekkende tarieven gerekend. In artikel 212 van de Gemeentewet is voorgeschreven dat de gemeenteraad via de financiële verordening regels stelt voor de wijze van kostprijsbepaling van de gemeentelijke diensten en producten. Daarbij moet tevens rekening worden gehouden met het Besluit Begroting en Verantwoording.

De systematiek van toerekenen van kosten wordt uitgevoerd conform de Financiële Verordening en de belastingverordeningen. Bij de bepaling van de kostprijs worden de bijdragen aan en van reserves overigens meegenomen.

Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB)

Deze wet is 14 mei 2019 door de Eerste Kamer aangenomen en start met een pilot in 2020, voor alle gemeenten, om uiteindelijk naar planning in 2022 (invoering is zoals in het voorjaar van 2020 bekend is geworden, met een jaar uitgesteld, tevens wordt aansluiting gezocht met de nieuwe Omgevingswet die dan ook in werking treedt) volledig van kracht te gaan. Tussentijds heeft de minister de mogelijkheid de wet nog bij te stellen. Deze wet regelt dat het toezicht op de uitvoering van de gemeentelijk vergunning ook door een marktpartij kan plaatsvinden. Bij de oplevering van het Bouwwerk moet de aannemer aantonen dat aan de regelgeving is voldaan. De pilot verplicht voor 10% van de afgegeven vergunningen in deze gemeente, zal vooreerst eenvoudige vergunningen betreffen. Dit houdt dan in dat de gemeente geen toezicht op dat deel van de vergunning verlening meer hoeft uit te voeren. De legesverordening 2020 is hiertoe aangepast. Na evaluatie van de pilot medio 2020 en het besluit van de minister daarop, zal de legesverordening definitief kunnen worden aangepast in samenhang met de uitwerking van de implementatie van de nieuwe Omgevingswet.

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de diftar worden trendmatig verhoogd. De algemene afvalstoffenheffing wordt trendmatig verhoogd met daarop een opslag van € 9 per huishouden om het taakveld afval kostendekkend te houden. Via de eerste bestuursrapportage hebben wij u geïnformeerd over deze extra tariefverhoging.

Rioolheffing

Het tarief rioolheffing 2020 is verlaagd naar € 100 per huishouden in plaats van het tarief van € 115 in 2019. Verlaging is mogelijk omdat de voorziening riolering dit toelaat. Oorzaak is temporisering van de riolinvesteringen waardoor er minder wordt onttrokken aan deze voorziening. Voor 2021 wordt het tarief geïndiceerd met de inflatiecorrectie.

1.3 Lokale lastendruk

Voor de bepaling van de lastendruk wordt gekeken naar de lastendruk huishouding en per woningtype. Hierin worden betrokken de OZB voor woningen, de afvalstoffenheffing inclusief de opbrengsten vanwege afvoer van het afval en de rioolheffing.

Wij sluiten hierbij aan bij de definitie welke door het COELO wordt gebruikt. Zie hiervoor ook de bijlage met beleidsindicatoren. De mutaties in onderstaande tabel worden veroorzaakt door een stijging van de OZB met € 14 een stijging van het rioolrecht met € 2 een stijging van de afvalstoffenheffing met € 12.

In 2020 is de gemeente Nijkerk voor de eigenaar van een woning op het gebied van de lokale lastendruk nummer 2 op de ranglijst van de goedkoopste gemeenten. Bij de huurders is de gemeente Nijkerk nummer 3 op de ranglijst van de goedkoopste gemeente. De verwachting is dat Nijkerk ondanks de boventrendmatige verhoging van de OZB en afval nog steeds tot de goedkoopste gemeenten van Nederland behoort.

Vergelijkingstabel lokale lastendruk

<i>per huishouden:</i>	2021	Stijging 2021-2020	2020
Meerpersoonshuishouden eigenaar woning	620	4,8%	591
Eenpersoonshuishouden eigenaar woning	595	4,9%	567
Meerpersoonshuishouden huurder	188	7,0%	176
Eenpersoonshuishouden huurder	164	7,7%	151

Bron 2020: COELO: Atlas van de lokale lasten 2020

1.4 Kwijtschelding

In de gemeente Nijkerk bestaat de mogelijkheid om geheel of gedeeltelijk kwijtschelding te verkrijgen van de aanslag voor de afvalstoffenheffing (gedeeltelijk), de ozb en de rioolheffing (gedeeltelijk). Om daarvoor in aanmerking te komen mag het inkomen niet hoger liggen dan 100% van het bijstandsniveau en vindt er een vermogenstoets plaats. Tevens wordt bij de toetsing rekening gehouden met de netto kosten van kinderopvang. Aan mensen die een bijstandsuitkering ontvangen wordt de kwijtschelding, na toetsing van de voorwaarden, automatisch toegekend.

De heffing en invordering van de meeste belastingen wordt uitgevoerd door GBLT (zie hierna). Dit belastingkantoor heeft een koppeling met het Landelijke Inlichtingenbureau. Dit bureau beheert een landelijke database waarin de inkomensgegevens van alle belastingplichtigen zijn opgeslagen. Door gebruik te maken van deze gegevens wordt het toekennen van automatische kwijtschelding verder vergemakkelijkt voor de belastingplichtige. We houden er rekening mee dat in 2021 in totaal € 50.000 wordt kwijtgescholden.

1.5 Uitvoering belastingverordeningen door GBLT

Het college heeft de heffing en de invordering van een aantal gemeentelijke belastingen overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn te Zwolle (verder: GBLT). GBLT is een samenwerkingsverband van vijf waterschappen en zes gemeenten (naast Nijkerk zijn dat Bunschoten, Dalfsen, Dronten, Leusden en Zwolle).

GBLT verzorgt voor de gemeente de volgende belastingen:

- onroerende zaakbelastingen
- hondenbelasting
- afvalstoffenheffing
- forensenbelasting
- rioolheffing
- toeristenbelasting
- heffing BIZ-bijdrage centrum Hoevelaken

De belastingplichtigen van Nijkerk ontvangen van GBLT een gecombineerde aanslag, waarop zowel de gemeentelijke heffingen als de waterschapsheffingen zijn vermeld. GBLT draagt er zorg voor dat de informatie op de website van GBLT en de telefonische bereikbaarheid op orde zijn om de vragen van de burgers te kunnen beantwoorden. De afhandeling van bezwaar- en beroepschriften tegen de gemeentelijke heffingen die door GBLT worden uitgevoerd, vindt plaats vanuit GBLT. Met ingang van 2020 zijn de verordeningen van de gemeentelijke GBLT partners geharmoniseerd. Dit leidt voor Nijkerk tot enkele geringe aanpassingen. Als basis is namelijk de VNG modelverordening gehanteerd per belastingsoort.

1.6 Overzicht verordeningen

De verordeningen met daarin de diverse tarieven worden jaarlijks bij afzonderlijk raadsbesluit gewijzigd dan wel opnieuw vastgesteld. De raadsbesluiten worden integraal bekendgemaakt in het elektronisch gemeentebblad, door plaatsing op de website www.officielebekendmakingen.nl. De actuele en vorige versies van de verordeningen zijn te vinden op [www.overheid.nl/lokale wet- en regelgeving](http://www.overheid.nl/lokale-wet- en-regelgeving).

Vanaf 2015 is er om efficiency redenen voor gekozen om niet telkens geheel nieuwe verordeningen vast te stellen, maar de besluitvorming waar mogelijk te gieten in de vorm van een wijzigingsverordening.

2.1 Inleiding

Deze paragraaf geeft een beeld van het risicoprofiel van de gemeente Nijkerk. Dit doen we door de financiële risico's af te zetten tegen de beschikbare buffers om deze op te vangen. Tevens is in deze paragraaf een aantal financiële kengetallen opgenomen.

2.2 Kaderstelling

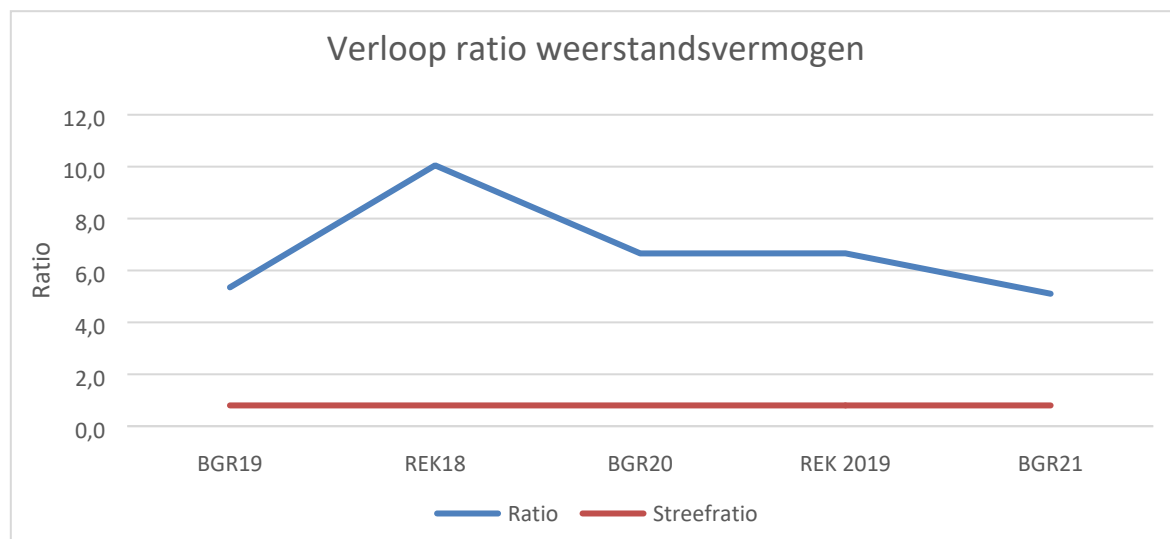
- Het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV)
- Nota Risicomanagement

2.3 Inventarisatie van de structurele en incidentele weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden van de gemeente om onverwachte en substantiële tegenvallers te dekken. Bijvoorbeeld de algemene reserve en de reserve grondexploitatie, maar ook de onbenutte belastingcapaciteit. Hierbij onderscheiden we incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit is bedoeld om rekeningtekorten, calamiteiten en incidentele tegenvallers op te vangen. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

2.4 Incidenteel

De beschikbare weerstandscapaciteit is afgenomen ten opzichte van de laatste berekening (Jaarstukken 2019), maar nog ruim boven de gestelde norm.

Weerstandsvermogen

Conform de Nota risicomanagement wordt het weerstandsvermogen uitgedrukt in een ratio. Met behulp van dit verhoudingsgetal wordt bepaald of het incidenteel weerstandsvermogen toereikend is. De gemeente Nijkerk streeft naar een ratio van tenminste 0,8.

Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Rekening 2019	Begroting 2021
Beschikbare weerstandscapaciteit	23.318	34.963	27.049
Gewogen risico's	3.503	5.250	5.300
Overschot (+) / tekort (-) weerstandscapaciteit	19.815	29.713	21.749
Ratio weerstandsvermogen *	6,7	6,7	5,1

* Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit / gewogen risico's

Weerstandscapaciteit

De beschikbare capaciteit wordt bepaald met behulp van de algemene reserve en de reserve grondexploitatie.

Overige reserves betreffen bestemmings-/legalisatiereserves, deze worden niet ingezet als weerstandsvermogen.

Reserve Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Rekening 2019	Begroting 2021
Algemene reserve (saldo t+4) (inclusief reserve precariobelasting)	12.035	21.548	15.176
Reserve bouwgrondexploitatie (saldo t)	11.283	13.415	11.873
Totaal weerstandscapaciteit	23.318	34.963	27.049

Inventarisatie risico's

Ten opzichte van de Jaarstukken 2019 zijn er geen substantiële wijzigingen te noemen.

Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Rekening 2019	Begroting 2021
Risico's vermogen	1.575	3.550	3.600
Gewogen risico's grondexploitatie*	1.928	1.700	1.700
Totaal risico's	3.503	5.250	5.300

* Bron: MPG

Gewogen risico's - incidenteel Bedragen x € 1.000, +/- = voordeel	Begroting 2020	Rekening 2019	Begroting 2021
FLO Brandweer Op verzoek van de gemeente Nijkerk voert de VGGM de FLO-overgangsregeling uit. De onzekerheid van de hoogte wordt veroorzaakt door individuele keuzemogelijkheden die de regeling biedt met betrekking tot de omvang van non-activiteitsverlof.	225	800	800
Uitspraak RVS inzake het Programma Aanpak Stikstof (PAS) Met betrekking tot de grondexploitatie zijn er risico's, maar kunnen deze worden opgevangen binnen de bestaande risico buffer. Voor particuliere initiatieven worden de risico's in principe afgedekt door de betreffende initiatiefnemer. Echter er zal naar verwachting wel meer ambtelijke capaciteit mee gemoeid zijn, die niet is geraamd.	200	0	0
Gemeentelijke huisvesting (klimaat) Kantoorgebouwen moeten vanaf 1-1-2023 minimaal label C hebben om gebruikt te mogen worden. Het huidige stadhuis voldoet hier niet aan. Zolang er geen besluit genomen is over de definitieve huisvesting, bestaat een risico dat het stadhuis moet worden aangepast. Het besluit over de huisvesting is inmiddels genomen.	375	0	0
Grote Kans (GK) = 75% risico	800	800	800
Financiële gevolgen coronavirus De financiële gevolgen van het corona virus zijn op dit moment niet te overzien. De verwachting is dat vooral op het gebied van bijstandsverlening de kosten flink gaan toenemen. Het is nu nog onduidelijk in hoeverre het rijk de gemeenten gaat compenseren.	0	p.m.	750

<i>Omgevingswet</i> Nog zeer onzeker is wat de financiële gevolgen zijn na de invoering per 1-1-2022 van de omgevingswet. Verwachting is in het begin wat hogere kosten die in de tijd uitvlakken.	0	1.200	600
<i>Planschade</i> Gebleken is dat n.a.v. vaststelling van bestemmingsplannen het risico bestaat op een planschadeclaim. Voorsnog is nog geen claim ingediend op basis waarvan planschade uitgekeerd dient te worden. Dit zou in de toekomst echter wel het geval kunnen zijn.	0	750	750
Middelgrote Kans (MK) = 50% risico	0	0	2.100
<i>Garantstellingleningen</i>	775	800	700
Kleine Kans (KK) = 25% risico	775	800	700

2.5 Structureel

Weerstandsvermogen

Wanneer de structurele weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de exploitatierisico's ontstaat het volgende beeld:

Weerstandsvermogen	2021 x € 1.000	2022 x € 1.000	2023 x € 1.000	2024 x € 1.000
Onbenutte budgettaire capaciteit	-1.291	-541	-630	25
Onbenutte belastingcapaciteit	4.800	4.600	4.400	4.400
Exploitatierisico's	-575	-1.575	-2.575	-2.575
Totaal	2.934	2.484	1.195	1.850

Uit bovenstaande tabel blijkt dat onze gemeente voldoende capaciteit heeft om toekomstige exploitatierisico's te kunnen opvangen.

Onbenutte budgettaire capaciteit

De onbenutte budgettaire capaciteit wordt bepaald door de post onvoorzien en het saldo van de begroting over de jaren 2010-2024. De uitkomst van de onbenutte budgettaire capaciteit bedraagt:

Onbenutte budgettaire capaciteit	2020 x € 1.000	2021 x € 1.000	2022 x € 1.000	2023 x € 1.000
Onvoorzien	24	24	24	24
Saldo programmabegroting 2021-2024	-1.315	-565	-654	1
Totaal	-1.291	-541	-630	25

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de ruimte die aanwezig is om de OZB-tarieven nog te verhogen. Hiertoe wordt het maximaal toegestane tarief vergeleken met de tarieven van de gemeente Nijkerk. Voor de maximale tarieven wordt uitgegaan van de normen volgens het "redelijk peil" zoals dat wordt gehanteerd voor de toelating tot artikel 12 van de financiële verhoudingswet. Dit redelijk peil wordt jaarlijks gepubliceerd in de meicirculaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Op basis van de laatst beschikbare gegevens (meicirculaire 2020) is dit 0,1809% van de totale WOZ-waarde.

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Om dat te kunnen beoordelen moet duidelijk zijn welke eigen inkomsten daarbij worden betrokken en wat een redelijk peil is.

Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:

- de onroerende-zaakbelastingen (OZB);
- de rioolheffingen;
- de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten.

Bij gemaximaliseerd tarief bedraagt de OZB-opbrengst voor de gemeente Nijkerk € 14,5 miljoen. De huidige raming van de OZB-opbrengst bedraagt € 9,7 miljoen. Dit brengt de onbenutte belastingcapaciteit op een bedrag van € 4,8 miljoen. De onbenutte belastingcapaciteit wordt voor de provincie in de monitoring steeds belangrijker. Daarnaast is het een ijkpunt voor het financieel beleid dat de gemeente Nijkerk voert.

Specifieke risico's

In volgende tabel is een overzicht opgenomen van de specifieke risico's die een structureel effect kunnen hebben binnen de exploitatie.

Gewogen risico's - structureel -/- = voordeel	2021 x € 1.000	2022 x € 1.000	2023 x € 1.000	2024 x € 1.000
WW-verplichtingen Onze bedrijfsvoering brengt het risico van WW-verplichtingen met zich mee.	150	150	150	150
Grote Kans (GK) = 75% risico	150	150	150	150
Renterisico Het renteniveau ligt op een historisch laag punt. Voor de komende tijd ligt een rentestijging dan ook meer voor de hand dan een verdere daling. Een stijging van de rente heeft uiteraard ook effect op onze rentelast. Een stijging van 1,00% kost ons ± € 100.000.	50	50	50	50
Herverdeling gemeentefonds Er vindt met ingang van 2022 een herverdeling van het gemeentefonds plaats. Verwachting is dat deze eind 2020 bekend gaat worden gemaakt. Op grond van een eerdere berekening is de verwachting dat er meer geld gaat naar de centrumgemeenten en de randstad, en minder naar de overige gemeenten. Hoe dit gaat uitpakken voor Nijkerk is nog zeer onzeker, maar de verwachting is een negatieve bijstelling.	0	1.000	2.000	2.000
Middelgrote Kans (MK) = 50% risico	50	1.050	2.050	2.050
Sociaal domein Het open-eind-karakter van de diverse regelingen waaronder met name de uitgaven jeugdhulp staan onder druk. Via onze voorstellen op het gebied van het sociaal domein proberen wij deze druk te verlagen. Daarnaast zorgt de grilligheid van de hoogte van de rijksbijdragen voor onzekerheid. Al is er wel de verwachting dat er vanaf 2022 extra geld naar de gemeenten komt van het Rijk voor de uitvoering van de jeugdwet.	375	375	375	375
Kleine Kans (KK) = 25% risico	375	375	375	375
Verruiming van het sportbesluit Door de verruiming van het sportbesluit per 1-1-2019 is de btw niet meer aftrekbaar indien de exploitatie van de buitensport in eigen beheer wordt gedaan c.q. blijft. Dit betekent dat de btw op de kosten van het geven van gelegenheid tot sportbeoefening voor gemeenten een kostenpost wordt. De eerste 4 jaar wordt dit nadeel gecompenseerd middels een specifieke uitkering van het rijk. Het sportbesluit mag vanaf 1-1-2019 alleen nog toegepast worden door winst beogende instellingen. De betreffende sportbedrijven hebben aangegeven winst beogend te zijn. Dit wordt door de belastingdienst betwist omdat deze bedrijven afhankelijk zijn van een gemeentelijke bijdrage. Nijkerk heeft eind december 2018 dit punt voorgelegd aan de belastingdienst, maar deze verwijst naar een landelijke uitspraak die hierover moet komen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Vennootschapsbelasting	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Gewogen risico's - structureel -/- = voordeel	2021 x € 1.000	2022 x € 1.000	2023 x € 1.000	2024 x € 1.000
Bij de Voorjaarsnota 2016 is besloten de in verband met de grondexploitatie verschuldigde Vennootschapsbelasting te dekken uit het resultaat van de grondexploitatie dan wel uit de reserve grondexploitatie. De Belastingdienst is de aangiftes 2016 aan het beoordelen. Uit een landelijke eerste reactie blijkt dat activiteiten die betrekking hebben op afvalbeheer en beheer openbare ruimte, indien winstgevend, mogelijk ook vpb-belast worden. Hierbij dient gedacht te worden aan reclame-uitingen aan lantaarnpalen, bushokjes en opbrengst van afval, zoals plastic, oud papier, ijzer. In onze aangifte hebben ook wij deze sub-activiteiten geclusterd met de hoofdactiviteit. Landelijk vindt hierover discussie met de Belastingdienst plaats. Afhankelijk van de uitkomst kan dit nog een (beperkt)effect, ook voor onze gemeente hebben.				
Risico's exploitatie	575	1.575	2.575	2.575

2.6 Kengetallen financiële positie

De kengetallen geven een globaal beeld van de financiële positie. Voor de 1^e globale beoordeling wordt aangesloten bij de zogeheten signaleringswaarden die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten. De kengetallen zijn ingedeeld in drie categorieën, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetal		Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	zondercorrectie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	>130%
	met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio		>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte		>0%	=0%	<0%
Grondexploitatie		<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit "Woonlasten meerpersoonshuishouden"		<95%	95-105%	>105%

Uitkomsten

In onderstaande tabel zijn de kengetallen opgenomen. Naast het opnemen van de tabel wordt een beoordeling gegeven van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot financiële positie.

Omschrijving	JR 2019	BGR 2020	BGR 2021	MJB 2022	MJB 2023	MJB 2024
Netto schuldquote	39%	25%	25%	35%	37%	30%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	38%	12%	12%	35%	37%	30%
Solvabiliteitsratio	45%	41%	40%	39%	38%	39%
Structurele exploitatieruimte	-0,7%	0,1%	-0,6%	-4,0%	-3,3%	-2,7%
Grondexploitatie	24%	29%	26%	24%	17%	10%
Belastingcapaciteit "Woonlasten meerpersoonshuishouden"	82%	79%	78%	79%	80%	80%

De negatieve structurele exploitatieruimte wordt voornamelijk veroorzaakt door onttrekkingen uit reserves vanwege de dekking van de geraamde kosten voor de Vennootschapsbelasting, vanwege de winst op de bouwgrondexploitatie, de afschrijvingslasten van diverse investeringen met maatschappelijk en economisch nut en het egaliseren van de afschrijvingslasten op het gebied van ICT.

3.1 Inleiding

De gemeente heeft een groot vermogen geïnvesteerd in kapitaalgoederen in de vorm van wegen, water, riolering, openbare verlichting, groen en gebouwen. Het onderhoud van deze goederen is van groot belang voor het zo goed mogelijk functioneren van de gemeente op vele terreinen. In deze paragraaf wordt ingegaan op relevante ontwikkelingen voor de begroting 2021.

Het gaat in deze paragraaf om een dwarsdoorsnede van de begroting. Lasten van onderhoud kunnen in diverse programma's voorkomen. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

In het kader van de bezuinigingstaakstelling om de meerjarenbegroting 2021-2024 sluitend te maken, wordt vanuit de beheerplannen een bijdrage geleverd. Met ingang van 2021 zal € 200.000 per jaar minder aan de voorzieningen voor de beheerplannen worden gedoteerd. Bij de uitvoering van de beheerplannen worden onder meer onderhoudsmaatregelen getemporeerd en versoberd.

3.2 Beleidskader

Het onderhoud van bovengenoemde kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheerplannen. De looptijd van een beheerplan is afhankelijk van de economische en/of technische levensduur van de kapitaalgoederen behorende bij het beheerplan. Een beheerplan wordt elke vijf jaar herzien. In het algemeen worden de jaarlijkse lasten behorende bij een beheerplan constant gehouden door gebruik te maken van een voorziening.

In deze paragraaf wordt verder een overzicht gegeven van de bestaande en geplande beheerplannen en de financiële consequenties inclusief de vertaling daarvan in de begroting (meerjarig). Elk beheerplan bevat het uitgewerkte beleidskader voor het betreffende onderwerp en een gedetailleerde planning van de kostendekking. In het vervolg van deze paragraaf worden de hoofdlijnen daarvan samengevat.

3.3 De beheerplannen per categorie

Per categorie kapitaalgoederen bestaan een of meer beheerplannen. Hierin zijn de uitgangspunten voor het beheer beschreven en de beheerplannen geven inzicht in de financiële gevolgen op korte en langere termijn.

3.3.1 Wegen

Beheerplan Wegen

De doelstelling van dit beheerplan is het in stand houden van de openbare wegen die in beheer zijn bij de gemeente Nijkerk. De wegbeheerder is verantwoordelijk voor een optimaal beheer en onderhoud van de verhardingen, zodat de wegen hun functie kunnen vervullen of dat dit wordt aangepast aan de veranderende vraag naar mobiliteit. Optimaal vraagt een afweging tussen de technische minimumeisen, de wensen van de inwoners en het beschikbare budget.

Op basis van het beheerplan wegen wordt in 2021 klein en groot onderhoud uitgevoerd aan de verharding in de gemeente Nijkerk. Daarnaast worden een aantal projecten integraal voorbereid en uitgevoerd.

Op de planning voor het jaar 2021 staan de uitvoering van het centrum Nijkerkerveen, de binnenstad Nijkerk, diverse buitenwegen en de verdere voorbereiding van de reconstructie van de wijk Rensselaer en de wijk Campenbuurt.

In 2020 zijn weginspecties uitgevoerd. Op basis van deze weginspecties is er een planning gemaakt voor klein onderhoud 2020 en voor groot onderhoud voor de jaren 2020 en 2021. Door de corona uitbraak is er enige vertraging opgelopen bij uitvoering van deze inspecties en dit zal wellicht enig effect hebben op de geplande uitvoering.

Beheerplan infrastructurele kunstwerken (voorheen genoemd als beheerplan kunstwerken)

In dit beheerplan is het beheer en onderhoud aan bruggen, vlanders, tunnels en viaducten opgenomen. Het beheerplan wordt herzien in 2021. Door de groei van de gemeente Nijkerk zijn nieuwe civiele kunstwerken aangelegd waardoor er mogelijk structureel hogere uitgaven nodig zijn om de infrastructurele kunstwerken te kunnen beheren en onderhouden. Of hier daadwerkelijk sprake van is komt bij de herziening aan de orde.

Beheerplan Openbare Verlichting

Het beleids- en beheerplan openbare verlichting bevat de beleidsinhoudelijke doelstellingen die met openbare verlichting worden nagestreefd, zoals verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het beheerplan beschrijft de technische en economische uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het beheer van de openbare verlichting en de bijbehorende financiële consequenties.

Uitvoering wordt gegeven aan het groot onderhoud volgens het beheerplan Openbare Verlichting. Het beheerplan is in 2020 geactualiseerd voor de periode 2021-2025. Zowel bij nieuwe projecten als bij groot onderhoud projecten wordt LED verlichting toegepast. Bij vervanging van de openbare verlichting installaties vindt er zoveel mogelijk afstemming plaats met integrale projecten vanuit de disciplines wegen, riool en groen. Inmiddels zijn de conventionele lampen, uitgewisseld door energiezuinige duurzame retrofit (LED) lampen. Thans is het gehele openbare verlichting areaal voorzien van Led verlichting. In het beheerplan 2021 - 2025 ligt de nadruk in gefaseerde vervanging van het retrofit areaal door Led armaturen.

Beheerplan Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen

Het beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen schept een kader waarbinnen het in de openbare ruimte tot een verantwoorde, eenduidige keuze en inrichting van straatmeubilair en verkeersvoorzieningen komt. Door deze voorziening is het dagelijks en groot onderhoud gewaarborgd. Om de onderhoudskosten laag te houden wordt zoveel mogelijk standaardisatie toegepast.

Het beheerplan is in 2020 geactualiseerd voor de periode 2021-2025. Hiervoor is het gehele areaal digitaal ingemeten en kwalitatief beoordeeld, waardoor er efficiënter gestuurd kan worden op de onderhoudskosten.

3.3.2 Water

Beheerplan Haven c.a.

Bij de actualisatie van het beleids- en beheerplan binnen- en buitenhaven, Arkersluiscomplex en Arkervaart zijn beslissingen genomen over de instandhouding van een aantal infrastructurele voorzieningen ten behoeve van de beroepsvaart en de recreatie. Voor de instandhouding van deze voorzieningen zijn investeringen gepland waarvan de financiële gevolgen voor een periode van 20 jaar in beeld zijn gebracht.

In dit beleids- en beheerplan is rekening gehouden met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Als gevolg daarvan worden investeringen geactiveerd in plaats van deze in één keer ten laste van de voorziening te brengen. In het beheerplan is aangegeven wanneer deze investeringen voorzien zijn. In 2020 is het beheerplan geactualiseerd en voor de jaren 2021- 2025 gereed gemaakt.

Vanuit uitvoerig gehouden inspecties wordt het beheerplan geactualiseerd. In het beheerplan worden de groot onderhoudsklussen genoemd die de komende jaren nodig zijn voor de instandhouding van het sluiscomplex. Daarnaast vindt jaarlijks klein onderhoud, reiniging en inspectie plaats.

Beheerplan Waterlossingen

Bij de vaststelling van het beheerplan bermen, wateren en duikers in augustus 2011 zijn beslissingen genomen over het beheer en onderhoud van bermen wateren en duikers. Dit beheerplan geeft richtlijnen voor dit beheer en onderhoud ter vergroting van de functionaliteit, beleving en ecologische waarde. In dit beheerplan zijn tevens de financiële consequenties vastgelegd voor het dagelijks en groot onderhoud. Op basis van het in 2011 vastgestelde beheerplan bermen, sloten en duikers zal onderhoud worden uitgevoerd aan duikers, beschoeiingen e.d. Waar nodig zal tot vervanging worden overgegaan. In 2014 zijn alle beschoeiing geïnspecteerd en zijn tevens de daaruit voortkomende werkzaamheden voor de komende jaren gepland.

In 2021 wordt het beheerplan geactualiseerd. Bij de actualisatie zal er meer aandacht zijn voor het in stand houden en vergroten van de biodiversiteit i.r.t. het onderhoud en beheer van de sloten en bermen.

3.3.3 Groen

In 2020 is de beheer visie openbare ruimte opgesteld. Het voornemen is om het beleidsplan groen, spelen en het hondenbeleid te actualiseren. Daarnaast worden afspraken geïmplementeerd uit de visie in de organisatie en onze bedrijfsvoering. Daarbij gaat het onder andere om:

- Implementatie van het effectgericht-beheer binnen de organisatie (najaar 2020).
- Actualiseren van het klachtenmanagement. Voorstel hoe inwoners contact kunnen opnemen met de gemeente, hoe inwoners op de hoogte kunnen blijven van de status van hun melding, en welke afspraken daarover te maken (najaar 2020).
- Monitoren van gegevens en actualiseren van beheerdata (najaar 2020).

Beheerplan Groen

Ten aanzien van het groen wordt rekening gehouden met de opgaven die op de gemeente afkomen, zoals de gevolgen van klimaatverandering, de verhouding tussen vegetatie en bebouwd gebied en de vraag van inwoners en organisaties om mee te praten en eigen initiatieven te stimuleren en te faciliteren. Bij het actualiseren van het groenbeleid wordt een uitspraak gedaan over hoe om te gaan met de gevolgen van de klimaatverandering, het zogenaamde "snippergroen", plagen en ziekten. Daarnaast wordt geïnventariseerd waar en of de groenstructuurkaart aangepast moet worden en worden locaties benoemd waar de komende vijf jaar groot onderhoud wordt verwacht.

Op basis van de in 2016 gehouden inspecties op de technische staat van het groen, schades door de extreme droogte van 2018 en breed gedragen wensen van de burgers, worden diverse groenrenovaties uitgevoerd. Voor een aantal projecten wordt de groenrenovatie integraal uitgevoerd in combinatie met het grootonderhoud van wegen en/of riolering. Ook de wensen vanuit de dialoog kunnen hier invloed op hebben. In 2021 wordt de integrale aanpak van de wijk Rensselaer voorbereid en de Campenbuurt aangepakt.

Speelruimteplan

Spelen bewegen én ontmoeten voor jong en oud is leuk, uitdagend en draagt bij aan de ontwikkeling en gezondheid van de inwoners van de gemeente Nijkerk. Om dit te faciliteren worden speelruimten ingericht, de kaders voor deze ruimten worden in een speelruimteplan vastgesteld. Het huidige speelruimteplan van de gemeente dateert uit 2003 en is toe aan actualisatie. Daarom is in 2020 gestart met een inventarisatie van de speelruimten in de gemeente Nijkerk, de opgaven, inclusief kostendekking, en nieuwe ontwikkelingen. In deze inventarisatie wordt een aanbeveling gedaan voor het vervolg. Op deze uitwerking wordt ingezet waarin ook de uitgangspunten voor de aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen en ontmoetingsplaatsen worden omschreven. Deze uitwerking van het beleid wordt samen gedaan met kinderen, jongeren en ouderen in de gemeente Nijkerk.

Beheerplan begraafplaatsen

De beheersverordening wordt geactualiseerd en er worden nadere regels opgesteld voor de algemene begraafplaatsen in Nijkerk. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar de capaciteit op de begraafplaatsen, nieuwe ontwikkelmogelijkheden die passen bij de cultuur van de gemeente Nijkerk, en de kostendekking. Dit wordt in 2021 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

3.3.4 Riolering

Beheerplan Riolering

Het groot onderhoud aan de riolering en de wateropgaven vanuit de zorgplicht voor hemelwater en grondwater worden uitgevoerd zoals verwoord is in het in 2018 vastgestelde GRP. De werkzaamheden hebben met name betrekking op vervanging van riolering, verbetermaatregelen in het rioleringssysteem, afkoppelen van verhard oppervlakte, verbeteringen aanbrengen aan wateroverlastlocaties, het aanbrengen van drainage en maatregelen in het kader van klimaatadaptatie.

Voor 2019 met een uitloop naar 2020 stonden de projecten voor een deel van de straten in de binnenstad in de planning. Afkoppelen van regenwater is een onderdeel van de vernieuwing van de binnenstad. Daarnaast wordt het centrum van Nijkerkerveen naar verwacht in 2021 gerevitaliseerd. In delen van de wijk Corlaer wordt regenwater afgekoppeld van het rioolstelsel. In 2021 is de subsidieregeling van groene daken van kracht en worden afkoppelcoaches ingezet.

3.3.5 Gebouwen

Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen

De doelstelling van het beheerplan is om de conditie van de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en inzicht te hebben in de noodzakelijke instandhoudingskosten over een langere periode. De meerjaren-onderhoudsbegroting (MOB) die deel uitmaakt van het beheerplan strekt zich uit over een periode van 20 jaar. In deze periode worden nagenoeg alle onderhoudsactiviteiten minimaal één keer uitgevoerd. Als onderhoudsniveau is in het beheerplan de kwaliteit “voldoende tot goed” aangehouden om achterstallig onderhoud en verpaupering te voorkomen.

In 2019 is het beheerplan geactualiseerd (2019-2038). Een aantal objecten is afgestoten of gesloopt. Op dit moment heeft de gemeente Nijkerk 24 gebouwen in eigendom en beheer. Hiernaast heeft de gemeente Nijkerk ook 6 sporthallen en een zwembad in eigendom. Het beheer en de exploitatie van de sporthallen en het zwembad is uitbesteed aan een tweede partij. De gebouwen die verhuurd worden, leveren de eigen kosten weer op en zijn dus kostendekkend.

Vooruitlopend op de verhuizing is het jaarlijkse budget voor onderhoud van het huidige stadhuis gehandhaafd als basis voor onderhoudslasten van het te betrekken pand aan het Van 't Hoffstraat.

In lijn met de Routekaart 2050 en in afstemming met het Uitvoeringsprogramma Nijkerk Duurzaam is gekeken naar het gemeentelijk vastgoed. Volgens de wettelijke vereisten moet het gemeentelijke vastgoed voldoen aan een informatieplicht en mag een gebouw met kantoorfunctie na 2023 geen energielabel hebben lager dan C. Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan deze wettelijke vereisten, alsmede aan de ambitie uit het Coalitieakkoord om de gemeentelijke gebouwen minimaal te laten voldoen aan energielabel B. Om gebouwen CO2-neutraal te laten zijn in 2035 moeten we in een aantal gebouwen de CV vervangen voor Warmtepompen. Dit gaan we doen als de bestaande CV-installaties vervangen moeten worden.

Beheerplan Sportmaterialen

Voor aanschaf en onderhoud van de sportmaterialen van de drie gemeentelijke sporthallen/-zalen Ridderspoor, De Slag en Corlaer is in 2008 een beheerplan opgesteld. De aanschaf en het onderhoud van sportmaterialen van de binnensportaccommodaties ligt tot en met 31 december 2027 bij Optisport. Hiervoor wordt dus geen beheerplan meer opgesteld. De voorziening die hiervoor gevormd is, kan grotendeels vrijvallen. Een klein deel (€ 30.000) kan worden behouden voor eventuele calamiteiten.

Overzicht beheerplannen en planperiodes

Categorie	Beheerplan	Planperiode (huidig)	Jaar herziening
Wegen	Wegen	2019-2023	2023
	Infrastructurele kunstwerken	2016-2020	2021
	Openbare verlichting	2016-2020	2020
	Verkeersvoorzieningen en straatmeubilair	2016-2020	2020
Water	Havens	2016-2020	2020
	Bermen, water en duikers	2011-2032	2021
Groen	Groen	2012-2033	2021
	Speelvoorzieningen	2012-2032	2021
	Begraafplaatsen	2015-2019	2021
Riolering	Riolering (GRP)	2018-2027	2023
Gebouwen	Openbare gebouwen	2019-2038	2024

In onderstaande tabel staat een resumé van alle voorzieningen die een één op één relatie hebben met het (groot) onderhoud van kapitaalgoederen.

Voorziening	Stand per 1 januari (bedragen x € 1.000)			
	2021	2022	2023	2024
beheerplan wegen	1.203	1.970	2.861	3.908
beheerplan kunstwerken	152	241	309	297
beheerplan openbare verlichting	1.276	1.205	1.258	1.074
beheerplan riolering	8.785	8.756	8.435	8.027
beheerplan Groen: plantsoenen	109	77	35	5
beheerplan Groen: speelterreinen	364	295	230	162
beheerplan Groen: begraafplaatsen	53	16	34	52
haven-, kade- en sluiswerken	430	474	449	490
beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen	318	358	417	441
beheerplan bermen, water en duikers	128	136	144	152
beheerplan gebouwen	2.068	1.642	1.478	1.446
beheerplan sportmaterialen	30	30	30	30
beheerplan roerende zaken stadhuis	245	260	276	291

4.1 Wettelijk kader

De paragraaf financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Artikel 17 van de Financiële verordening bevat de uitgangspunten en richtlijnen waaraan het college zich heeft te houden bij het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen. Dit artikel is nader uitgewerkt in het Financieringsstatuut, vastgesteld door het college. De paragraaf Financiering in de begroting en het jaarverslag gaan in op de (verwachte) financieringspositie van de gemeente en het bijbehorende risicoprofiel.

4.2 Financieringspositie

De financieringspositie per 1 januari verloopt volgens de begroting over de jaren 2021 tot en met 2024 als volgt:

2021	een financieringstekort van	€ 25,9 miljoen
2022	een financieringstekort van	€ 30,9 miljoen
2022	een financieringstekort van	€ 28,3 miljoen
2024	een financieringstekort van	€ 20,0 miljoen

De financieringspositie wordt bepaald door te kijken in welke mate de boekwaarde vaste activa en de voorraden grond worden gefinancierd met eigen vermogen (reserves) en lang vreemd vermogen (langlopende geldleningen en voorzieningen). Het is een hulpmiddel om te kijken welke financieringsbehoefte de gemeente de komende jaren heeft. Hierdoor kan er een inschatting worden gemaakt van de verwachte rentelasten of baten in de komende jaren. In tegenstelling tot de liquiditeitspositie gaat het hier niet om daadwerkelijke geldstromen. De werkelijke financieringspositie en de daarbij behorende financieringsbehoefte zijn op de korte termijn beheersbaar. Inzicht op langere termijn is vaak afhankelijk van diverse grote investeringen. Als gevolg van procedures, planning, andere deelnemers in projecten, enz. is dit minder goed voorspelbaar/stuurbaar. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan uitgaven in verband met de bouwgrondexploitatie.

4.3 Liquiditeitspositie

Door een goed beheer van de dagelijkse saldi wordt gestreefd naar een optimaal rendement en wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie steeds voldoende is om te garanderen dat de gemeente aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen.

Ter ondersteuning van één en ander worden maandelijks liquiditeitsprognoses opgesteld.

In het algemeen wordt geprobeerd het financieringstekort op te lossen door het aantrekken van kort geld. Dit is niet altijd mogelijk in verband met de zgn. kasgeldlimiet. De door het Rijk vastgestelde kasgeldlimiet is 8,5% van de lasten van deze begroting. Het doel van de kasgeldlimiet is om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Gemeenten mogen hun financieringsbehoeften slechts voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) financieren. In de exploitatiebegroting is rekening gehouden met de rentelasten van het financieringstekort. Daarbij wordt een financieringstekort tot de kasgeldlimiet tegen de rente kort geld (0,00%) meegenomen, de eventuele rest wordt meegenomen tegen de rente lang geld. Voor 2021 schatten wij de rente voor lang geld in op 1,0%. Ervaring uit het verleden heeft geleerd dat als gevolg van goed liquiditeitsbeheer deze keuze verantwoord is.

De renteontwikkeling wordt kritisch in de gaten gehouden en indien nodig zullen, mede anticiperend op aflopende leningen op middellange termijn, één of meer nieuwe langlopende geldleningen worden aangetrokken. Bij het optimaliseren van het renteresultaat worden voor het aantrekken van geld als gevolg van de liquiditeitspositie meerdere marktpartijen benaderd voor offertes. Aan de hand van deze offertes wordt een keuze gemaakt. De gemeenten zijn verplicht om hun banksaldi aan te houden bij de rijksoverheid; het zogenaamde schatkistbankieren. Hierdoor hoeven wij geen specifiek beleid te hebben voor het uitzetten van overtollige kasgelden.

4.4 Risicobeheer

De gemeente heeft in het kader van het risicobeheer te handelen conform de uitgangspunten zoals deze zijn opgenomen in de financiële beheersverordening. In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm).

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is om tot een spreiding binnen de langlopende lening portefeuille te komen, zodat het renterisico wordt beperkt. De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Bedragen x € 1 miljoen	2021	2022	2023	2024
1. Renteherziening op vaste schuld	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Aflossingen	5,0	5,0	5,0	4,0
3. Renterisico (1+2)	5,0	5,0	5,0	4,0
4. Renterisiconorm	20,9	20,3	20,2	20,2
Ruimte (+) of overschrijding (-) (4-/-3)	15,9	15,3	15,2	16,2

Relatiebeheer

De BNG is de huisbankier van de Gemeente Nijkerk.

4.5 Schatkistbankieren

De lagere overheden zijn verplicht overtollige middelen aan te houden bij het Ministerie van Financiën (schatkist). Om het dagelijkse kasbeheer doelmatig uit te kunnen voeren is een drempelbedrag bepaald wat buiten de schatkist mag worden gehouden: een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal. De Gemeente Nijkerk mag in 2021 een positief rekening-courantsaldo bij de banken hebben van € 784.000; al het meerdere zal dagelijks naar de schatkist worden overgemaakt.

4.6 Renterisicoprofiel

In het voorgaande is de technische werkwijze van gemeente op het gebied van financiering beschreven. Hierna worden de kansen en bedreigingen voor onze financieringspositie en bijbehorende rentelasten- en baten beschreven.

Rentevisie

We zien op dit moment dat zowel de korte rente als de lange rente historisch laag zijn, waarbij er zelfs sprake is van negatieve rente. Om optimaal gebruik te maken van de lage rente wordt de maximale ruimte binnen de regels van de Wet Fido benut. De ontwikkelingen ten aanzien van wereldeconomie, geopolitieke factoren en de economische groei worden gevolgd om de eventuele gevolgen voor de risico-opslag op eventueel aan te trekken kort en/of lang geld zo goed mogelijk in te schatten.

Risicoprofiel

De komende jaren zullen wij uitvoering geven aan de structuurvisie. De uitvoering van deze plannen zal gevolgen hebben voor de inrichting van onze financieringsportefeuille. Bij de uitvoering van (en bepaling van het benodigde budget voor) het project zullen wij dan ook rekening moeten houden met de daaruit voortvloeiende financieringskosten ook als deze projecten worden gedekt door aanwending van reserves.

De ontwikkelingen binnen de bouwgrondexploitatie zijn van groot belang voor het renteresultaat. Aan de ene kant wordt dit veroorzaakt doordat wij op basis van de boekwaarden financieringskosten doorberekenen aan de bouwgrondexploitatie. Vertraging of versnelling van de uitvoering (de boekwaarde verandert hierdoor) hebben gevolgen voor ons netto renteresultaat en voor daadwerkelijke geldstromen.

4.7 Garantstellingen geldleningen

De gemeente Nijkerk staat garant voor geldleningen die door diverse stichtingen en verenigingen zijn aangetrokken. In 2021 is dit een bedrag van € 2.814.000.

4.8 EMU saldo

In onderstaande tabel vindt u de berekening van het EMU-saldo. De berekening van het EMU-saldo is technisch gezien de doorrekening van de kasstroom van de gemeente Nijkerk. Een negatief berekend EMU-saldo is een negatieve kasstroom.

	EMU saldo (x € 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
1 (+)	ExploitatiesSaldo vóór toevoeging/ontr. Reserves	-2.900	-1.278	-2.245	-1.990	-1.945
2 (-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	10.000	8.000	0	5.000	-4.000
3 (+)	Mutatie voorzieningen	2.695	1.000	0	1.000	0
4 (-)	Mutatie voorraden (incl.bouwgronden in expl.)	-1700	-3.900	-2.200	-7.200	-6.800
5 (-)	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	-8.505	-4.378	-45	1.210	8.855

5.1 Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken en de ontwikkelingen in onze bedrijfsvoering. Onze bedrijfsvoering is erop gericht dat we gestelde doelen bereiken tegen reële kosten. In het voorgaande programma Organisatie en Financiën zijn ook een aantal doelstellingen op het gebied van bedrijfsvoering geformuleerd. In deze paragraaf Bedrijfsvoering wordt een aantal thema's op het gebied van bedrijfsvoering uitvoeriger beschreven.

5.2 Doorontwikkeling van de organisatie

De taken en werkzaamheden van de gemeente kenmerken zich door een veelheid van producten en wettelijke taken. Dit bepaalt een aanzienlijk deel van de werkzaamheden in de organisatie. We doen ons werk met publiek geld en zijn ons daar (steeds) bewust van. Dat vraagt een extra verantwoordelijkheid van ons om de goede dingen te doen en verstandige financiële keuzes te maken. De afgelopen jaren is er met betrekking tot de organisatie veel ondernomen, ontwikkeld en verkend in de gemeente Nijkerk. Onder andere zelfsturing in de organisatie, een andere verdeling van rollen en breed opgezette participatie met de samenleving hebben de ruimte gekregen om te ontwikkelen en te groeien. We hebben geconstateerd – en dat is in het BMC rapport ook onderkend – dat er zaken zijn ontwikkeld die we willen behouden maar dat er ook bijgestuurd en doorontwikkeld moet worden. Dit staat beschreven in het Mijlpalenplan van de doorontwikkeling. Mede door de krappe arbeidsmarkt is er veel verloop geweest in de organisatie met alle nadelen van dien. We willen de organisatie nu versterken door meer structuur aan te brengen, in te zetten op het werven van vaste medewerkers en het creëren van bestendige teams. Tevens willen we investeren in de ontwikkeling van onze medewerkers.

Doelen doorontwikkeling

We richten de organisatie zo in, dat de medewerkers in staat zijn hun werk goed en passend bij de gewenste cultuur en dienstverlening uit te voeren. Waarbij de veelheid van producten, de gewenste kwaliteit en de kosten altijd in een goede verhouding staan. Onze ambitie is dan ook als volgt:

Qua organisatie: wendbaar qua beleid maar stabiel qua backbone. De huidige tijd, waarin de informatiegraad en digitalisering zich snel door ontwikkelt en verandering de constante is, vraagt dat wij flexibel en wendbaar zijn en ons snel kunnen aanpassen aan veranderingen en nieuwe opgaven.
Qua dienstverlening: kiezen voor een dienstverleningsmodel, waarbij de inwoner en ondernemer centraal staan en we rekening houden met de verschillende rollen van de gemeente en de inwoners.

De gewenste doorontwikkeling levert een organisatie op met:

- Een betere bestuurlijke/ ambtelijke samenwerking.
- Een goed opdrachtgever-/ opdrachtnemerschap inclusief de randvoorwaarden zoals o.a. contractering (projectmatig/programmatisch werken).
- Grip op vraagsturing en vraagarticulatie in relatie tot de capaciteit van de organisatie. (Vraaggericht werken)
- (Managent)informatie naar college en raad en samenleving
- Transparante en controleerbare processen
- Borging van essentiële processen, wettelijke verantwoordingsstaken

Hoe gaan we dit doen?

- Bestuurlijke ondersteuning met één aanspreekpunt per beleidsonderwerp/domein en uniforme en tijdige stukkenstroom en dienstverlening.
- Opheffen van de rollen zorgdrager en controller en deze taken beleggen in de steunstructuur en deze taken professionaliseren. Hierdoor ontstaat er grip op financiën en personeelszaken. De rollen ontwikkelaar en netwerker worden ook opgeheven, want deze horen thuis bij iedere medewerker. De competenties van ontwikkelaar en netwerker zitten eigenlijk in alle functies en medewerkers.
- Integraal denken en doen dat leidt tot integrale adviezen en planvorming. De omgevingswet zal hier een nadere impuls aan geven.
- Eén integrale toegang voor alle diensten en producten, een Nijkerk brede herkenbare dienstverleningsaanpak, waardoor de klant snel en professioneel geholpen wordt.

- Heldere processen en (management)informatiestromen door samenhang en samenwerking. (Verantwoording en eigenaarschap duidelijk)
- Talenten worden maximaal benut en doorontwikkeld
- De juiste mens op de juiste plek.

Wat moet er gebeuren, wat gaan we doen?

We zijn begonnen met het vormen van de steunstructuur, om regie/coördinatie en leiding te herinrichten en de PFOS-taken (personeel, financiën, organisatie en strategie) te herpositioneren, te implementeren en te borgen. De financiële verantwoordelijkheid (als een deel van de managementtaken van de tijdelijke steunstructuur) bijvoorbeeld, gaan we op de juiste niveaus beleggen. Dat wil zeggen dat het aantal van 80 budgethouders zal verminderen en beheersbaar wordt gemaakt door te benoemen welke verantwoordelijkheid er is voor teamleiders, directie en budgethouders.

Daarnaast zal de steunstructuur het opdrachtgeverschap ontwikkelen voor ICT, HRM, JZ en Financiën. Dit zijn nl. de afgesproken BNLN-portefeuilles, welke ook in de periode van de doorontwikkeling fasegewijs zullen worden toebedeeld en onder functionele aansturing van BLNP team-hoofden zullen komen. Elk team (ICT, HRM, JZ en Financiën) zal worden aangestuurd door een teamhoofd, die zorgdraagt voor de tijdige realisatie van het jaarplan met de beschikbare menskracht en middelen tegen de afgesproken kwaliteit.

Bovenstaand voornemens rond de doorontwikkeling van de organisatie zijn ook openbaar gemaakt met het raadsvoorstel "Mijlpalenplan doorontwikkeling organisatie" van 14 juli 2020.

5.3 Formatie

Er is nog steeds sprake van een krappe arbeidsmarkt. Dit heeft tot gevolg dat ook ons personeel kansen zoekt buiten de gemeente Nijkerk. Werving en selectie ter vervanging van bestaande en nieuwe vacatures vraagt de nodige inzet mede door het feit we niet altijd met geschikte kandidaten in contact komen. Ondertussen blijft ook de markt voor inhuur krap, waardoor tarieven hoog zijn. Er wordt gestaag gewerkt aan het duurzaam invullen van vacatures.

Formatie na vaststelling 1e berap 2020

Vastgesteld in formatieplan (a)	292,48
waarvan tijdelijk	7,06
Waarvan structureel	284,72

5.4 Intergemeentelijke samenwerking bedrijfsvoering (BLNP)

Per 1 januari 2017 werken de gemeente Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten samen op het gebied van bedrijfsvoering. De samenwerking is aangegaan omdat er voordelen en resultaten kunnen worden behaald op de zogenaamde 4K's:

- een betere kwaliteit van dienstverlening;
- een minder kwetsbare positie bij een toenemend takenpakket en de eisen die daaraan gesteld worden;
- een kostenbesparing door gezamenlijke inkoop, standaardisatie en harmonisatie van werkzaamheden;
- een grotere kans voor het personeel in (door-) ontwikkeling en breedte en diepte in het takenpakket.

Samenwerking vindt plaats op de volgende taakvelden:

Financiën

De doelen voor het taakveld financiën komen voor 2021 in grote lijnen overeen met 2020. Belangrijkste thema is harmoniseren van processen. In 2020 en 2021 wordt gewerkt aan het harmoniseren van de werkprocessen van de P&C producten. Hiermee wordt een belangrijke basis gelegd voor een verdere verbreding van de samenwerking. Een ander onderwerp waar we stappen willen zetten is de interne controle. Door bij elkaar reviews en controles uit te voeren worden de (V)IC's onafhankelijker en kan de accountant daar meer op steunen. Ook op andere financiële taken wordt de samenwerking gezocht waarbij op dit moment veel wordt ingezet op

kennisdeling waardoor de kwaliteit wordt verhoogd. De focus binnen het taakveld moet van werken voor één gemeente naar werken voor vier gemeenten.

ICT

In het perceel van informatisering is nog steeds leidend het vastgestelde beleidsplan. We hebben daaruit de strategische stappen voor de komende tijd aangegeven. We werken samen op 7 deelgebieden, waarvan de onderdelen veiligheidsbeleid en privacy al geheel BLNP breed worden opgepakt. Belangrijk doel is de werkzaamheden van de systeembeheerders en de service desk ook geheel vanuit BLNP te organiseren.

Voor het (deels lopende en) komende jaar ligt onze focus op de volgende punten:

- In technische zin hebben we een gezamenlijk BLNP office 365 omgeving. Door de Corona is het beeld bellen versneld ingevoerd. Het gebruik van teams wordt uitgerold op een uniforme wijze.
- Er is nog verschil in techniek. Op de planning staat om daar weer verdere stappen in te nemen.
- De procedure voor het onderbrengen van de licenties van de office producten in één contract .
- Het harmoniseren van meer applicaties tussen de BLNP gemeenten op basis van het uitgangspunt: "waar liggen kansen en wat levert het meeste op, qua efficiency, effectiviteit en kosten";
- We werken de projecten uit aan de hand van ons jaarplan.

HRM

Ook in 2021 wordt op het taakveld HRM de samenwerking in BLNP voortgezet. In 2020 is gestart met de voorbereiding voor de harmonisering van de arbeidsvoorwaarden van de 4 gemeenten. In de loop van 2021 wordt dat traject afgerond. Na afronding van de harmonisering van de arbeidsvoorwaarden wordt gestart met een nieuw project waarin wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor de hantering van een gemeenschappelijke functiewaarderingsmethodiek.

Ook in 2020 is de aanbesteding voor Arbodienstverlening gestart. Deze wordt volgens planning afgerond per 01-01-2021. De doorontwikkeling van de Personeel- en Salarisadministratie gaat onverminderd door. Tot slot zal er eveneens aandacht zijn voor de (door)ontwikkeling van het team HRM/BLNP.

Juridisch

In 2021 staat het thema 'van strategie naar operatie' centraal. Met de functionele overdracht van taken en verantwoordelijkheden naar de BLNP-organisatie is een belangrijke stap gezet om de uitvoering van plannen verder inhoud te geven. Het juridisch team ontwikkelt in 2021 op alle onderdelen één systemische benadering om als team op structurele wijze de juridische kwaliteit van de vier gemeenten te vergroten.

- Juridische advisering Het juridisch team geeft gevraagd en ongevraagd juridisch advies aan de vakambtenaren en bestuurders van de vier gemeenten. In 2021 vergroten we de mogelijkheden om laagdrempelig advies te vragen en richten we ons op het snel vanuit het team geven van een juridisch advies vanuit een integrale benadering.
- Juridische kwaliteitszorg Het juridisch team geeft structurele impulsen ter vergroting van de juridische kwaliteit van de organisaties. In 2021 bieden we voor het eerst een complete basisopleiding aan de vakambtenaren aan, waarbij bestuurders kunnen aansluiten.
- Secretariaat commissie Bezwaarschriften Het juridisch team behandelt bezwaren. In 2021 richten we ons erop de problematiek meer helder en begrijpelijk in beeld te brengen waardoor het bezwaarproces meer kan bijdragen aan verbetering van de kwaliteit van het besluitvormingsproces en de relatie tussen overheid en burger.
- Klachtenbehandeling Het juridische team coördineert de behandeling van klachten tegen ambtenaren en bestuurders. In 2021 richten we ons op het vergroten van het leereffect van de behandeling van klachten, wat bijdraagt aan de kwaliteit van het gemeentelijk handelen.

Informatieveiligheid

Door de coronacrisis heeft het thuiswerken en digitaal vergaderen een enorme vlucht genomen. De (bijna) volledige afhankelijkheid van thuiswerkfaciliteiten vraagt om een nieuwe analyse van risico's, bijvoorbeeld om de beschikbaarheid te garanderen. Het is reëel te verwachten dat het op grotere schaal thuiswerken voor lange tijd is. Daarom wordt in BLNP verband het veilig thuiswerken en digitaal vergaderen verder geoptimaliseerd. Hierin wordt veel aandacht besteed aan het bewustzijn bij medewerkers. Immers doet thuiswerken een nog groter beroep op de eigen verantwoordelijkheid en het bewustzijn van de medewerkers om veilig met informatie te blijven werken.

Naast deze nieuwe ontwikkelingen gaan wij in BLNP verband ook verder met de uitvoering van het BIO-beleid. In het jaar 2021 wordt de focus gelegd op het loggingbeleid, toegangsbeleid, doorstroombeleid en de invoering van SIEM/SOC. Dit laatste stelt ons in staat om dreigingen en aanvallen in een zeer vroeg stadium te detecteren. Op basis van deze vroegtijdige detectie wordt er actie ondernomen om de aanval zo snel mogelijk te stoppen of in een aantal gevallen zelfs te voorkomen.

Tevens laten de gemeenten een penetratietest uitvoeren op het gemeentelijk netwerk voor het oplossen van eventuele technische kwetsbaarheden. Ook in 2021 wordt verantwoording afgelegd over de kwaliteit van de informatieveiligheid via de verplichte ENSIA.

5.5 Planning en control

Een goede beschrijving van relevante bedrijfsprocessen en monitoring hierop, dient verschillende doelen. Enerzijds ligt hier een taak die nodig is om een goedkeurende verklaring van de accountant te krijgen. De eisen op dit vlak wordt steeds strakker. Zoals het er nu naar uitziet zullen we in 2022 als college een expliciete rechtmatigheidsverantwoording moeten afleggen (over het boekjaar 2021). Hier bereiden we ons in 2020 op voor. In dit kader gaan we ook ons inkoopproces verbeteren. Onder andere de rapporten van onze accountant leveren aanknopingspunten voor deze verbetering.

Eisen worden ook strenger voor de monitoring als het gaat om het voldoen aan de regelgeving op het vlak van de informatieveiligheid en de privacy (control). Tegelijkertijd geeft de monitoring ook inzicht in wat we doen en kunnen we hier transparant over communiceren (intern, met andere organisaties en met de samenleving). Om dit effectief te doen is het belangrijk dat de verschillende monitoringinstrumenten onderling zijn afgestemd en zijn gestroomlijnd met de P&C-cyclus. Reguliere monitoring vindt plaats via de P&C-cyclus. Daarnaast werken we naast de reguliere P&C-cyclus met een monitor Sociaal Domein omdat het hier om relatief nieuwe taken gaat met (landelijk) een groot financieel risico.

5.6 Nieuwe huisvesting

In 2019 is besloten het pand aan de Van 't Hoffstraat 24 aan te kopen, wat gaat dienen als ons nieuwe gemeentehuis. De ambities voor de transformatie van de Havenkom tot een aantrekkelijk woon-, werk- en verblijfsgebied blijven onveranderd. Dit geldt ook voor de ambitie om in de Havenkom, op de eerder gekozen plek van het Huis van de Stad, een functie te realiseren waardoor de binnenstad wordt versterkt.

In 2020 is een architect geselecteerd die na vaststelling van het projectplan de opdracht kan krijgen voor het maken van een ontwerp voor aanpassing van het gebouw. Dit is overigens dezelfde partij die in het verleden het huidige gebouw heeft ontworpen.

Bij de aanpassingen aan het gebouw wordt rekening gehouden met ons dienstverleningsconcept en huisvestingsconcept en de benodigde investeringen in ICT/Informatisering. Ook de ervaringen en inzichten van het meer flexibel en op afstand van het gemeentehuis functioneren tijdens de coronacrisis worden benut.

Op basis van de verwachting dat er voor eind 2020 een projectplan en voorlopig ontwerp is houden we de volgende planning aan.

- In de eerste helft van 2021 zal een wijziging van het bestemmingsplan en aanvraag omgevingsvergunning in procedure worden gebracht. In die periode vindt ook de aanbesteding van de werkzaamheden plaats.
- De start van de (ver)bouwwerkzaamheden is voorzien in het 3e kwartaal van 2021.
- de verhuizing naar en ingebruikname van het gemeentehuis is voorzien in het 1e kwartaal van 2022.

5.6 Dienstverlening

De klant staat centraal bij onze dienstverlening. Vanuit ons dienstverleningsconcept verbeteren we de kwaliteit van onze dienstverlening. Dit is een doorlopend proces; de verwachtingen over de dienstverlening staan ook niet stil. We zijn aardig op weg maar dienstverlening is nooit af. Bereikbaarheid (zowel telefonisch, schriftelijk als digitaal), transparant handelen en meedenken met de klant zijn speerpunt. Waar op dit vlak knelpunten ontstaan gaan we in gesprek om te leren waar aanpassingen in processen of houding en gedrag tot verbeteringen kunnen leiden. Daarnaast gaan we door met de methodiek 'klantreis' en vergroten op basis hiervan de klantvriendelijkheid en kwaliteit in enkele werkprocessen. We zetten in op verder versterken van de toegang tot diensten en producten in onze gemeente. Hierbij staat centraal dat vanaf het eerste contact breed wordt gekeken

naar wat een klant nodig heeft. Medewerkers en teams krijgen gerichte en regelmatige feedback op zaken die met dienstverlening verband houden. We communiceren begrijpelijk en laagdrempelig met onze inwoners om te borgen dat informatie en participatie voor iedereen bereikbaar is.

6.1 Inleiding

De gemeente Nijkerk wil haar doelstellingen optimaal realiseren. In een groot aantal gevallen is dit op eigen gemeentelijke kracht mogelijk. Er zijn echter ook zaken waar het, uit praktisch en bestuurlijk oogpunt, beter is daarvoor met derden samen te werken. Dit kunnen andere overheden zijn (met name gemeenten en provincies), maar soms ook niet-overheden. Wanneer een dergelijke samenwerking aan een aantal criteria voldoet, is er sprake van een 'verbonden partij'. Het aangaan van banden met deze verbonden partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Nijkerk is met haar verbonden partijen actief in meerdere regio's en provincies.

Deze paragraaf geeft het wettelijk kader en de visie op de verbonden partijen weer en toont een overzicht van de bestaande verbonden partijen. In verband met een wijziging van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn de beleidsvoornemens van de verbonden partijen niet vermeld in deze paragraaf, maar opgenomen in de programma's (samenvoeging van de gemeentelijke beleidsdoelen en de doelen van de verbonden partijen).

6.2 Wettelijk kader

Een verbonden partij is volgens het BBV: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder financieel belang wordt verstaan: een bedrag dat onze gemeente aan de verbonden partij ter beschikking heeft gesteld, dat wij niet kunnen verhalen wanneer de verbonden partij failliet gaat, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij vanuit van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij vanuit stemrecht.

Er zijn twee soorten verbonden partijen:

1. Publiekrechtelijk: het aangaan van samenwerkingsvormen in de publiekrechtelijke sfeer is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Volgens de Wgr kunnen de raad, het college of de burgemeester 'afzonderlijk of tezamen ieder voor zover het de eigen bevoegdheden betreft' een gemeenschappelijke regeling treffen om één of meer belangen van de gemeente te behartigen. Als het college of de burgemeester tot een gemeenschappelijke regeling wil besluiten, is er vooraf toestemming nodig van de raad. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon (een openbaar lichaam) in het leven geroepen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur;
2. Privaatrechtelijk: Sinds 2002 is het in de Gemeentewet zo geregeld dat het college beslissingsbevoegd is tot het aangaan van privaatrechtelijke verplichtingen. Daaronder vallen ook de besluiten om als gemeente deel te nemen aan privaatrechtelijke 'verbonden partijen' zoals stichtingen, verenigingen, vennootschappen en dergelijke. Wel voorziet artikel 160 van de Gemeentewet in een verplichte toezending van het ontwerpbesluit aan de raad en is de goedkeuring van Gedeputeerde Staten nodig.

Ontwerpbegrotingen van gemeenschappelijke regelingen

De Wgr verplicht besturen van gemeenschappelijke regelingen om hun ontwerpbegroting ten minste zes weken voor de vaststelling toe te zenden aan de raden van de betreffende gemeenten. Dat geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen, ook al betreft de samenwerking uitsluitend college- of burgemeesters bevoegdheden. De gemeenteraad heeft dan gedurende zes weken de gelegenheid om bij het dagelijks bestuur zienswijzen in te dienen over de ontwerpbegroting. Het dagelijks bestuur zorgt ervoor dat de ingediende zienswijzen aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. De termijn van zes weken noodzaakt tot een praktische werkwijze via de lijst van ingekomen stukken van de raad. Sommige verbonden partijen bieden daarom de Kaderbrief en de Begroting gelijktijdig aan, waardoor de termijn van behandeling van de gemeente wordt opgerekt.

Het overzicht in § 6.4 geeft onder meer de bestaande gemeenschappelijke regelingen van de gemeente weer en per gemeenschappelijke regeling welk bestuursorgaan bevoegd is.

6.3 Visie op en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Om te beoordelen of aan 'verbonden partijen' wordt deelgenomen heeft het gemeentebestuur de volgende toetsingscriteria vastgesteld:

- de taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op;
- de voordelen van de samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Het gemeentebestuur van Nijkerk is voorstander van samenwerking binnen publiekrechtelijke kaders. In sommige gevallen is het noodzakelijk om samenwerking op privaatrechtelijk terrein aan te gaan. In dat geval geldt als extra criterium dat samenwerking via publiekrechtelijke weg niet, of slechts zeer moeilijk, mogelijk is.

De beoordeling of onze gemeente blijft deelnemen, aan welke vorm van samenwerking dan ook, is een continu proces. Telkens wanneer de gelegenheid zich voordoet, wordt beoordeeld of de samenwerking nog voldoet aan de criteria, of dat de betreffende taken beter op een andere manier verwezenlijkt kunnen worden.

6.4 Lijst van verbonden partijen

De gemeente c.q. de gemeentelijke bestuursorganen zijn deelnemer in de verbonden partijen welke hieronder staan weergegeven, conform het BBV onderverdeeld in de volgende typen verbonden partijen:

1. Gemeenschappelijke regelingen; 2. Vennootschappen en coöperaties; 3. Stichtingen en verenigingen; en 4. Overige verbonden partijen.

De Nieuwe BBV en de bijlage verbonden partijen

Op basis van het nieuwe BBV is de gemeente verplicht om het onderstaande model te vullen.

Probleem hierbij is dat op het moment van samenstelling van onze begrotingsstukken de marktpartijen hun begroting 2021 nog niet gereed hebben. Ook de publiekrechtelijke verbonden partijen moeten nog wennen aan een balansverplichting op begrotingsbasis 2021. Daarom hebben wij nog niet alle informatie in het model kunnen invullen. Wij hebben bij de verbonden partijen aandacht gevraagd om zorg te dragen dat wij tijdig de benodigde informatie in ons bezit hebben. Bij de jaarrekening geldt dit argument niet; elke partij heeft deze tijdig aangeleverd. De laatste actuele cijfermatige informatie is dan ook te vinden in de bijlage verbonden partijen jaarrekening 2019 van Nijkerk.

1° gemeenschappelijke regelingen

1. Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden, gevestigd te Arnhem		
Type	Gemeenschappelijke regeling	
Openbaar belang	Het voorkomen en bestrijden van incidenten op het gebied van de openbare veiligheid, hulpverlening en volksgezondheid	
Vertegenwoordiging	Burgemeester G.D. Renkema en wethouder H.L. Dijksterhuis	
Financieel belang	GGD: verwachte omvang € 632.000	
	JGZ: verwachte omvang € 597.000	
	RVP: verwachte omvang € 95.000	
	BRW: verwachte omvang € 2.908.000	
	Bevolkingszorg; verwachte omvang € 41.000	
Verwachte omvang	<i>per:</i>	
		<i>1-1-2021</i>
		<i>31-12-2020</i>
	Eigen vermogen	€ 4.360.000
		€ *)
	Vreemd vermogen	€ 43.513.000
		€ *)
Verwacht resultaat 2021	€ 0,00	
Beleidsmatige risico's		

2. Regio De Vallei, gevestigd te Ede		
Type	Gemeenschappelijke regeling	
Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van afvalverwerking	
Vertegenwoordiging	Wethouder H.L. Dijksterhuis (lid van Algemeen Bestuur), raadslid P.H. van de Wijer- Feuerstein (lid van het Regio Bestuur)	
Financieel belang	Verwachte omvang € 0	
Verwachte omvang	<i>per:</i>	1-1-2021 31-12-2020
	Eigen vermogen	€ € *)
	Vreemd vermogen	€ € *)
Verwacht resultaat 2021	€ 0	
Beleidsmatige risico's	<p>Per 2019 zijn de aandelen ARN verkocht. Voortzetting van de Regio samenwerking op afvalgebied in welke vorm en voor welk doel is onderwerp van onderzoek.</p> <p>De kosten van Regio De Vallei voor 2021 komen voort uit de volgende activiteiten: archiefkosten, beleidsadvies en ondersteuning financiële processen (deze drie posten worden ingekocht bij de gemeente Ede) en ondersteuning van de besluitvormingsprocessen (zoals AO's, DB- en AB-vergaderingen) en de P&C-cyclus (ingekocht via Regio Foodvalley) en accountantscontrole. Berekend is een begrotingsomvang van € 62.950</p>	

3. Regio Food Valley, gevestigd te Ede		
Type	Gemeenschappelijke regeling	
Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit	
Vertegenwoordiging	Burgemeester G.D. Renkema (lid van Algemeen Bestuur), raadsleden de heer H.J. Bokkers en W.H. van Veelen (leden van het Regio Bestuur)	
Financieel belang	Verwachte omvang € 143.000, inw bijdrage excl. werkprogramma's Strategische agenda	
	Vraagafhankelijk vervoer € 1.237.996 (Valleihopper)	
Verwachte omvang	<i>per:</i>	1-1-2021 31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 2.501.000 € *)
	Vreemd vermogen	€ 2.820.000 € *)
Verwacht resultaat 2021	€ 0,00	
Beleidsmatige risico's	Binnen de Regio Deal Foodvalley is voor Nijkerk een regionale bijdrage opgenomen van € 0,5 miljoen. De komende jaren moet dit bedrag via de uitvoeringsagenda Regio Deal worden overgemaakt.	

4. Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus, gevestigd te Zwolle		
Type	Gemeenschappelijke regeling	
Openbaar belang	Belastingheffing van aantal gemeentelijke belastingen	
Vertegenwoordiging	Wethouder W. Oosterwijk (lid van Algemeen Bestuur)	
Financieel belang	Verwachte omvang € 666.000	
Verwachte omvang	per:	1-1-2021 31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 2.064.000 € *)
	Vreemd vermogen	€ 6.298.000 € *)
Verwacht resultaat 2021	€ 0	
Beleidsmatige risico's	-	

5. Omgevingsdienst De Vallei		
Type	Gemeenschappelijke regeling	
Openbaar belang	Vergunningverlening en handhaving op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	
Vertegenwoordiging	Wethouder W. Oosterwijk (lid van Dagelijks Bestuur)	
Financieel belang	Verwachte omvang € 2.402.892	
Verwachte omvang	per:	1-1-2021 31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 506.000 € *)
	Vreemd vermogen	€ 0,00 € *)
Verwacht resultaat 2021	€ 0,00	
Beleidsmatige risico's	-	

2° vennootschappen en coöperaties

6. Leisurlands B.V. (voorheen RGV Holding B.V.)		
Type	Besloten Vennootschap	
Openbaar belang	Bevorderen recreatie	
Vertegenwoordiging	Wethouder M.Broekman (lid Aandeelhoudersvergadering)	
Financieel belang	Aandeelhouder	
Verwachte omvang	per:	1-1-2021 31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 68.893 € *)
	Vreemd vermogen	€ 15.487 € *)
Verwacht resultaat 2021	€ *	
Beleidsmatige risico's	Begroting wordt niet verstrekt omdat aandeelhouders daar geen zeggenschap over hebben.	

7. ParkeerService U.A.	
Type	Coöperatie
Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van het parkeermanagement
Vertegenwoordiging	College, wethouder W. Oosterwijk
Financieel belang	Bijdrage van de gemeente voor 2020 is geraamd op € 40.000. Parkeergelden worden na aftrek heffings- en inningskosten uitgekeerd aan de gemeente
Verwachte omvang	Niet van toepassing
Resultaat 2021	€ 0 netto opbrengst parkeergelden
Beleidsmatige risico's	Op basis van een nieuwe, evenredige kostentoekening stijgen de indirecte kosten van de partners die minder producten afnemen sinds de begroting 2019..

8. Gastvrije Randmeren	
Type	Coöperatie
Openbaar belang	Behartigen van bovengemeentelijke belangen van recreatie en natuurbescherming binnen het gebied Randmeren.
Vertegenwoordiging	Mevrouw M. Broekman
Financieel belang	€ 10.000 (2 stemmen)
Verwachte omvang	per: 1-1-2021 31-12-2020
	Eigen vermogen € *) € *)
	Vreemd vermogen € *) € *)
Verwacht resultaat 2021	€ 0
Beleidsmatige risico's	-

9. O-gen	
Type	Coöperatie
Openbaar belang	Gebiedsontwikkeling
Vertegenwoordiging	College
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage aan O-gen
Verwachte omvang	per: 1-1-2021 31-12-2020
	Eigen vermogen € *) € *)
	Vreemd vermogen € *) € *)
Verwacht resultaat 2021	€ *
Beleidsmatige risico's	-

*) niet beschikbaar,

3° stichtingen en verenigingen

Geen

4° overige verbonden partijen

Geen

7.1 Wettelijk kader

In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Deze verplichting volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de begroting worden per onderdeel de beleidsdoelstellingen duidelijk gemaakt; in de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de realisatie hiervan.

In de toelichting op het BBV worden de volgende onderdelen voor de paragraaf grondbeleid genoemd die tenminste benoemd moeten worden:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting (§ 7.2);
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert (§ 7.2);
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie (§ 7.4);
- een onderbouwing van de geraamde winstneming (§ 7.5);
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken (§ 7.7).

Aanvullend wordt ook ingegaan op:

- MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2019 (§ 7.3);
- Afdrachten bovenwijkse voorzieningen (§ 7.6).

7.2 Visie en uitvoering van het grondbeleid

In de Nota Grondbeleid 2013 (raadsbesluit maart 2013) is de doelstelling als volgt omschreven:

"Het beleid dat zich richt op een efficiënte en effectieve inzet van financiële, fiscale en juridische middelen op de grondmarkt, om direct en indirect bij te dragen aan het realiseren van de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen, zoals opgenomen in de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030. Het grondbeleids-instrumentarium wordt zo ingezet dat de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen volgens planning kunnen worden gerealiseerd en financieel haalbaar zijn".

De gemeente Nijkerk heeft in de Nota Grondbeleid 2013 gekozen voor een transparant en eenduidig grondbeleid dat strategisch en compact is:

- Bij reeds verworven grondposities voert de gemeente een actief grondbeleid dat gericht is op het uitgeven van grond en om regie te nemen wanneer dat kan en/of nodig is;
- De gemeente voert een faciliterend grondbeleid wanneer initiatief van de markt komt en regie niet nodig is of niet gevoerd kan worden, onder meer omdat de gemeente geen of een geringe grondpositie heeft.

Als resultaat van de in het verleden gevoerde actieve grondpolitiek beschikt de gemeente Nijkerk over een ruime voorraad aan bouwgrond in exploitatie en strategische gronden. Voor het realiseren van de ambities op het gebied van onder meer wonen en economie is het om die reden niet noodzakelijk om op korte termijn over te gaan tot strategische verwerving van gronden. Bij zwaarwegende strategische doelen kan hiervan gemotiveerd worden afgeweken. Het college is echter bevoegd tot het verrichten van aankopen tot een gelimiteerd bedrag van € 250.000.

Het terughoudende beleid ten aanzien van grondaankopen heeft tot gevolg dat op andere wijze moet worden gehandeld in de gevallen dat ook particulieren grond in eigendom hebben binnen een exploitatiegebied. Hierbij zal getracht worden om met de grondeigenaren een anterieure overeenkomst te sluiten teneinde het wettelijk verplichte kostenverhaal zeker te stellen. Indien dit niet (tijdig) lukt, heeft de gemeente het vaststellen van een exploitatieplan als stok achter de deur. In de praktijk zal dit naar verwachting niet of zelden voorkomen.

7.3 MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2020

De MeerjarenPrognose Grondbedrijf (MPG) wordt tweemaal per jaar opgesteld. De jaarlijks verplichte herziening wordt aangeboden bij de jaarrekening. Daarnaast biedt de gemeente Nijkerk met de tMPG een tussentijds inzicht bij de Programmabegroting. In de MPG wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen van de grondexploitaties en voorraad aan strategische gronden. Naast de MPG kan eventuele kaderstelling over grondexploitatieprojecten plaatsvinden in de kadernota, bestuursrapportages of in afzonderlijke projectbesluiten. In de MPG wordt uitgebreid geïnformeerd over de belangrijke ontwikkelingen en worden eventuele beslispunten voorgelegd. Om die reden is ervoor gekozen om de paragraaf grondbeleid beknopt te houden.

7.4 Actuele prognose grondexploitaties

De grondexploitaties zijn voor het laatst herzien bij de tMPG 2020. Hierbij was onder meer sprake van de aanpassing van budgetten (op basis van actuele inzichten) en uitgiftetempo (op basis van marktontwikkelingen). In onderstaande tabel is de voorziene einddatum per project aangegeven alsook de verwachte eindwaarde en netto contante waarde per 1 januari 2020. Op portefeuilleniveau is sprake van een positief resultaat van afgerond € 7,7 miljoen op netto contante waarde. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen actieve grondexploitaties (GREX) en faciliterende grondexploitaties (FAC).

Tabel 7.4.1 Overzicht van grondexploitatie resultaten

Resultaten	Type	Einddatum	Eindwaarde	Netto contante waarde
<i>Nijkerkerveen</i>				
- deelplan 1a (Buntwal)	GREX	31-12-2021	394.000	379.000
- deelplan 1b (De Bunt)	GREX	31-12-2021	-161.000	-155.000
- deelplan 2 (Dorp)	GREX	31-12-2021	31.000	30.000
- deelplan 3a (Laakweg)	GREX	31-12-2021	429.000	412.000
Centrumplan Nijkerkerveen	GREX	31-12-2021	-139.000	-133.000
Arkerpoort	GREX	31-12-2022	445.000	419.000
De Flier*	GREX	31-12-2029	573.000	470.000
Spoorkamp	GREX	31-12-2029	3.246.000	2.663.000
Westkadijk 2015	GREX	31-12-2021	-773.000	-743.000
<i>Doornsteeg</i>				
- actieve grondexploitatie	GREX	31-12-2027	5.355.000	4.378.000
- faciliterende grondexploitatie	FAC	31-12-2027	-90.000	-31.000
Totaal				7.689.000

* Conform het BBV moet voor de waardering van een grondexploitatie worden uitgegaan van een maximale looptijd van 10 jaar. Om die reden is voor grondexploitatie De Flier de eindwaarde bepaald per 31-12-2029. De feitelijk voorziene einddatum is echter 31-12-2034 met een eindwaarde van € 8.117.950.

Verliesvoorzieningen

Conform het BBV dient de gemeente een verliesvoorziening te treffen voor negatieve grondexploitaties ter grootte van het geprognoseerde verlies. Ten opzichte van de MPG 2020 dient een aanvullende verliesvoorziening te worden getroffen van € 45.000. Dit is te relateren aan enerzijds het openen van de grondexploitatie Centrumplan Nijkerkerveen (+ € 108.000) en anderzijds een mutatie van de verliesvoorzieningen op basis van de actualisatie van de grondexploitaties bij de tMPG2020 (per saldo: - € 63.000). In onderstaande tabel zijn de wijzigingen per project inzichtelijk gemaakt. Gemakshalve worden de verliezen op eindwaarde ook gemeld.

Tabel 7.4.2 Overzicht van verliesvoorzieningen

Verliesvoorzieningen	Type	MPG 2020	tMPG 2020	Vershil	Eindwaarde
Nijkerkerveen, deelplan 1b (De Bunt)	GREX	156.000	155.000	-1.000	161.000
Centrumplan Nijkerkerveen	GREX	0	133.000	133.000	139.000
Westkadijk 2015	GREX	861.000	743.000	-118.000	773.000
Doornsteeg, faciliterende grondexploitatie	FAC	0	31.000	31.000	90.000
		1.017.000	1.062.000	45.000	1.163.000

Strategische gronden

Hieronder vallen de gronden die de gemeente Nijkerk momenteel nog niet in exploitatie heeft genomen. In onderstaand overzicht zijn de boekwaarden van de strategische gronden opgenomen.

Tabel 7.4.3 Overzicht van strategische gronden

Strategische gronden	Boekwaarde 1-1-2020	Mutaties 2020
<i>Nijkerkerveen</i>		
- deelplan 2 (Landelijk)	643.000	0
- deelplan 3	827.000	0
Totaal	1.470.000	0

Op totaalniveau resteert nog een boekwaarde van ongeveer € 1,5 miljoen. Indien de boekwaarde hoger is dan de marktwaarde, dient conform het BBV een (nadere) afwaardering plaats te vinden. Om die reden zijn eind 2019 taxaties uitgevoerd ten aanzien van de waarde in de huidige bestemming. Hieruit volgt dat de voorziene marktwaarden voor deelplan 2 en deelplan 3 hoger liggen dan de boekwaarden. Een (nadere) afwaardering is derhalve niet noodzakelijk.

7.5 Voorziene winst- en verliesnemingen

Winsten en verliezen worden genomen op het moment dat een grondexploitatie formeel door de gemeenteraad wordt afgesloten. Daarnaast stelt het BBV gemeenten verplicht om op basis van de PoC-methode (*Percentage of Completion*) tussentijdse winsten te nemen bij grondexploitaties met een voorzien positief resultaat. Periodiek wordt bij de vaststelling van de jaarrekening voorgesteld om tot tussentijdse winstnemingen over te gaan.

Voorziene winstnemingen

Ten aanzien van het begrotingsjaar 2020 is het niet de verwachting dat een grondexploitatie met een positief resultaat kan worden afgesloten. Naar verwachting worden in 2021 wel meerdere (positieve) complexen afgesloten.

Voorziene verliesnemingen

Ten aanzien van het begrotingsjaar 2020 is het niet de verwachting dat een grondexploitatie met een negatief resultaat wordt afgesloten. Naar verwachting kunnen in 2021 wel meerdere (negatieve) complexen worden afgesloten.

7.6 Afdrachten bovenwijkse voorzieningen

Met ingang van 1 januari 2016 is het niet meer toegestaan om een (jaarlijkse) fondsafdracht te doen vanuit een actieve grondexploitatie ten aanzien van bovenwijkse voorzieningen die niet direct zijn toe te rekenen aan deze grondexploitatie. Toevoegingen aan het fonds kunnen alleen nog plaatsvinden via bestemming van het resultaat. Dit is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Bij de tMPG 2018 (raadsbesluit november 2018) is besloten om tussentijdse winsten deels te bestemmen als afdracht aan het fonds voor bovenwijkse voorzieningen. Op basis van de gronduitgifte (uitgegeven vierkante meters) in 2020 zal worden bepaald hoe hoog de fondsafdrachten bij de Jaarrekening 2020 moeten zijn. In totaal wordt voor de looptijd van de grondexploitaties nog een afdracht voorzien van ongeveer € 8,0 miljoen die via de (tussentijdse) resultaatsbestemming moet plaatsvinden.

7.7 Risico's en Reserve Bouwgrondexploitatie

De gemeente Nijkerk beschikt over een Reserve Bouwgrondexploitatie. Het primaire doel van deze reserve is het afdekken van tekorten bij negatieve grondexploitaties en het afdekken van exploitatierisico's. De reserve wordt gevoed door voordelige saldi bij het afsluiten van grondexploitaties en tussentijdse winstnemingen. Op basis van de benodigde weerstandscapaciteit stelt de gemeenteraad jaarlijks de minimale omvang van de reserve vast. Een bovengrens is niet vastgesteld. Dit betekent dat vrij-bestedbare middelen alleen uit de reserve kunnen worden onttrokken na besluitvorming door de gemeenteraad.

Per 1 januari 2020 heeft de Reserve Bouwgrondexploitatie een omvang van ongeveer € 13,4 miljoen.

Op basis van de risicoanalyse bij de tussentijdse MPG is een gewogen risico-effect bepaald van € 6,8 miljoen. Dit bedrag is echter niet gelijk aan de benodigde weerstandscapaciteit:

- In de eerste plaats wordt het gewogen risico-effect per project afgezet tegen het voorziene netto resultaat. Het netto resultaat is gelijk aan de verwachte netto contante waarde per project minus de beoogde afdracht in het kader van bovenwijkse voorzieningen. Dit netto resultaat is feitelijk een eerste buffer om risico's op te vangen. Voor sommige projecten is het netto resultaat voldoende om het gewogen risico-effect volledig te kunnen dekken. Voor andere projecten resteert een netto risico-effect. Op totaalniveau gaat het om een bedrag van ongeveer € 2,2 miljoen.
- In de tweede plaats is conform de Nota Risicomanagement sprake van een zekerheidspercentage van 80%. Dit percentage is te verantwoorden aangezien risico's nooit allemaal tegelijkertijd en/of in hun volledige omvang zullen optreden. Met inachtneming van het zekerheidspercentage resteert een risicoprofiel van ongeveer € 1,7 miljoen. Dit bedrag is als benodigde weerstandscapaciteit aangemerkt.

De ratio van het weerstandsvermogen per 1 januari 2020 bedraagt hiermee 7,76. Dit komt overeen met een uitstekende kwalificatie van de reserve. Het is de verwachting dat de ratio de komende jaren rond de 7,00 blijft schommelen. Periodiek zal daarom worden onderzocht of en – zo ja – in welke mate vrij besteedbare middelen naar de Algemene Reserve kunnen vloeien.

Algemeen

De begroting is onderverdeeld in twee delen, namelijk de beleidsbegroting en de financiële begroting. Na afloop van het begrotingsjaar wordt het jaarverslag opgesteld. Dit is de verantwoording over de beleidsbegroting. De jaarrekening is de verantwoording op het niveau van de financiële begroting. Deze systematiek volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, naar analogie van de jaarstukken van bedrijven die volgens boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ook bestaan uit de delen jaarverslag en jaarrekening. De financiële begroting bestaat uit de volgende onderdelen:

UITKOMSTEN 2021-2024

Dit onderdeel vormt een samenvatting van de financiële begroting. Het geeft de budgettaire verschillen weer ten opzichte van de besluitvorming tot en met de Eerste Bestuursrapportage 2020. Daarnaast geeft dit onderdeel inzicht in de ontwikkeling van de balans als gevolg van de mutaties in deze begroting.

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2021-2024

Hierin is in jaarschijf 2021 aangegeven tot welke bedragen de raad het college autoriseert op programmanivo door het vaststellen van de begroting. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het meerjarenperspectief van deze begroting bij het huidig gevoerde beleid.

TOELICHTING OP BATEN EN LASTEN

In dit onderdeel zijn opgenomen de uitgangspunten voor opstellen van deze begroting. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de incidentele baten en lasten, de mutaties in de reserves en de arbeidsgelateerde verplichtingen. Ook zijn in dit deel de investeringskredieten opgenomen. Met het vaststellen van de financiële begroting stelt de gemeenteraad de kredieten voor de investeringen in de jaarschijf 2021 beschikbaar.

Uitkomsten 2020-2023

In onderstaande tabel wordt het verschil bepaald tussen de verwachte uitkomsten van de begroting 2021, jaarschijven 2021-2024 ten opzichte van de saldi van de programmabegroting 2020-2023 jaarschijven 2021-2023 tot en met de besluitvorming over de Eerste Bestuursrapportage 2020.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>								
	2021		2022		2023		2024	
Saldo begroting 2020-2023 (volgens de 1 ^e BERAP 2020)	-2.107	N	-2.307	N	-1.782	N	-1.909	N
Te verklaren verschil	792	V	1.742	V	1.128	V	1.910	V
Saldo begroting 2021-2024	-1.315	N	-565	N	-654	N	1	V

De verschillen met budgettair effect worden in onderstaande tabel op hoofdlijnen verklaard.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>									
Progr.	Omschrijving	2021		2022		2023		2024	
1.	<i>Stijgende lasten WMO</i> Na het opstellen van de 1 ^e BERAP 2020 zijn de laatste afrekeningen van de zorgleveranciers in onze boeken verwerkt. De structurele omzet lijkt nog wat hoger te zijn dan verwacht.	-330	N	-330	N	-330	N	-330	N
1.	<i>Stijgende lasten Jeugdwet</i> Na het opstellen van de 1 ^e BERAP 2020 zijn de laatste afrekeningen van de zorgleveranciers in onze boeken verwerkt. De structurele omzet lijkt nog wat hoger te zijn dan verwacht.	-537	N	-537	N	-537	N	-537	N
1.	<i>Stijgende lasten WMO-subsidies</i> Hogere uitgaven WMO-subsidies op basis van subsidie-afspraken 2020. Deze zijn al eens incidenteel opgehoogd, maar blijken structureel niet toereikend.	-75	N	-75	N	-75	N	-75	N
2.	<i>Stelpost vervanging buitensportaccommodaties</i> Het betreft de jaarlijkse verhoging van de stelpost vervanging buitensportaccommodaties. Deze stelpost wordt gebruikt ter dekking van de kapitaallasten vanwege investeringen in de bestaande buitensportaccommodaties	0		0		0		-30	N
2.	<i>Stelpost Integraal Huisvestingsprogramma Onderwijs (IHP).</i> Het betreft de jaarlijkse verhoging van de stelpost IHP op de nieuwe jaarschijf van de meerjarenbegroting. Deze stelpost wordt gebruikt ter dekking van de kapitaallasten vanwege geplande investeringen IHP.	0		0		0		-150	N
3.	<i>Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2020-2023</i> Voor het uitvoeringsprogramma duurzaamheid willen wij de komende jaren deze middelen (projectgelden) inzetten. Op dit moment vinden wij het wegens de budgettaire situatie niet verantwoord om de met de routekaart geschetste formatiegroei ook door te zetten. Dat doen we dus ook niet.	-116	N	-200	N	-200	N	-200	N
4.	<i>Hogere kosten parkeren</i> De kosten voor parkeren vallen hoger uit (en de inkomsten lager).	-190	N	-199	N	-204	N	-204	N
4.	<i>Hogere opbrengst leges omgevingsvergunningen</i> De leges omgevingsvergunningen zijn momenteel niet kostendekkend. De opbrengsten worden daarom verhoogd met € 150.000. Hiervan zal € 50.000 worden gerealiseerd door een tarief stijging van 4% boven de reguliere verhoging.	150	V	150	V	150	V	150	V
4.	<i>Stelpost lagere storting beheerplannen</i>	200	V	200	V	200	V	200	V

<i>(bedragen x € 1.000)</i>						
Progr.	Omschrijving	2021	2022	2023	2024	
	Met ingang van 2021 zal € 200.000 per jaar minder aan de voorzieningen voor de beheerplannen worden gedoteerd. Bij de uitvoering van de beheerplannen worden onder meer onderhoudsmaatregelen getemporeerd en versoerd.					
5.	<i>Versterken lokale economie</i> Voor het versterken en promoten van de lokale (vrijtijds-) economie reserveren wij structureel € 75.000 per jaar. Tot 2021 konden we beschikken over ruimere incidentele budgetten (o.a. Samen aan zet). In het licht van onze budgettaire positie vragen wij een beperkter structureel budget.	-75 N	-75 N	-75 N	-75 N	N
5.	<i>Hogere opbrengst toeristenbelasting</i> Op basis van de inkomsten in 2018 en 2019 hebben wij de opbrengsten met € 75.000 verhoogd. Voorzichtigheidshalve blijven de hiermee geraamde opbrengsten nog € 30.000 beneden de werkelijke opbrengsten van afgelopen twee jaren.	75 V	75 V	75 V	75 V	V
5	<i>Opbrengst Kadegelden</i> Met ingang van 2021 wil wij kadegelden gaan opleggen. Verwachte opbrengst € 50.000.	50 V	50 V	50 V	50 V	V
5.	<i>Strategische agenda Food Valley 2021-2024</i> Wij stellen u voor om voor de strategische agenda € 40.000 beschikbaar te stellen. Voor de goede orde: er wordt binnen Food Valley gewerkt aan het beperken van deze lasten. Ook de andere gemeenten hebben budgettaire uitdagingen. Wellicht valt dit t.z.t. lager uit.	-40 N	-40 N	-40 N	-40 N	N
7.	<i>Hogere opbrengst leges burgerzaken</i> De hogere opbrengst leges heeft te maken met het feit dat de geldigheidsduur van reis- en rijdocumenten met ingang van 2014 10 jaar is geworden.	0	0	30 V	130 V	V
7.	<i>Knelpuntenbudget personeel</i> Wij stellen voor om het knelpuntenbudget te verhogen van 1% naar 3% van de loonsom.	-400 N	-400 N	-400 N	-400 N	N
7.	<i>Doorbelastingresultaat loonkosten en overhead naar investeringen, bouwgrond, riolering en afval.</i> In het begrotingsproces wordt beoordeeld of deze structurele raming nog reëel is en aansluit bij de omzet aan investeringen en grondexploitaties.	-150 N	-150 N	-150 N	-150 N	N
AD.	<i>Ontwikkeling Algemene uitkering</i> De algemene uitkering valt op basis van de meicirculaire 2020 hoger uit. Hiervan is in 2024 € 475.000 voor areaalontwikkelingen bestemd.	500 V	1.175 V	725 V	1.225 V	V
AD	<i>Loon- en prijspeilontwikkeling Algemene uitkering</i>	1.090 V	1.090 V	1.090 V	1.090 V	V
AD	<i>Trendmatige verhoging belastingen</i> De trendmatige verhoging is voor 2021 2,1%	205 V	205 V	205 V	205 V	V
AD	<i>Stelpost prijspeilontwikkeling 2021</i> Deze stelpost is gebaseerd op een prijspeilontwikkeling van 1,7%.	-760 N	-760 N	-760 N	-760 N	N
AD	<i>Stelpost loonkostenontwikkeling 2021</i> Deze is gebaseerd op de loonvoet overheid en bedraagt 3,1%.	-535 N	-535 N	-535 N	-535 N	N
AD	<i>Hogere opbrengst OZB vanwege areaal</i> Op basis van calculaties van GBLT over het areaal hebben wij de opbrengst met € 75.000 verhoogd.	75 V	75 V	75 V	75 V	V

<i>(bedragen x € 1.000)</i>							
Progr.	Omschrijving	2021	2022	2023	2024		
AD	<i>Rente en afschrijving</i> Deze ontwikkeling vloeit voort uit de ontwikkeling van de financieringspositie en de investeringsagenda ten opzichte van de begroting 2020.	150 V	180 V	-50 N	110 V		
AD	<i>Taakstelling sociaal domein</i> Wij hebben de taakstelling op het sociaal domein van € 0,6 miljoen met € 2,0 miljoen verhoogd naar € 2,6 miljoen in 2024.	1.500 V	1.750 V	1.875 V	2.000 V		
7.	<i>Overige</i>	5 V	93 V	9 V	86 V		
Totaal		792 V	1.742 V	1.128 V	1.910 V		

Ontwikkeling geprognostiseerde balans

Onderdeel van het BBV is om de raad inzicht te geven in de ontwikkeling van de balans.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
	2021	2022	2023	2024
Activa				
Activa integraal gefinancierd	124.000	124.000	129.000	125.000
Onderhanden werk (o.a. bouwgrondexploitatie)	24.100	21.900	14.700	7.900
Overige activa	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal	158.100	155.900	153.700	142.900
Passiva				
Eigen vermogen				
<i>Algemene reserves</i>	14.700	12.000	11.000	10.200
<i>Egalisatiereserves</i>	100	100	0	0
<i>Bestemmingsreserves</i>	44.100	44.500	43.400	42.300
Vorzieningen	24.600	24.900	25.400	25.800
Langlopende geldleningen				
Langlopende geldleningen (reeds aangegaan)	41.500	36.400	31.400	26.300
Langlopende leningen (vanuit financieringstekort)	17.000	21.000	24.400	16.100
Overige vlottende passiva	16.100	17.000	18.100	22.200
Totaal	158.100	155.900	153.700	142.900

Overzicht van baten en lasten 2021-2024

Tabel 2.2 Overzicht van baten en lasten 2021-2024

Bedragen met een minteken in de kolom saldo betekent een nadelig saldo

	Raming 2021 €			Raming 2022 €			Raming 2023 €			Raming 2024 €		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma 1. Inclusief	38.207	6.690	-31.517	37.799	6.612	-31.187	37.749	6.612	-31.137	37.692	6.612	-31.080
Programma 2. Energiek	11.575	1.316	-10.259	11.871	1.377	-10.495	11.760	1.376	-10.383	11.900	1.376	-10.523
Programma 3. Duurzaam	5.743	5.831	88	5.617	5.832	215	5.621	5.836	215	5.621	5.836	215
Programma 4. Ruimte	21.884	10.014	-11.870	21.601	9.518	-12.083	21.770	9.586	-12.183	21.758	9.451	-12.307
Programma 5. Ondernemend	5.283	4.214	-1.070	4.883	3.725	-1.158	4.842	3.725	-1.117	4.841	3.725	-1.117
Programma 6. Veilig	4.000	69	-3.932	4.001	69	-3.932	4.000	69	-3.931	3.999	69	-3.930
Programma 7. Organisatie en Financiën	15.091	657	-14.434	14.755	611	-14.144	14.806	559	-14.247	14.883	875	-14.008
Subtotaal Programma's	101.784	28.790	-72.994	100.527	27.743	-72.784	100.547	27.763	-72.784	100.694	27.944	-72.750
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-1.156	70.560	71.716	-1.415	69.124	70.539	-1.743	69.105	70.848	-1.990	69.431	71.420
Totaal saldo baten en lasten	100.627	99.350	-1.278	99.112	96.867	-2.245	98.803	96.868	-1.935	98.704	97.375	-1.329
Mutaties reserves	3.162	3.125	-37	6	1.685	1.680	799	2.080	1.281	6	1.336	1.330
Geraamd resultaat	103.790	102.475	-1.315	99.118	98.552	-565	99.602	98.948	-654	98.710	98.711	1

Toelichting op de baten en lasten

Uitgangspunten ramingen 2021

De begroting 2021-2024 is opgesteld met inachtneming van de algemene uitgangspunten zoals vermeld in de Voorjaarsnota 2018.

Omschrijving	2021
Loonkostenontwikkeling	3,1%
Prijspeilontwikkeling	1,7%

Bij de opstelling van de begroting is rekening gehouden met deze loon- en prijspeil-ontwikkelingen.

Rente

Gebaseerd op het beleid over de Reserves en Voorzieningen opgenomen in de Kadernota 2010 gelden de volgende rentepercentages:

- Rente voor nieuwe investeringen 1,0% in 2021 en 1,5% vanaf 2022
- Rente over financieringstekort tot € 8 miljoen 0,25% in 2021 en 0,5% van 2022
- Rente over het financieringstekort boven € 8 miljoen 1,0% in 2021 en 1,5% vanaf 2022
- Rente over het financieringsoverschot 0,0%

Bij de opstelling van de begroting is rekening gehouden met doorbelasting van rente aan de bouwgrondexploitatie en de andere taakvelden volgens de richtlijnen uit de notitie rente van de commissie BBV. De gehanteerde doorbelastingpercentages zijn:

- Doorbelaste rente aan bouwgrondexploitatie 1,0%
- Doorbelaste rente aan overige taakvelden op basis van boekwaarde van vaste activa 1,0%.

Trendmatige verhoging gemeentelijke belastingen

De tarieven van de gemeentelijke belastingen worden jaarlijks trendmatig verhoogd voor de loonkosten- en prijspeilontwikkeling.

Voor 2020 is dit percentage bepaald op 2,1% (zie ook de paragraaf Lokale heffingen). Dit geldt voor:

- Hondenbelasting,
- Toeristenbelasting en forensenbelasting.

De OZB wordt in 2021 met 4,3%. Dit is opgebouwd uit 2,1% inflatie en 2,2% om de in de begroting 2020-2023 jaarschijf 2021 geraamde extra opbrengst van € 200.000 te kunnen realiseren.

Kostendekking gemeentelijke tarieven

Het dekkingspercentage van rechten en tarieven wordt gehandhaafd op het niveau van de begroting 2019. Dit geldt voor de leges, de afvalstoffenheffing, het rioolrecht, etc. Zie hiervoor ook de paragraaf lokale heffingen.

Subsidies

Voor het compenseren van de instellingen die budgetsubsidies ontvangen wordt dezelfde indexering toegepast als voor de trendmatige stijging van de gemeentelijke belastingen, te weten 2,1%.

Uitgangspunten meerjarenraming

De budgetten zijn gebaseerd op constante prijzen met als basisjaar 2021. Rekening is gehouden met volume- en areaalontwikkelingen en incidentele baten en lasten.

Overzicht incidentele baten en lasten

Voor het begrip incidenteel kan gedacht worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Het is daarbij van belang dat het gaat om 'eenmalige zaken'. Per programma zijn de posten groter dan € 45.000 afzonderlijk gespecificeerd en de overige posten zijn als een totaalbedrag opgenomen.

(bedrag met een minteken betekent per saldo een baat)

Bedragen x € 1.000

Progr.	Onderwerp	2021	2022	2023	2024
1	Uitvoeringsprogramma	89	13	13	13
	Experimenten sociaal domein	190	39	0	0
	Totaal programma 1	279	52	13	13
2	Uitvoeringsprogramma	32	0	0	0
	Aanschaf AED	33	0	0	0
	Totaal programma 2	65	0	0	0
4	Dialog, Samen aan Zet	30	0	0	0
	Totaal programma 4	30	0	0	0
5	Dialog, Samen aan Zet	10	0	0	0
	Totaal programma 5	10	0	0	0
7	Integraal program. Werken en investeren in kwal. Vit en cap.	200	0	0	0
	Flexibel budget participatie samenleving	50	0	0	0
	Totaal programma 7	250	0	0	0
	Totaal mutaties programma's incidenteel	629	52	13	13

Structureel begrotingssaldo

De Commissie BBV heeft in 2018 de Notitie structurele en incidentele baten en lasten gepubliceerd, zodat de begrippen "structurele" en "incidenteel" meer eenduidig toegepast worden. In het voorgaande is ingegaan op de incidentele baten en lasten, in onderstaand overzicht wordt het structurele begrotingssaldo gepresenteerd.

structureel begrotingssaldo	Bedragen x € 1.000			
	2021	2022	2023	2024
Saldo baten en lasten	-1.278	-2.245	-1.935	-1.329
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-37	1.680	1.281	1.330
Begrotingssaldo	-1.315	-565	-654	1
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-629	-52	-13	-13
Structurele begrotingssaldo	-649	-2.193	-1.922	-1.316

Toelichting mutaties reserves

De mutaties op de reserves hebben op het saldo van de jaarschijven het volgende effect:

Omschrijving	bedragen x € 1.000			
	2021	2022	2023	2024
(bedrag met een minteken betekent per saldo een baat)				
Per saldo onttrekking vanwege incidentele baten en lasten	-629	-52	-13	-13
Per saldo onttrekking vanwege structurele baten en lasten	592	-1.628	-1.268	-1.317
Per saldo mutaties reserves	-37	-1.680	-1.281	-1.330

De structurele onttrekkingen hebben voornamelijk betrekking op onttrekkingen vanwege de dekking van de structureel geraamde kosten voor de Vennootschapsbelasting vanwege de winst op de bouwgrondexploitatie, de afschrijvingslasten van diverse investeringen met maatschappelijk en economisch nut en het egaliseren van de afschrijvingslasten op het gebied van ICT overeenkomstig genomen raadsbesluiten.

Overzicht arbeidsgerelateerde verplichtingen

<i>(bedrag met een minteken betekent per saldo een baat)</i>		<i>bedragen x € 1.000</i>			
Netto lasten	2021	2022	2023	2024	
Wachtgelders	0	0	0	0	
Gepensioneerden	225	225	225	225	
Totaal	225	225	225	225	

Toelichting overzicht arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

In het Besluit Begroting en Verantwoording is aangegeven dat jaarlijkse terugkerende arbeidskosten van een vergelijkbaar volume, zoals pensioen- en wachtgeldverplichtingen, in de exploitatiebegroting behoren opgenomen te worden. Voor ongelijkmatige verplichtingen of verplichtingen waarvan het bedrag oploopt, bijv. een wachtgeldverplichting bij personele krimp, dient een voorziening te worden gevormd.

De in het overzicht opgenomen bedragen hebben betrekking op oud-bestuurders en -ambtenaren. De kosten hiervan zijn opgenomen in de exploitatie en zijn opgenomen in het onderdeel "Overige niet te verdelen baten en lasten" van de financiële begroting. Hierin is ook opgenomen de storting in de voorziening pensioenen bestuurders om deze voorziening waardevast te houden.

In dit overzicht zijn niet opgenomen de kosten van het wachtgeld van het vorige college. Jaarlijks zullen wij over de omvang van deze kosten via de 2e bestuursrapportage rapporteren

Investeringsprogramma 2021-2024

		<i>bedragen x € 1.000</i>			
		2021	2022	2023	2024
2. Energiek					
-	Sport	0	0	0	0
-	IHP onderwijs 2021	50	2.050.	192	P.M.
3. Duurzaam					
-	Ondergrondse afvalcontainers	50	50	80	80
-	Investeringen riolering	2.143	2.287	1.131	973
-	Binnenstad riolering	75	120	0	0
4. Ruimte					
-	Binnenstad overig	1.903	4.997	0	0
-	Centrum Hoevelaken	0	1.000	0	0
5. Ondernemend					
-	Sluis	0	200	0	0
6. Veilig					
-	Overig	55	0	0	0
-					
7. Organisatie en financiën					
-	Automatisering	391	345	375	479
-	Huisvesting en inventaris	155	25	132	0
-	Tractie	111	0	0	0
Totaal		4.933	11.074	1.910	1.532

Toelichting overzicht investeringskredieten

Met het vaststellen van de programmabegroting stelt de raad de kredieten voor de in 2020 in deze tabel genoemde investeringen beschikbaar. In dit overzicht zijn de reguliere vervangingsinvesteringen, de investeringen uit de bestaande beheerplannen, enkele uitbreidingsinvesteringen en investeringen met maatschappelijk nut (zoals in de binnenstad) opgenomen

Bijlage 1 Overzicht taakvelden

Taak- veld	Omschrijving Taakveld (bedragen x € 1.000)	Raming 2020 €			Raming 2021 €			Raming 2022 €			Raming 2023 €			Raming 2024 €		
		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0.1	Bestuur	1.924	-	-1.924	1.928	-	-1.928	1.965	-	-1.965	1.955	-	-1.955	1.955	-	-1.955
0.2	Burgerzaken	651	487	-164	616	520	-96	604	474	-130	648	422	-226	741	737	-3
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	211	163	-48	180	163	-17	180	163	-17	180	163	-17	180	163	-17
0.4	Overhead	12.766	249	-12.517	12.548	138	-12.410	12.186	138	-12.048	12.203	138	-12.065	12.188	138	-12.050
0.5	Treasury	-632	360	992	-679	465	1.144	-518	465	983	-640	465	1.105	-737	465	1.202
0.61	OZB woningen	-	5.244	5.244	-	5.617	5.617	-	5.767	5.767	-	5.878	5.878	-	5.878	5.878
0.62	OZB niet-woningen	-	3.954	3.954	-	4.100	4.100	-	4.196	4.196	-	4.285	4.285	-	4.285	4.285
0.63	Parkeerbelasting	2	456	454	5	394	389	5	393	388	5	380	375	5	380	375
0.64	Belastingen overig	541	1.975	1.434	558	1.978	1.420	558	146	-412	558	146	-412	558	146	-412
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen g	3	56.191	56.188	5	58.243	58.238	5	58.393	58.388	5	58.174	58.169	5	58.500	58.495
0.8	Overige baten en lasten	781	144	-637	-1.240	158	1.398	-1.660	158	1.818	-1.866	158	2.024	-2.016	158	2.174
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	200	-	-200	200	-	-200	200	-	-200	200	-	-200	200	-	-200
0.10	Mutaties reserves	3.219	10.023	6.804	3.162	3.125	-37	6	1.685	1.680	799	2.080	1.281	6	1.336	1.330
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.196	70	-3.126	3.265	70	-3.195	3.264	70	-3.194	3.263	70	-3.193	3.262	70	-3.192
1.2	Openbare orde en veiligheid	859	16	-843	735	-2	-737	737	-2	-739	737	-2	-738	736	-2	-738
2.1	Verkeer en vervoer	4.658	631	-4.027	4.675	387	-4.288	4.811	212	-4.599	5.074	347	-4.726	5.065	212	-4.853
2.2	Parkeren	335	47	-288	502	55	-447	477	62	-415	446	70	-377	445	70	-375
2.3	Recreatieve havens	11	8	-3	9	8	-0	4	8	4	4	8	4	4	8	4
2.4	Economische havens en waterwegen	535	214	-321	323	264	-59	323	264	-59	331	264	-67	331	264	-66
3.1	Economische ontwikkeling	1.140	-	-1.140	482	-	-482	477	-	-477	477	-	-477	477	-	-477
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.656	5.081	425	3.226	3.588	362	2.773	3.099	326	2.773	3.099	326	2.773	3.099	326
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	52	66	14	52	66	14	52	66	14	52	66	14	52	66	14
3.4	Economische promotie	599	202	-397	357	287	-70	347	287	-60	347	287	-60	347	287	-60
4.1	Openbaar basisonderwijs	136	-	-136	136	-	-136	136	-	-136	136	-	-136	136	-	-136
4.2	Onderwijshuisvesting	2.761	1	-2.760	2.802	19	-2.783	2.963	19	-2.944	2.933	19	-2.914	3.079	19	-3.060
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.083	628	-1.455	2.365	689	-1.677	2.356	750	-1.606	2.324	750	-1.574	2.324	750	-1.574

Taak- veld	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Raming 2020 €			Raming 2021 €			Raming 2022 €			Raming 2023 €			Raming 2024 €		
		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
5.1	Sportbeleid en activering	277	-	-277	351	-	-351	349	-	-349	349	-	-349	349	-	-349
5.2	Sportaccommodaties	2.702	571	-2.131	2.578	588	-1.990	2.895	588	-2.307	2.845	588	-2.257	2.838	588	-2.251
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultu	344	14	-330	192	14	-178	192	14	-178	192	14	-178	192	14	-178
5.4	Musea	48	2	-46	48	2	-46	48	2	-46	48	2	-46	48	2	-46
5.5	Cultureel erfgoed	208	-	-208	178	-	-178	178	-	-178	178	-	-178	178	-	-178
5.6	Media	915	4	-911	928	4	-924	853	4	-849	853	4	-849	853	4	-849
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.615	39	-4.576	4.570	16	-4.554	4.566	16	-4.550	4.565	16	-4.549	4.564	16	-4.548
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.784	15	-2.769	2.532	15	-2.517	2.209	15	-2.194	2.171	15	-2.156	2.170	15	-2.155
6.2	Wijkteams	2.553	-	-2.553	2.597	-	-2.597	2.597	-	-2.597	2.597	-	-2.597	2.597	-	-2.597
6.3	Inkomensregelingen	14.590	11.884	-2.706	8.997	6.349	-2.648	8.997	6.349	-2.648	8.997	6.349	-2.648	8.997	6.349	-2.648
6.4	Begeleide participatie	1.770	-	-1.770	1.851	-	-1.851	1.775	-	-1.775	1.763	-	-1.763	1.706	-	-1.706
6.5	Arbeidsparticipatie	1.198	-	-1.198	834	-	-834	906	-	-906	857	-	-857	857	-	-857
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.337	15	-1.322	1.368	51	-1.317	1.463	51	-1.412	1.463	51	-1.412	1.463	51	-1.412
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	6.500	197	-6.303	7.008	197	-6.811	7.008	197	-6.811	7.008	197	-6.811	7.008	197	-6.811
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	13.028	78	-12.950	13.629	78	-13.551	13.526	-	-13.526	13.526	-	-13.526	13.526	-	-13.526
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	18	-	-18	50	-	-50	18	-	-18	18	-	-18	18	-	-18
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	225	-	-225	225	-	-225	225	-	-225	225	-	-225	225	-	-225
7.1	Volksgezondheid	2.009	-	-2.009	1.947	-	-1.947	1.884	-	-1.884	1.884	-	-1.884	1.884	-	-1.884
7.2	Riolering	1.883	2.105	222	2.109	2.196	87	1.898	2.196	298	1.898	2.196	298	1.898	2.196	298
7.3	Afval	2.962	3.494	532	2.948	3.632	684	2.949	3.633	684	2.953	3.637	684	2.953	3.637	684
7.4	Milieubeheer	2.884	3	-2.881	686	3	-683	770	3	-767	770	3	-767	770	3	-767
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	565	516	-49	533	629	96	532	629	96	532	629	97	531	629	98
8.1	Ruimtelijke ordening	1.858	55	-1.803	1.206	55	-1.151	1.206	55	-1.151	1.206	55	-1.151	1.206	55	-1.151
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.998	7.549	-449	7.218	6.857	-362	6.930	6.605	-326	6.869	6.544	-326	6.869	6.544	-326
8.3	Wonen en bouwen	3.329	1.277	-2.052	2.995	1.458	-1.537	2.894	1.383	-1.511	2.894	1.383	-1.511	2.894	1.383	-1.511
		117.287	114.026	-3.261	103.790	102.475	-1.315	99.118	98.552	-565	99.602	98.948	-654	98.710	98.711	1

Bijlage 2 Overzicht taakvelden naar programma

Taak- Omschrijving taakveld veld (bedragen x € 1.000)	Raming 2020 €			Raming 2021 €			Raming 2022 €			Raming 2023 €			Raming 2024 €		
	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo
Programma 1. Inclusief															
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.784	15	-2.769	2.532	15	-2.517	2.209	15	-2.194	2.171	15	-2.156	2.170	15	-2.155
6.2 Wijkteams	2.553	-	-2.553	2.597	-	-2.597	2.597	-	-2.597	2.597	-	-2.597	2.597	-	-2.597
6.3 Inkomensregelingen	14.590	11.884	-2.706	8.997	6.349	-2.648	8.997	6.349	-2.648	8.997	6.349	-2.648	8.997	6.349	-2.648
6.4 Begeleide participatie	1.770	-	-1.770	1.851	-	-1.851	1.775	-	-1.775	1.763	-	-1.763	1.706	-	-1.706
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.337	15	-1.322	1.368	51	-1.317	1.463	51	-1.412	1.463	51	-1.412	1.463	51	-1.412
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	6.500	197	-6.303	7.008	197	-6.811	7.008	197	-6.811	7.008	197	-6.811	7.008	197	-6.811
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	13.028	78	-12.950	13.629	78	-13.551	13.526	-	-13.526	13.526	-	-13.526	13.526	-	-13.526
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	225	-	-225	225	-	-225	225	-	-225	225	-	-225	225	-	-225
	42.787	12.189	-30.598	38.207	6.690	-31.517	37.799	6.612	-31.187	37.749	6.612	-31.137	37.692	6.612	-31.080
Programma 2. Energiek															
4.1 Openbaar basisonderwijs	136	-	-136	136	-	-136	136	-	-136	136	-	-136	136	-	-136
4.2 Onderwijshuisvesting	2.761	1	-2.760	2.802	19	-2.783	2.963	19	-2.944	2.933	19	-2.914	3.079	19	-3.060
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.083	628	-1.455	2.365	689	-1.677	2.356	750	-1.606	2.324	750	-1.574	2.324	750	-1.574
5.1 Sportbeleid en activering	277	-	-277	351	-	-351	349	-	-349	349	-	-349	349	-	-349
5.2 Sportaccommodaties	2.702	571	-2.131	2.578	588	-1.990	2.895	588	-2.307	2.845	588	-2.257	2.838	588	-2.251
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	344	14	-330	192	14	-178	192	14	-178	192	14	-178	192	14	-178
5.4 Musea	48	2	-46	48	2	-46	48	2	-46	48	2	-46	48	2	-46
5.5 Cultuur erfgoed	208	-	-208	178	-	-178	178	-	-178	178	-	-178	178	-	-178
5.6 Media	915	4	-911	928	4	-924	853	4	-849	853	4	-849	853	4	-849
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	18	-	-18	50	-	-50	18	-	-18	18	-	-18	18	-	-18
7.1 Volksgezondheid	2.009	-	-2.009	1.947	-	-1.947	1.884	-	-1.884	1.884	-	-1.884	1.884	-	-1.884
	11.501	1.219	-10.281	11.575	1.316	-10.259	11.871	1.377	-10.495	11.760	1.376	-10.383	11.900	1.376	-10.523
Programma 3. Duurzaam															
7.2 Riolering	1.883	2.105	222	2.109	2.196	87	1.898	2.196	298	1.898	2.196	298	1.898	2.196	298
7.3 Afval	2.962	3.494	532	2.948	3.632	684	2.949	3.633	684	2.953	3.637	684	2.953	3.637	684
7.4 Milieubeheer	2.884	3	-2.881	686	3	-683	770	3	-767	770	3	-767	770	3	-767
	7.728	5.602	-2.127	5.743	5.831	88	5.617	5.832	215	5.621	5.836	215	5.621	5.836	215
Programma 4. Ruimte															
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	211	163	-48	180	163	-17	180	163	-17	180	163	-17	180	163	-17
0.63 Parkeerbelasting	2	456	454	5	394	389	5	393	388	5	380	375	5	380	375
2.1 Verkeer en vervoer	4.658	631	-4.027	4.675	387	-4.288	4.811	212	-4.599	5.074	347	-4.726	5.065	212	-4.853
2.2 Parkeren	335	47	-288	502	55	-447	477	62	-415	446	70	-377	445	70	-375
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.615	39	-4.576	4.570	16	-4.554	4.566	16	-4.550	4.565	16	-4.549	4.564	16	-4.548
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	565	516	-49	533	629	96	532	629	96	532	629	97	531	629	98
8.1 Ruimtelijke ordening	1.858	55	-1.803	1.206	55	-1.151	1.206	55	-1.151	1.206	55	-1.151	1.206	55	-1.151
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	7.998	7.549	-449	7.218	6.857	-362	6.930	6.605	-326	6.869	6.544	-326	6.869	6.544	-326
8.3 Wonen en bouwen	3.329	1.277	-2.052	2.995	1.458	-1.537	2.894	1.383	-1.511	2.894	1.383	-1.511	2.894	1.383	-1.511
	23.571	10.733	-12.838	21.884	10.014	-11.870	21.601	9.518	-12.083	21.770	9.586	-12.183	21.758	9.451	-12.307

Taak- Omschrijving taakveld veld (bedragen x € 1.000)	Raming 2020 €			Raming 2021 €			Raming 2022 €			Raming 2023 €			Raming 2024 €		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma 5. Ondernemend															
2.3 Recreatieve havens	11	8	-3	9	8	-0	4	8	4	4	8	4	4	8	4
2.4 Economische havens en waterwegen	535	214	-321	323	264	-59	323	264	-59	331	264	-67	331	264	-66
3.1 Economische ontwikkeling	1.140	-	-1.140	482	-	-482	477	-	-477	477	-	-477	477	-	-477
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.656	5.081	425	3.226	3.588	362	2.773	3.099	326	2.773	3.099	326	2.773	3.099	326
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	52	66	14	52	66	14	52	66	14	52	66	14	52	66	14
3.4 Economische promotie	599	202	-397	357	287	-70	347	287	-60	347	287	-60	347	287	-60
6.5 Arbeidsparticipatie	1.198	-	-1.198	834	-	-834	906	-	-906	857	-	-857	857	-	-857
	8.191	5.572	-2.620	5.283	4.214	-1.070	4.883	3.725	-1.158	4.842	3.725	-1.117	4.841	3.725	-1.117
Programma 6. Veilig															
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.196	70	-3.126	3.265	70	-3.195	3.264	70	-3.194	3.263	70	-3.193	3.262	70	-3.192
1.2 Openbare orde en veiligheid	859	16	-843	735	-2	-737	737	-2	-739	737	-2	-738	736	-2	-738
	4.055	86	-3.969	4.000	69	-3.932	4.001	69	-3.932	4.000	69	-3.931	3.999	69	-3.930
Programma 7. Organisatie en Financiën															
0.1 Bestuur	1.924	-	-1.924	1.928	-	-1.928	1.965	-	-1.965	1.955	-	-1.955	1.955	-	-1.955
0.2 Burgerzaken	651	487	-164	616	520	-96	604	474	-130	648	422	-226	741	737	-3
0.4 Overhead	12.766	249	-12.517	12.548	138	-12.410	12.186	138	-12.049	12.203	138	-12.066	12.188	138	-12.050
	15.342	735	-14.605	15.091	657	-14.434	14.755	611	-14.144	14.806	559	-14.247	14.883	875	-14.008
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien															
0.5 Treasury	-632	360	992	-679	465	1.144	-518	465	983	-640	465	1.105	-737	465	1.202
0.61 OZB woningen	-	5.244	5.244	-	5.617	5.617	-	5.767	5.767	-	5.878	5.878	-	5.878	5.878
0.62 OZB niet-woningen	-	3.954	3.954	-	4.100	4.100	-	4.196	4.196	-	4.285	4.285	-	4.285	4.285
0.64 Belastingen overig	541	1.975	1.434	558	1.978	1.420	558	146	-412	558	146	-412	558	146	-412
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	3	56.191	56.188	5	58.243	58.238	5	58.393	58.388	5	58.174	58.169	5	58.500	58.495
0.8 Overige baten en lasten	781	144	-637	-1.240	158	1.398	-1.660	158	1.818	-1.866	158	2.024	-2.016	158	2.174
0.9 Vennootschapsbelasting	200	-	-200	200	-	-200	200	-	-200	200	-	-200	200	-	-200
	893	67.868	66.975	-1.156	70.560	71.716	-1.415	69.124	70.539	-1.743	69.105	70.848	-1.990	69.431	71.420
Mutaties reserves															
0.10 Mutaties reserves	3.219	10.023	6.804	3.162	3.125	-37	6	1.685	1.680	799	2.080	1.281	6	1.336	1.330
	3.219	10.023	6.804	3.162	3.125	-37	6	1.685	1.680	799	2.080	1.281	6	1.336	1.330
	117.287	114.026	-3.261	103.790	102.475	-1.315	99.118	98.552	-565	99.602	98.948	-654	98.710	98.711	1

Bijlage 3 Overzicht reserves en voorzieningen

Staat van reserves													
Omschrijving	Saldo	Storting	Onttrekking	Saldo	Storting	Onttrekking	Saldo	Storting	Onttrekking	Saldo	Storting	Onttrekking	Saldo
	1-1-2021	2021	2021	1-1-2022	2022	2022	1-1-2023	2023	2023	1-1-2024	2024	2024	1-1-2025
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve													
Algemene reserve	14.638	4.232	6.823	12.047	4.347	5.426	10.968	4.658	5.469	10.157	5.118	5.192	10.083
Subtotaal A	14.638	4.232	6.823	12.047	4.347	5.426	10.968	4.658	5.469	10.157	5.118	5.192	10.083
Egalisatiereserves													
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing*	-3	6	9	-6	6	10	-10	6	10	-15	6	10	-19
Egalisatiereserve begraaftplaatsen	137	-	52	85	-	44	41	-	36	6	-	36	-30
Subtotaal B	134	6	61	79	6	54	31	6	46	-9	6	46	-50
Bestemmingsreserves													
Reserve bovenwijkse voorzieningen	6.724	-	485	6.239	-	-	6.239	-	658	5.581	-	-	5.581
Reserve bereikbaarheid binnenstad*	349	-	54	295	-	30	264	-	-	264	-	-	264
Reserve vervanging kunstgrasveld hockey	104			104			104			104			104
Reserve volkshuisvesting*	255			255			255			255			255
Reserve bouwgrondexploitatie	12.913	-	260	12.653	-	260	12.393	-	260	12.133	-	260	11.873
Reserve Sociaal Domein	-			-			-			-			-
Reserve egalisatie facilitaire zaken	2.662	-	155	2.507	-	190	2.317	-	229	2.088	-	225	1.862
Reserve investeringen economisch nut	5.707	-	166	5.541	-	166	5.375	-	166	5.209	-	166	5.043
Reserve investeringen maatschappelijk nut	8.704	1.325	337	9.692	-	461	9.230	793	553	9.470	-	553	8.917
Reserve investeringen in Nijkerkse samenleving	1.985	-	331	1.655	-	11	1.644	-	11	1.634	-	11	1.623
Reserve mobiliteitsfonds	1.000		1.000	-			-			-			-
Reserve precariobelasting	3.716	1.832	-	5.548	-	-	5.548	-	-	5.548	-	-	5.548
Subtotaal C	44.119	3.157	2.788	44.487	-	1.118	43.370	793	1.877	42.286	-	1.215	41.071
Totaal reserves (A+B+C)	58.891	7.395	9.672	56.613	4.353	6.598	54.369	5.457	7.392	52.433	5.124	6.454	51.104

Staat van voorzieningen													
Omschrijving	Saldo	Storting	Onttrekking	Saldo	Storting	Onttrekking	Saldo	Storting	Onttrekking	Saldo	Storting	Onttrekking	Saldo
	1-1-2021	2021	2021	1-1-2022	2022	2022	1-1-2023	2023	2023	1-1-2024	2024	2024	1-1-2025
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Voorzieningen o.b.v. verplichtingen													
Voorziening flexibel belonen	11			11			11			11			11
Voorziening decentrale arbeidsvoorwaarden	18			18			18			18			18
Voorziening grondexploitatie	374			374			374			374			374
Voorziening FLO brandweer	32			32			32			32			32
Voorziening pensioenen wethouders	5.165	68	60	5.173	68	60	5.181	68	60	5.189	68	60	5.197
Subtotaal D	5.600	68	60	5.608	68	60	5.616	68	60	5.624	68	60	5.632
Voorzieningen o.b.v. onderhoud/beheerplannen													
Voorziening beheerplan wegen	3.175	2.119	1.362	3.932	2.124	1.243	4.813	2.124	1.087	5.850	2.124	2.439	5.535
Voorziening beheerplan kunstwerken	565	187	98	654	187	119	722	187	198	711	187	192	706
Voorziening beheerplan openbare verlichting	1.350	182	254	1.278	182	129	1.332	182	367	1.147	182	125	1.205
Voorziening beheerplan riolering	8.786	-	30	8.756	-	321	8.435	-	407	8.028	-	445	7.583
Voorziening beheerplan Groen: plantsoenen	521	387	419	489	388	430	447	388	419	416	388	390	415
Voorziening beheerplan Groen: speelreinen	534	117	186	465	117	182	400	117	185	332	117	161	288
Voorziening beheerplan Groen: begraafplaatsen	64	28	65	27	28	10	45	28	10	62	28	26	64
Voorziening haven-, kade- en sluiswerken	472	80	35	517	80	105	492	80	39	533	80	34	579
Voorziening beheerplan straatmeubilair en verkeersvoor.	550	247	207	590	247	188	649	247	223	673	247	183	737
Voorziening beheerplan bermen, water en duikers	216	98	90	224	98	90	232	98	90	240	98	90	248
Voorziening beheerplan gebouwen	2.256	266	692	1.830	266	431	1.666	266	298	1.634	266	452	1.448
Voorziening Sportmaterialen 3 sporthallen	245			245			245			245			245
Voorziening beheerplan roerende zaken stadhuis	245	16	-	261	16	-	276	16	-	292	16	-	307
Subtotaal E	18.979	3.727	3.438	19.269	3.733	3.248	19.754	3.733	3.324	20.163	3.733	4.537	19.359
Voorzieningen o.b.v. bijdragen van derden													
Voorziening beheerplan Wheemplein bijdrage VVE	56			56			56			56			56
Subtotaal F	56	-	-	56	-	-	56	-	-	56	-	-	56
Totaal voorzieningen (D+E+F)	24.635	3.795	3.498	24.933	3.801	3.308	25.426	3.801	3.384	25.843	3.801	4.597	25.048

